

SELANIK

10/2023

ΤΕΥΧΟΣ 03

2 ΕΥΡΩ

ANTIFA

Η ΜΑΚΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ // Ο ΦΑΣΙΣΜΟΣ (ΧΩΡΙΣ ΣΒΑΣΤΙΚΑ) ΚΑΙ Η ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΟ ΣΤΑ ΔΥΤΙΚΑ // Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ ΜΕ ΦΟΝΤΟ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ // ΤΑ ΑΣΧΗΜΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΟΜΟΡΦΑ ΚΑΙΓΟΝΤΑΙ // Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΩΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ (ΜΕΡΟΣ 1^ο) // Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ (ΜΕΡΟΣ 2^ο) // FAQ: ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΚΑΤΕΒΑΙΝΟΥΜΕ ΣΤΑ ΕΠΕΤΕΙΑΚΑ ΚΑΛΕΣΜΑΤΑ;

ΔΥΣΤΥΧΩΣ, ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΟΥΛΕΥΕΙ ΡΟΛΟΪ

Το 1975 ένας караφλός φιλόσοφος, καταπιανόμενος με το θεσμό της φυλακής, κατέληξε στα εξής:

“... είναι τουλάχιστον εκπληκτικό το ότι η διακήρυξη της αποτυχίας της φυλακής [...] δεν εμπόδισε καθόλου τη διατήρηση της. [...] Ίσως, όμως, θα ήταν ορθό να αντιστρέψουμε το πρόβλημα και να αναρωτηθούμε σε τι χρησιμεύει η αποτυχία της φυλακής. [...] η φυλακή, “αποτυχαίνοντας” φαινομενικά, δεν αστοχεί του σκοπού της· αντίθετα, τον πετυχαίνει, στο μέτρο που υποκινεί [...] μια ειδική μορφή παρανομίας, την οποία αναλαμβάνει να ξεχωρίσει, να την φωτίσει πλήρως και να την οργανώσει...”¹.

Τα συμπεράσματα του τότε, είναι εξόχως χρήσιμα για τις πολιτικές τεχνολογίες “αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης”. Εφόσον οι κρατικές πολιτικές μοιάζουν αποτυχημένες για τους διακηρυγμένους στόχους τους και όμως συνεχίζουν, πρέπει να καταλάβουμε απέναντι σε τι επιτυγχάνουν.

Πάρτε για παράδειγμα τις πλημμύρες στη Θεσσαλία:

- Οι ινστακραμικές φωτογραφίες της γιαγιάς που περπατά (σαν να ανεβαίνει στην Παναγία της Τήνου) πάνω στον ΟΥΚΑ, φαινομενικά παρουσιάζουν μια διάσωση. Ωστόσο, οι караβανάδες που “έσωσαν” τη γιαγιά παλεύουν να αποδείξουν τη χρησιμότητά τους στην τοπική κοινωνία, ώστε να μη μετατεθούν στην Αττική. Το αυτό επιθυμούν και οι μαγαζάτορες του Βόλου που τους ταΐζουν.

- Οι τηλεοπτικές κλάψες των αγροτών για τις καταστροφές που υπέστησαν φαίνεται να αφορούν τις θείες και τους θείους μας που τη βγάζουν με λαχανικά από το μπαξέ τους. Όμως, τα αφεντικά - αγρότες της Θεσσαλίας παλεύουν για τη μεγαλύτερη κρατική τους αποζημίωση. Όπως κάνουν εδώ και δεκαετίες.

- Οι καταστροφές παρουσιάστηκαν ταυτόχρονα ως εντελώς απρόβλεπτες (ποιος αμφισβητεί άλλωστε την κλιματική αλλαγή) και ως εντελώς προβλέψιμες (αν το 112 και τα σώματα ασφαλείας ήταν υπό αριστερή διεύθυνση). Φυσικά, δεν ακούγεται κουβέντα για τα θαύματα της μηχανικής, των δανείων και της φθηνής εργασίας που επέτρεψαν στο ελληνικό κράτος να ποτίζει τον θεσσαλικό κάμπο, ώστε να αυξήσει την αγροτική του παραγωγή και μαζί τα κέρδη των ντόπιων αφεντικών.

- Ως ευκόλως εννοούμενη έρχεται και η αύξηση των τιμών των τροφίμων. Κανείς δε αναφέρει, βέβαια, πως οι μεγαλύτερες καταστροφές αφορούσαν βιομηχανικά φυτά, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων δεν είναι καν βρώσιμο. Κρατάμε μια επιφύλαξη μήπως το κράτος αποφάσισε να συμπεριλάβει το βαμβάκι στην προτεινόμενη διατροφή μας για να βγούμε από την κρίση.

-Το 112 μπήκε με αριστερή και λαϊκή απαίτηση στην λίστα με τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου μαζί με το 13033. Η πλημμελής εφαρμογή του, λένε, στέρησε ζωές. Δεν περνάει από κανενός το μυαλό η σκέψη ότι με την πρώτη ψιχάλα ή σπίθα, το κράτος θα βγάζει τους μπάτσους, τις σειρήνες και τα drones για να μας απαγορεύουν να κυκλοφορούμε.

- Εκκενώθηκε η ανοιχτή/κλειστή δομή μεταναστών στο Κουτσόχερο για να μεταφερθούν εκεί οι πληγέντες. Φυσικά διέφυγε της προσοχής όσων “ασχολούνται με τους μετανάστες” ότι με αφορμή την κάθε μελλοντική “κρίση” θα επιτρέπεται να “φιλοξενοούνται” και άλλοι πληθυσμοί στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Όπου θα τους κάνουν παρέα θερμικές κάμερες, θα μένουν σε eco-friendly (με φωτοβολταϊκά) κοντέινερς, θα προσαυλίζονται στους διαδρόμους και θα συζητάνε τα προβλήματα τους με αριστερούς κοινωνικούς επιστήμονες.

Όλες οι κρίσεις των τελευταίων χρόνων δεν ήταν άγονες για το κράτος. Οι δολοφονίες στον Έβρο το 2020 του κληροδότησαν μια πολυσυλλεκτική γραμμή άμυνας με μπάτσους, στρατό, παρακρατικούς και εθελοντές που κοιτάζει στα μάτια το τουρκικό κράτος. Η υγειονομική τρέλα που ακολούθησε απενοχοποίησε τα στρατιωτικά σχέδια πειθάρχησης και την ακατάσχετη καλωδίωση που εδώ και τρία χρόνια παρουσιάζεται σαν η λύση δια πάσαν νόσον. Οι φυσικές καταστροφές τώρα μας μαθαίνουν να υπακούμε στις κρατικές εντολές μέσω κινητού και να κάνουμε το σκατό μας παξιμάδι. Εν τέλει αυτός είναι ο γενικός κρατικός σκοπός της “διαχείρισης κρίσεων” που επιτυγχάνεται με ακρίβεια εκατοστού: την ώρα που το κράτος γίνεται “αστακός”, εμείς να αναρωτιόμαστε “που είναι το κράτος;” και να απαιτούμε “κι άλλο κράτος”.

Τη στιγμή που το μέσο κείμενο θα ξεκινάει με την παβλοφική ατάκα “Εν μέσω κλιματικής κρίσης...”, εσείς στο παρόν τεύχος θα διαβάσετε διάφορες αντικρατικές απόψεις, όπως 1) για το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και τη σχέση του με την πειθάρχηση και διαχείριση της γυναικείας εργασίας, 2) για το ρόλο της μεταναστευτικής πολιτικής του ελληνικού κράτους ως διαδικασία κοινωνικοποίησης της μπατσοποίησης και της επιστράτευσης, 3) για πυρκαγιές σε εργοστάσια ανακύκλωσης που δεν είναι “φυσικό φαινόμενο” αλλά εμπορικός πόλεμος, 4) το επιμελημένο κείμενο της εκδήλωσης “Antifa - η μάχη για τις γειτονιές μας”, που πραγματοποιήθηκε όσο ο λαός ασκούσε τα εκλογικά του καθήκοντα, 5) για τον ελληνικό ιμπεριαλισμό στην Αλβανία που εξηγεί πειστικά γιατί ο πράκτορας Φρέντι Μπελέρης βαφτίστηκε πολιτικός κρατούμενος, 6) την επόμενη πινέζα μνήμης της Αυτονομίας στη Θεσσαλονίκη που τώρα πέφτει πάνω στην περίοδο των Εργατών του Αρνητικού (ΕΤΑΡ).

ABOUT

Το περιοδικό αυτό εκδίδεται από την αντιφασιστική συνέλευση antifa selanik, που συγκροτήθηκε το 2012 και δρα στους δρόμους της Θεσσαλονίκης.

Antifa γιατί εδώ και καιρό έχουμε συνειδητοποιήσει πως ο φασισμός (με ή χωρίς σβάστικα) έχει απλωθεί σε όλες τις πτυχές της ζωής μας.

Selanik (η τούρκικη ονομασία της Θεσσαλονίκης), γιατί σε πείσμα των ελληναράδων θα υπενθυμίζουμε ότι σ' αυτή την πόλη πάντα ζούσαν άνθρωποι διαφορετικών εθνικοτήτων που ήξεραν να συμβιώνουν και να πολεμούν μαζί.

Δεν έχουμε καμία σχέση και είμαστε εχθρικοί με κόμματα, παπαδαριά, ΜΚΟ, μαφίες (κάθε είδους) και media.

Μπορείτε να δείτε περισσότερο υλικό μας στο antifaselanik.net. Για γνωριμία και κουβέντα, μπορείτε να μας στείλετε στο antifasln@yahoo.gr, ή να έρθετε Παρασκευή 19.00-22.00 στο στέκι μας στο κέντρο της πόλης (Μόδη 1).

Οκτώβριος 2023

1. Foucault, M., (1989), Επιτήρηση και τιμωρία - Η γέννηση της φυλακής. Αθήνα: Ράππα, σελ. 358-364.

OVERVIEW

Μια κλούβα αραγμένη στο κιάσκι περιμένει

Τι μάθαμε μετά από ένα ακόμα καλοκαίρι που “το κράτος μας άφησε αβοήθητους εμπρός στην κλιματική αλλαγή”; Ότι τα “μέτρα δασοπροστασίας”, λέει, όπως και όλα τα μέτρα προστασίας που μας επιβλήθηκαν αφειδώς τα τελευταία χρόνια είναι αθώα, αντικειμενικά και ευπρόσδεκτα. Δείτε για παράδειγμα πώς το κράτος προστατεύει το δάσος της Σαλονίκης, το Σέιχ Σου.

Το σχέδιο επιτήρησης της κυκλοφορίας περιλαμβάνει μπλόκα από μπάτσους και πυροσβέστες σε 16 σημεία εισόδου/εξόδου περιμετρικά της αποκλεισμένης ζώνης. Από το 2020, η απαγόρευση ενεργοποιείται αυτόματα αν η “εμφλεκτότητα” φτάσει το επίπεδο 3 στον Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου (σαν αυτούς με τα κρούσματα) και οι παραβάτες τιμωρούνται με το γνωστό 300άρι (σαν τότε με τις μάσκες).

Στο έργο της “δασοπροστασίας” συνδράμουν περιπολώντας και ρουφιανεύοντας 22 εθελοντικές οργανώσεις που είναι εγγεγραμμένες στο σχετικό Μητρώο της Πολιτικής Προστασίας, όπως για παράδειγμα η Λέσχη Ελλήνων Καταδρομέων και η Λέσχη Εφέδρων των Ενόπλων Δυνάμεων. Τέλος, κάμερες υψηλής ανάλυσης, θερμικές κάμερες και drone θα κατοπτρεύουν από τους προσεχείς μήνες τα περίπου 70 τετραγωνικά χιλιόμετρα της επιτηρούμενης ζώνης. Με απλά λόγια: αν πάτε στο Σέιχ Σου για να βρείτε καμία καβάτζα και να ηρεμήσετε, ξεχάστε το! Αν πάλι γουστάρετε συνεργασία με ένστολους, ένα ολόκληρο πεδίο εξάσκησης είναι στη διάθεσή σας.

Η μπουρνούζοπετσέτα η καλή

Έχουμε και λέμε, φίλες και φίλοι, από πέρσι τέτοια εποχή: κίνημα ενάντια στις υποκλοπές της ΕΥΠ, κίνημα ενάντια στους βιασμούς ανηλίκων, κίνημα Roma Lives Matter, κίνημα καλλιτεχνών, κίνημα ενάντια στο έγκλημα στα Τέμπη, κίνημα ενάντια στο έγκλημα στην Πύλο, κίνημα ενάντια στις φωτιές και τις πλημμύρες. Ένας χρόνος δυναμικά κινήματα, που εμφανίζονται από το πουθενά, χάνονται σε μια στιγμή, και αναγεννιούνται με νέα μορφή. Το πιο πρωτότυπο κίνημα φέτος ήταν το σμιλευμένο απ’ την αλμύρα και τον ήλιο “κίνημα της πετσέτας”. Οι κακές γλώσσες λένε ότι οργανώθηκε από δημόσιους υπαλλήλους με καταβολές από την ανανεωτική αριστερά και ιδιοκτήτες τουριστικών επιχειρήσεων. Οι γλώσσες των ιδίων, πάντως, λένε:

“Το ελληνικό καλοκαίρι είναι κομμάτι της ψυχής μας, είναι κομμάτι της ταυτότητάς μας: ας μην επιτρέψουμε σε κανέναν να μας το πάρει!”

Αχ, αυτά τα κινήματα! Η συχνότητα εμφάνισής τους είναι τόσο μεγάλη, η κοινωνική σύνθεση τους τόσο περίπλοκη, η ασάθεια τους τόσο επαναλαμβανόμενη, που δύο είναι τα ενδεχόμενα. Είτε έχουν γίνει πραγματικότητα οι μεταμοντέρνες θεωρίες περί “πολλαπλότητας του πλήθους”, περί “μη-κινήματων” και τόσα χρόνια σας λέγαμε μαλακίες. Είτε το κράτος μας πυροβολάει στα πόδια κι εμείς νομίζουμε ότι χορεύουμε καν-καν.

Nights in white satin

Στις 16 Σεπτεμβρίου ο Εμπορικός Σύλλογος Ευόσμου - Κορδελιού διοργάνωσε την 1η Λευκή Νύχτα, μια γιορτή ανάδειξης της τοπικής αγοράς. Ανάμεσα στα δρώμενα, είχε μούφα κεράσματα, μούφα ραπ, μούφα χορό. Αυτό που δεν ήταν καθόλου μούφα ήταν οι φάροι από τα μπατσικά, αλλά δεν θέλουμε να πούμε μόνο τα προφανή.

Παρακάτω στο περιοδικό μιλάμε για τα νέα σχέδια δημόσιας τάξης στον Ευόσμο. Όμως, δημόσια τάξη δεν σημαίνει μόνο μπάτσους! Κάτι τέτοιες γιορτινές νύχτες των αφεντικών επεκτείνουν τον χώρο και τον χρόνο της κυριαρχίας τους. Να το πούμε απλά: μας μοστράρουν πως ότι έχει σημασία σε αυτή τη ζωή μπορεί να αγοραστεί και να πουληθεί· πως ο καλύτερος τρόπος να απολαύσεις την κατανάλωση είναι επιδεικνύοντας την· πως πρέπει να στηρίζουμε την τοπική αγορά σαν γνήσιοι

πατριώτες· και όλα αυτά τα κάνουν έξω από τα μαγαζιά τους, βραδινές ώρες, παρέα με μπάτσους.

Ε, τις ώρες αυτές που ο πολιτισμός των αφεντικών καταλαμβάνει το δημόσιο χώρο, μάλλον έμμεσα κάποιους διώχνει. Μπορείτε να φανταστείτε Πακιστανούς να παίζουν κρίκετ δίπλα στα παραδοσιακά χορευτικά; Ή νεαρούς οπαδούς να πίνουν μπάφους δίπλα στο τραπέζακι των προσκόπων, ακούγοντας Stavento? Μεταξύ μας, καλύτερα προσαγωγή από Stavento!

Ήταν καμάρι της αυγής τώρα μια χούφτα χιόνι

Ήταν ο σύγχρονος λόρδος Βύρων. Ήταν ένας τιτάνας της πολιτικής. Ήταν ο φιλέλληνας που δεν κώλωνε να κατακραυγώνει την Τουρκία, που έβαζε εμπόδια στα εξοπλιστικά της σχέδια και έκραζε τον οπισθοδρομικό Ερντογάν. Ήταν ένας από εμάς. Όμως ο γεροϋσιαστής Μενέντεζ, μπροστινός του ελληνικού κράτους στις ΗΠΑ, την πάτησε σαν πρωτάρης. Σύμφωνα με τις ειδήσεις “κατηγορείται ότι δέχθηκε δωροδοκίες ώστε να στρέψει την πολιτική του θέση προς όφελος της αιγυπτιακής κυβέρνησης και μιας ομάδας Αιγυπτιαοαμερικανών επιχειρηματιών”. Εν ολίγοις, η είδηση αποκαλύπτει πως ο γεροϋσιαστής υποστήριζε συγκεκριμένα κράτη ή ψήφιζε αναλόγως στη γεροϋσία έναντι αμοιβής (τι άλλο;). Δε θέλει και αχαλίνωτη φαντασία να σκεφτείς πως αντίστοιχες εκδουλεύσεις θα έκανε και με τις έτερες χώρες του συμμαχικού διακρατικού τριγώνου στην Ανατολική Μεσόγειο. Και δώστου κλάμα στην Ελλάδα και την Κύπρο που τα βραβεία του Τάγματος Τιμής έδιναν και έπαιρναν για τον πιστό φίλο της Αθήνας και της Λευκωσίας.

Όπως και να το κάνεις, ήταν εξαιρετικά χρήσιμος. Παρουσίαζε το ενεργό λόμπινγκ του ελληνικού κράτους εντός των ΗΠΑ, όχι σαν εξωτερική πολιτική που κοιτάει την Τουρκία· όχι σαν αποτέλεσμα των σχέσεων του Μενέντεζ με ελληνοαμερικανούς φίλους που “ήταν εκείνοι που στα 30 αυτά χρόνια τον εισήγαγαν σε θέματα που αφορούν την Ελλάδα και την Κύπρο”, αλλά σαν αποτέλεσμα της συγκίνησης που προκαλεί το ελληνικό ιδεώδες. Ήταν βολικός, αλλά (μάλλον) μας έληξε. Μέχρι να εμφανιστεί ο επόμενος.

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΚΑΤΕΒΑΙΝΟΥΜΕ ΣΤΑ ΕΠΕΤΕΙΑΚΑ ΚΑΛΕΣΜΑΤΑ;

Δεν είναι ότι καμία μας, ποτέ, δεν κατέβηκε σε μια 17 Νοέμβρη ή σε κάποια πορεία για τον Δεκέμβρη. Όλο και κάποιος είχε ελεύθερο ένα απόγευμα και ψήθηκε για μια βόλτα στους κεντρικούς δρόμους της πόλης. Ξέρετε πως πάνε αυτά, παίρνεις καφεδάκι, πας Καμάρα, πετυχαίνεις κάνα γνωστό, χαζομιλάς δεξιά - αριστερά, σιγοτραγουδάς κάνα σύνθημα (αν συμφωνείς) και σε κάποιο σημείο αποφασίζεις να φύγεις, επιλέγοντας κάποιο κοντινό μπαρ ή πλατεία για μια γρήγορη μπύρα και σπίτι.

Πριν συνεχίσουμε, θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε δύο πράγματα. Πρώτον, δεν κατακρίνουμε αυτές που επιλέγουν για τους δικούς τους λόγους να πάνε. Δεύτερον, όταν λέμε “δεν πάμε”, εννοούμε ότι οι επετειακές πορείες είναι ένα μέσο που απορρίπτουμε όχι λόγω προσωπικού γούστου ή διαθέσιμου ελεύθερου χρόνου, αλλά εξαιτίας της συλλογικής μας απόφασης να στηριχθούμε και να στηρίζουμε άλλα (περισσότερο δικά μας) πολιτικά μέσα.

Οι περισσότερες τέτοιες πορείες είναι πορείες οργανωμένες από την αριστερά (κοινοβουλευτική ή μη) και πάντα (ή σχεδόν πάντα) συμβαίνουν εντός των αναμενόμενων πλαισίων που έχουν θέσει και αποδεχτεί οι κρατικοί μηχανισμοί, με πρώτη την αστυνομία, η οποία συνήθως βρίσκεται σε συνεννόηση με την κεφαλή της διοργάνωσης. Στη Θεσσαλονίκη τουλάχιστον, υποθέτουμε και αλλού, εδώ και πολλά χρόνια γίνονται αποκλειστικά στο κέντρο, συγκεκριμένη ημερομηνία, ώρα και μέρος. Στο τέλος, παράγεται ένα σχετικά προβλέψιμο μπάχαλο, το οποίο οδηγεί σε ένα σχετικά προβλέψιμο ποσοστό προσαγωγών και συλλήψεων, δημιουργώντας κατά κάποιο τρόπο ένα κύκλωμα επαναστατικής γυμναστικής, το οποίο κλείνει με τους προβλεπόμενους αγώνες αλληλεγγύης στους εκάστοτε συλληφθέντες.

Όσες βέβαια διακρίνουν την ματαιότητα του όλου πράγματος, καλούνται να μην είναι τόσο αυστηρές για χάρη του ιερού σκοπού της μαζικότητας. Βλέπετε, η εικόνα των “χιλιάδων διαδηλωτών που κατακλύζουν το κέντρο της πόλης” έχει ένα μεγάλο πλεονέκτημα: μπορεί να διεκδικηθεί από όλους τους άμεσα ενδιαφερόμενους ως δικό τους κατόρθωμα. Για την αντιπολίτευση, οι διαδηλωτές αποδοκιμάζουν την κυβέρνηση· για την εξωκοινοβουλευτική

Πορεία 17 Νοεμβρίου 2022 Θεσσαλονίκη.

αριστερά, αποδοκιμάζουν την κυβέρνηση και την αντιπολίτευση· ενώ για τους ανέταχτους, αποδοκιμάζουν όλους τους παραπάνω απλά δεν έχουν τα μέσα (και την όρεξη) να το εκφράσουν.

Τι βρίσκεται, όμως, πίσω από τη μαζικότητα; Είναι η σχολαστικότητα των διοργανωτών στην αφισκοκόλληση; Μήπως είναι το θυμικό της ελληνικής κοινωνίας που ξεσηκώνεται εμπρός στην αδικία (όταν της την θυμίζουν); Ή μήπως είναι αυτοί που αποφασίζουν τι αξίζει να θυμόμαστε και τι όχι, δηλαδή τα μίντια; Αν η απάντηση είναι πιο κοντά στο τελευταίο, μήπως το ερώτημα πρέπει να προχωρήσει λίγο ακόμα; Αυτοί που καταλήγουν να βαδίζουν την ίδια μέρα, την ίδια ώρα στο ίδιο μέρος, έχουν κοινά ή έστω παρόμοια συμφέροντα και στο κάτω - κάτω, αποτελούν ένα μέτωπο απέναντι στο κράτος ή στο τέλος αυτό δεν απασχολεί και πολύ;

Μαζί με τη μαζικότητα, πακέτο πάει και η κοινωνική απεύθυνση. Οι πορείες “που είναι σημαντικές”, λένε, πρέπει να γίνονται στο κέντρο “που κυκλοφορεί ο κόσμος”, άρα η προπαγάνδα θα πιάσει τόπο. Από όσο θυμόμαστε, η όλη κατάσταση αποκλείει σχεδόν κάθε μορφή άμεσης επικοινωνίας. Ο “κόσμος” δεν είναι καν πολύς, αφού συνήθως οι μπάτσοι αποκλείουν το κέντρο τέτοιες μέρες. Ακόμα και έτσι, η επαφή με “όσους κοιτάνε την πορεία” διαμεσολαβείται από τα ΜΑΤ και η επικοινωνία με όσους θα τα μάθουν από τις ειδήσεις διαμεσολαβείται από κάμερες, καλώδια, οθόνες και τα αφεντικά των μίντια βεβαίως.

Από ό,τι φαίνεται, όμως, η “μεσολάβηση των μίντια” δεν είναι τόσο κακή για κάποιους, ειδικά από τη στιγμή που ζούμε στην εποχή της κοινωνικοποίησής τους. Κάτι μας λέει, δηλαδή, ότι το παραπάνω βαρετό σκηνικό δεν έχει τόσο σημασία για τους διοργανωτές του, όσο η στιγμή που θα κάνουν την εμφάνισή τους οι κάμερες. Το κλασικό ενσταντάνέ μεταξύ φοιτητών και αστυνομίας ή το κάψιμο της αστερόεσσας σαν “αναπαράσταση του αγώνα” επικυρώνει “τα γεγονότα” με πολύ πιο επίσημο τρόπο μέσα από τα δελτία των ειδήσεων και τις γνωστές - άγνωστες καλωδιώσεις στα social media όλων των ειδών. Και άμα σαπακιάσουν κανέναν και γίνει viral ακόμα καλύτερα.

Αν διατηρούν κάποια χρησιμότητα, οι επετειακές πορείες είναι αυτή: επιτρέπουν στην αριστερά να θέτει ατζέντα, να μεσολαβεί αγώνες, να μαντρώνει διάφορους ευαισθητοποιημένους πιτσιρικάδες ή να βάζει πλάτες για να κάνουν ελεγχόμενα μπάχαλα οι πιο άτακτοι από αυτούς. Την ίδια στιγμή, βέβαια, καταφέρνει να αποκρύψει τις δεκάδες στιγμές ταξικού ανταγωνισμού, οι οποίες σχεδόν πάντα συμβαίνουν πίσω από τις κάμερες, στην αθέατη καθημερινότητα των αμέτρητων αντιθέσεων στα σπίτια, στις δουλειές, στις γειτονιές μας.

Και κάτι τελευταίο για την επίκληση στην μνήμη. Όσα μνημονεύονται στα ετήσια ραντεβού, παρουσιάζονται ως γεγονότα ασύνδετα μεταξύ τους εκτός από το (προφανές) κοινό: πρόκειται για δολοφονίες (συνήθως ελλήνων) από κρατικούς υπαλλήλους που παραμένουν επίκαιρες αφού το κράτος συνεχίζει να δολοφονεί (και δεν το έχει γυρίσει στον διάλογο, γιατί άραγε;). Η θεώρηση των γεγονότων ως ασύνδετων αποτελεί σοβαρό ατόπημα, γιατί αποδέχεται ρητά ή όχι, ότι ο κόσμος του παρελθόντος, ο κόσμος δηλαδή που τελικά διαμόρφωσε εμάς και τους εχθρούς μας δεν βγάζει νόημα. Με άλλα λόγια, αποδέχεται ότι το “σύστημα που πρέπει να ρίξουμε” δεν υπάρχει.

Χάνοντας την πολιτική σκοπιμότητά της, περιορίζεται και το περιεχόμενο της μνήμης: αφορά πρόσωπα, ηλικίες, χαρακτηρισ, ιδεολογίες. Αναμενόμενα, κάθε φορά που αυτό το περιεχόμενο ανασύρεται στην επικαιρότητα ως υπενθύμιση εικόνων, το μόνο που προσφέρει είναι ατομικές αναμνήσεις και συγκινήσεις. Στο τέλος, η αποσύνθεση της μνήμης σε άθροισμα ατομικών αναμνήσεων, όσο πολλές και να είναι αυτές, οδηγεί μαθηματικά στην αμνησία και στην σύγχυση.

Για το κράτος όλα επιτρέπονται, όχι μόνο οι κανόνες αλλά ενίοτε και οι εξαιρέσεις, αρκεί να μπορεί να τις αξιοποιήσει για να γίνει καλύτερο. Έχουμε το δικαίωμα να λέμε “σιγά δεν έγινε και τίποτα”, δεν έχουμε όμως την πολυτέλεια. Η “αδιάκοπη κριτική στον ίδιο της τον εαυτό” που έλεγε και μια ψυχή, είναι η αφετηρία κάθε στιγμής της εργατικής τάξης που αξίζει να θυμόμαστε.

Η ΜΑΚΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ή η μακρά ιστορία εκμετάλλευσης της γυναικείας εργασίας

Η πρόσφατη ίδρυση του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας πυροδότησε ομολογουμένως πολλές συζητήσεις στο δημόσιο λόγο. Οι φασίστες και κάποιοι ορκισμένοι θρησκόληπτοι χάρηκαν, θεωρώντας πως επιτέλους θα αναγεννηθεί η πάλαι ποτέ αξία “πατρίς - θρησκεία - οικογένεια”· οι αριστεροί διατυμπάνιζαν πως αυτή η κίνηση είναι μια προσπάθεια του κυβερνώντος κόμματος να αλιεύσει ψήφους από το κοινό των ακροδεξιών και συντηρητικών κομμάτων· οι θεσμικές φεμινιστικές οργανώσεις χαρακτήρισαν το νέο υπουργείο ως έναν δούρειο ίππο που πρόκειται να απειλήσει με οπισθοχώρηση τα θεσμοθετημένα γυναικεία δικαιώματα, όπως αυτό της άμβλωσης.

Όμως με βάση τα παραπάνω, εύλογα κάποια θα αναρωτηθεί: το κράτος αντιμετωπίζει το θεσμό της οικογένειας με κάποιου είδους ηθικοπλαστική αγάπη ή με βάση τα ταξικά και εθνικά συμφέροντά του; Είναι μερικές χιλιάδες ψήφοι ικανή αιτία για να ιδρυθεί ένα υπουργείο; Τι ζόρι τραβάει τελικά το ελληνικό κράτος - και κάθε κράτος - με το πόσα παιδιά γεννούν οι γυναίκες; Από πότε τραβάει αυτό το ζόρι και γιατί τώρα το εναπόθεσε σε διαφορετικό μηχανισμό κρατικής οργάνωσης;

Στο παρόν κείμενο βαλθήκαμε να απαντήσουμε σε όλα αυτά. Πιάσαμε το νήμα της ιστορίας από την εποχή της Μεταπολίτευσης, την εποχή που έκανε την είσοδό του ίσως ο πρώτος πραγματικός δούρειος ίππος, η “πολιτική της ισότητας”, και η αντίστοιχη υπηρεσία με το πολυτάραχο όνομα “Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων”. Κάνουμε μια σύντομη ανασκόπηση και φτάνουμε στο σήμερα, με σκοπό να αποδείξουμε πως οι γυναίκες της εργατικής τάξης και η εκμετάλλευση της εργασίας τους, εντός και εκτός της οικογένειας, βρίσκονται διαχρονικά στο επίκεντρο της άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Βέβαια, κάθε εποχή επιτάσσει και τις πολιτικές της. Έτσι, η ίδρυση του νέου υπουργείου είναι άμεσα συνυφασμένη με την παρούσα οικονομική κρίση, τους διακρατικούς ανταγωνισμούς και την προετοιμασία του ελληνικού κράτους για πόλεμο.

ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ, “ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ” ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ

Η Μεταπολίτευση μπορεί να θεωρηθεί μια περίοδος τομής για την γυναικεία εργασία και τις έμφυλες σχέσεις, καθώς τότε καθιερώνεται αμετάκλητα για το σύνολο των γυναικών της εργατικής τάξης η ένταξη στην αγορά εργασίας¹. Πιο πριν, η μισθωτή εργασία των γυναικών ήταν περιορισμένη, με περιόδους αυξομειώσης, αφορούσε συγκεκριμένα τμήματα του πληθυσμού και συγκεκριμένες δουλειές (π.χ. κλωστοϋφαντουργία). Ένα μεγάλο ποσοστό γυναικών ασκούσε αποκλειστικά άμισθη οικιακή εργασία.

Στα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης, σε μια περίοδο παγκόσμιας οικονομικής κρίσης αλλά και εθνικής ανασυγκρότησης, αναπτύσσεται στην Ελλάδα το νέο ιδεολογικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο χαράχτηκαν όλες οι πολιτικές της σύγχρονης ιστορίας της εκμετάλλευσης των γυναικών. Η λεγόμενη ως “πολιτική ισότητας των φύλων”. Ένα μεγάλο κομμάτι των γυναικείων οργανώσεων της περιόδου - οι περισσότερες εκ των οποίων προέρχονταν από αριστερές παρατάξεις - έθεσαν κεντρικά στην ατζέντα τους διεκδικήσεις περί νομοθετικών μεταρρυθμίσεων στην εκπαίδευση, την εργασία, τον έγγαμο βίο, την γονική μέριμνα, την πολιτική συμμετοχή, κ.α., με βάση τη λεγόμενη “ισότητα των φύλων”.

Το πρώτο ορόσημο στην αλλαγή πλεύσης για το ελληνικό κράτος αποτέλεσε η συνταγματική αλλαγή του 1975², όταν οριοθετήθηκε εκ νέου η γυ-

ναικεία εργασία και ο ρόλος του κράτους στην εξασφάλιση του θεσμού της οικογένειας ως θεμέλιο του έθνους. Πράγματι, οι σχετικές διεκδικήσεις των αριστερών γυναικείων οργανώσεων που είχαν προηγηθεί, έκαναν τις μεταρρυθμίσεις να μοιάζουν χειραφετητικές για τις γυναίκες, αλλά απέκρυπταν τεχνηέντως το ότι στην ουσία, με βάση αυτές θεμελιώθηκε τότε η ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας στην Ελλάδα. Απέκρυπταν, δηλαδή, τη δομική σχέση της κρατικής πρόνοιας με την πειθάρχηση της (ανα)παραγωγικής εργασίας των γυναικών, πόσο μάλλον των γυναικών της εργατικής τάξης.

Στη συνέχεια, σημαντικό ρόλο στις κρατικές πολιτικές που αφορούσαν τις γυναίκες και το θεσμό της οικογένειας διαδραμάτισαν η πρώτη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, που σχηματίστηκε το 1981, και η ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ την ίδια χρονιά. Χαρακτηριστικό είναι ότι, το 1982, δημιουργήθηκε θέση Ειδικού Συμβούλου του πρωθυπουργού για θέματα ισότητας. Σχεδόν ένα χρόνο αργότερα, ιδρύεται το πρώτο σχετικό κυβερνητικό όργανο, το Συμβούλιο Ισότητας των Δύο Φύλων, το οποίο το 1985 αναβαθμίζεται σε Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων. Τις μέρες της ίδρυσής του, ο πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου δήλωσε:

“Στην πορεία της Αλλαγής για την οικοδόμηση μιας Σοσιαλιστικής κοινωνίας, ουσιαστική ισότητα των δύο φύλων είναι απαραίτητη, όχι μόνο σαν στοιχείο κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά και σαν στοιχείο αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας, ανεξάρτητα από φύλο, για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου.”³

Θυνη προσασίας και διευκόλυνσης της εργαζόμενης μητέρας και των παιδιών της, ενώ τα κοινωνικά δικαιώματα που θεσπίζονται αφορούν όλες τις εργαζόμενες μητέρες ανεξάρτητα από το καθεστώς μητρότητας και την οικογενειακή κατάσταση της μητέρας, αν δηλαδή είναι έγγαμη άγαμη, αν το παιδί είναι υιοθετημένο όχι κ.ο.κ.” Βλ. Παναζή - Τζίφα, Κ., (1984). Η θέση της γυναίκας στην Ελλάδα. Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη, σελ. 19 - 20.

3. Παρατίθεται στο ενημερωτικό φυλλάδιο με τον ομώνυμο τίτλο “Συμβούλιο Ισότητας των δύο φύλων”, χωρίς χρονολογία έκδοσης. Υπάρχει στο αρχείο εκδόσεων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και του Συμβουλίου Ισότητας των δύο Φύλων.

Χαρακτηριστική προεκλογική αφίσα από τα χρόνια της Αλλαγής.

1. Antifa Negative, (2023). Μεταπολίτευση: το ελληνικό κράτος, η αριστερά κι εμείς. Αθήνα: Antifa Negative.

2. Με το άρθρο 21 του νέου συντάγματος, η μητρότητα, η οικογένεια, ο γάμος και η παιδική ηλικία τίθενται υπό την προστασία του κράτους. Αυτό ανοίγει τον (νομοθετικό) δρόμο ώστε έτσι μετέπειτα: “καθιερώνεται προστασία της εργαζόμενης γυναίκας, των παιδιών της και της οικογένειάς της και επιβάλλεται λήψη ειδικών μέτρων για την προστασία της υγείας των εγκύων και τη διασφάλιση της μη απόδυσής τους, προβλέπονται οι άδειες εγκυμοσύνης και λοχείας, μείωση του ωραρίου για το θηλασμό, επιδόματα, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κ.ά. προς μια κατεύ-

Η δεκαετία του '80 ήταν ιδιαίτερα πυκνή: ιδρύεται το Κέντρο Έρευνας Θεμάτων Ισότητας (ΚΕΘΙ), ακολουθήθηκε η αναθεώρηση του οικογενειακού δικαίου (1983), ο νόμος για τον βιασμό (1984) και η διεκδίκηση ισότιμης συμμετοχής στην πολιτική από το 1989. Επίσης, κατά το χρονικό διάστημα 1981-1986, με μια σειρά από μέτρα (όπως η ίδρυση νέων παιδικών σταθμών και νηπιαγωγείων, η διεύρυνση της λειτουργίας τους κατά τους θερινούς μήνες, η εφαρμογή του ολοήμερου σχολείου, καθώς και η ίδρυση κέντρων οικογενειακού προγραμματισμού, κ.α.) το κράτος πρόνοιας αναπτύχθηκε περαιτέρω, ενισχύοντας την οργάνωση της φροντίδας των εξαρτώμενων μελών της οικογένειας, με σκοπό την αυξανόμενη δυνατότητα εκμετάλλευσης της εργασίας των γυναικών της εργατικής τάξης έξω από το σπίτι. Περισσότερες γυναίκες απορροφήθηκαν σε θέσεις εργασίας όπως κοινωνικοί λειτουργοί, νηπιαγωγοί - βρεφονηπιοκόμοι, ιατρικοί επισκέπτες, κ.α., χωρίς βέβαια να γλιτώνουν την οικιακή εργασία που τις περίμενε μετά το πέρας της μισθωτής εργασίας.

Οι νομοθετικές αλλαγές που έλαβαν χώρα από το 1995 και έπειτα αποτελούσαν τόσο θεσμικές δεσμεύσεις για εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό δίκαιο όσο ικανοποιούσαν και τις προδιαγραφές χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο⁴, το οποίο άρχισε να χρηματοδοτεί αδρά "θετικές δράσεις" για την ένταξη των άνεργων γυναικών στην αγορά εργασίας. Στην διαχείριση αυτών των χρηματοδοτήσεων άρχισαν να εμπλέκονται δυναμικά ΜΚΟ - φαινομενικά ευαισθητοποιημένες σε θέματα ισότητας των γυναικών - καθώς και διάφορες εταιρείες συμβούλων σε σύμπραξη με δημόσιους οργανισμούς και περιφέρειες. Λίγο μετά, στη δεκαετία του 2000, άρχισαν να αναπτύσσονται στα ελληνικά πανεπιστήμια προγράμματα σπουδών και έρευνες στα οποία ο αριστερός κρατικός λόγος παίρνει επιστημονική σάρκα και οστά. Και όπως θα δούμε παρακάτω, αναπτύσσονται νέες πρακτικές εντατικοποίησης της γυναικείας εργασίας.

Την περίοδο της οικονομικής κρίσης (2009 - 2015), οι αριστεροί άρχισαν να καταγγέλλουν πως η ισότητα των φύλων δεν αποτελεί - όπως θα έπρεπε - πολιτική προτεραιότητα της δημόσιας διοίκησης και πως η εφαρμογή των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ένταξης των γυναικών - που αναφέραμε - δεν αποφέρει τους καρπούς που πρέπει. Αυτό που εννοούσαν, στην πραγματικότητα, ήταν πως αν το κράτος ήθελε να βοηθήσει τα αφεντικά και την εθνική οικονομία για να ξεπεραστεί η κρίση, θα έπρεπε να εκμεταλλευτεί περισσότερο τις γυναίκες ως εργατικό δυναμικό της χώρας. Διατείνοντας, φυσικά, πως η αριστερά θα μπορούσε να το κάνει αυτό καλύτερα, με την οικεία της πρόφαση για την ισότητα των φύλων.

Για να λέμε όμως και του στραβού το δίκιο, με το ξέσπασμα της κρίσης το 2009 και έως το 2019, το κράτος καθόλου δεν αδιαφορούσε για τη γυναικεία εργασία και τη συγκρότηση της οικογένειας. Μετέθεσε τη Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων από αυτόνομη διοικητική, πρώτα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και μετέπειτα στο Υπουργείο Εσωτερικών. Δηλαδή εναπόθεσε τη διαχείριση της γυναικείας εργασίας και της οικογένειας στον σκληρό πυρήνα της κρατικής οργάνωσης, στα υπουργεία του. Επίσης, διευκόλυνε την άμεση χρηματοδότησή των αφεντικών που θα ενδιαφερόντουσαν να προσλάβουν γυναίκες εργαζόμενες, κατά βάση χωρίς κανένα κόστος, αφού οι ίδιες θα πληρώνονταν απευθείας από ευρωπαϊκά κονδύλια (ΕΣΠΑ) τα οποία διαχειρίζονται τα εν λόγω υπουργεία⁵.

ΝΕΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ, ΝΕΕΣ ΠΕΙΘΑΡΧΗΣΕΙΣ

Τα επόμενα χρόνια είναι μια περίοδος που όλες μας θυμόμαστε για τα καλά! Από την απαγόρευση κυκλοφορίας μέχρι τον υποχρεωτικό εμβολιασμό, κι από τις βόμβες στην Ουκρανία μέχρι τις τεχνητές ελλείψεις προϊόντων και τις τιμές στο θεό. Για να κατανοήσουμε όμως τι ακριβώς σημαίνουν όλα αυτά, χρειάστηκε να δούμε σε τι κατάσταση βρισκόταν ουσιαστικά η ελληνική εθνική οικονομία.

4. Στρατηγάκη, Μ., (2017). Η πολιτική ισότητας των φύλων στη δίνη της οικονομικής κρίσης. Περιοδικό Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τ. 41, σελ. 72.

5. Προκαλεί ενδιαφέρον ο τρόπος που αντιμετώπισαν οι θεσμικές γυναικείες οργανώσεις της εποχής την υπαγωγή της ΓΓΙΦ στα εν λόγω υπουργεία. Κατά βάση, υποστήριζαν την αυτόνομη λειτουργία της ΓΓΙΦ και έλεγαν πως με την υπαγωγή της στα εν λόγω υπουργεία, το κράτος δεν θα μπορεί να ασχοληθεί σωστά με όλη την εμβέλεια των γυναικείων ζητημάτων, όπως η αγορά εργασίας, η συγκρότηση της οικογένειας, η οργάνωση της φροντίδας των εξαρτημένων ατόμων, κ.α. Βλ. Ανακοίνωση του Συνδέσμου για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, 23/10/2009. Κάτι μας λέει πως τώρα θα έπρεπε να είναι ικανοποιημένες με το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, που προσφέρει στο κράτος τη δυνατότητα να ασχοληθεί με όλη την εμβέλεια του ζητήματος...

Ένα χρόνο πριν εμφανιστεί ο covid, εν μέσω κλιμάκωσης του εμπορικού πολέμου μεταξύ ΗΠΑ - Κίνας⁶ και ενώ τα σενάρια κρίσης για την παγκόσμια οικονομία δίνουν και παίρνουν⁷, το ελληνικό κράτος είχε αρχίσει να προετοιμάζεται για το επόμενο ξέσπασμα της. Έτσι, με κάθε πιθανό τρόπο, ξεκίνησε να ανασυγκροτεί τις δυνάμεις του, ώστε να είναι έτοιμο να υπερασπιστεί τα συμφέροντα του στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, και τα συμφέροντα των ντόπιων αφεντικών που είχαν αρχίσει να απειλούνται από τις αναταράξεις στο παγκόσμιο εμπόριο. Κομμάτι αυτής της προσπάθειας είναι τόσο οι αμυντικές συμφωνίες με άλλες χώρες και τα εξοπλιστικά προγράμματα - μαμούθ όσο και η αυξανόμενη πειθαρχία και η εντατικοποίηση της εκμετάλλευσης που φάγαμε αυτά τα χρόνια στη μούρη.

Όλα αυτά δεν έγιναν τυχαία, αλλά με κρατικό σχέδιο. Για του λόγου το αληθές, από το 2019 είχε δοθεί κρατική εντολή για την ανάπτυξη ενός σχεδίου ανασυγκρότησης της ελληνικής οικονομίας (aka Έκθεση Πισσαρίδη)⁸, με βάση το οποίο μπαίνουν στο στόχαστρο οι γυναίκες και οι νέοι της εργατικής τάξης, ως το εργατικό δυναμικό που πρέπει να δουλέψει περισσότερο. Πολλές από τις κρατικές πολιτικές για την εκμετάλλευση της γυναικείας εργασίας που εφαρμόζονται σήμερα, αποτελούν προϊόν αυτής της έκθεσης.

Παράλληλα, ιδρύεται το Ερευνητικό Εργαστήριο Κοινωνικής Διοίκησης (ΕΕΚΔ) στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, επικεφαλής του οποίου αναλαμβάνει ο καθόλου τυχαίος τύπος ονόματι Γαβριήλ Αμίτσης, ο οποίος σύμφωνα με το CV του έχει ένα πλούσιο ιστορικό εξειδίκευσης σε μεταρρυθμίσεις απασχόλησης και κοινωνικής πρόνοιας και έχει εργαστεί ως εμπειρογνώμονας εθνικών κυβερνήσεων, ευρωπαϊκών επιτροπών και διεθνών οργανισμών. Λίγο μετά την ίδρυση του ΕΕΚΔ, ο Αμίτσης δημοσιεύει ένα άρθρο στο οποίο υποστηρίζει σθεναρά πως είναι αναγκαία μια εθνική στρατηγική για την οικογένεια,

*"περιλαμβάνοντας ιδίως φορολογικά μέτρα, οικογενειακά επιδόματα, δράσεις υπέρ της ισότητας ανδρών και γυναικών στην εργασία, υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας των παιδιών και άλλων εξαρτημένων ατόμων και πρωτοβουλίες εναρμόνισης του οικογενειακού και του επαγγελματικού βίου"*⁹.

Την ίδια περίοδο, η ΓΓΙΦ μετονομάζεται σε Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων και η διοίκηση της υπάγεται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Το Υπουργείο Εργασίας σε συνεργασία με τους δήμους άρχισαν να καταγράφουν τις αιτίες που οι γυναίκες της εργατικής τάξης δεν δουλεύουν πολύ εκτός οικίας (ελλιπής κατάρτιση, χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, ενδοοικογενειακή βία, φροντίδα των εξαρτημένων μελών της οικογένειας όπως παιδιά, ΑμεΑ και ηλικιωμένοι, ανεπαρκείς θέσεις στους βρεφονηπιακούς σταθμούς, κ.α.) και έπειτα ξεκίνησαν να στήνουν ένα σωρό προγράμματα επίλυσης των παραπάνω¹⁰, αποκλειστικά και μόνο για να ενισχύσουν την ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Τη σκυτάλη στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής για τις γυναίκες παίρνει ο ΟΑΕΔ, ο οποίος από το 2020 εφαρμόζει το μοντέλο "ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης των γυναικών" μέσω διαφόρων προγραμμάτων χρηματοδότησης των αφεντικών και πάντα υπό το ιδεολογικό υπόβαθρο της ισότητας των φύλων. Μέσω του ΟΑΕΔ και διάφορων προγραμμάτων χρηματοδότησης θέσεων εργασίας, το κράτος οργανώνει μια πιο ορθολογική ένταξη/επανάταξη των γυναικών της εργατικής τάξης στην αγορά εργασίας και μια πιο μεθοδευμένη χρηματοδότηση των αφεντικών που υπάγονται στα προγράμματα. Παράλληλα, και ενώ πληθαίνουν τα δημοσιεύματα για το δημογραφικό και το γεγονός πως η Τουρκία έχει οκτώ φορές μεγαλύτερο πληθυσμό από την Ελλάδα, το ΕΕΚΔ εκδίδει ένα δελτίο τύπου με τίτλο "Γιατί πρέπει να συζητήσουμε σοβαρά την ίδρυση Υπουργείου Οικογένειας"¹¹. Εκεί ο Αμίτσης αναφέρεται στην αναγκαιότη-

6. Ναυτεμπορική, ING: Το 2019 η χειρότερη χρονιά για το παγκόσμιο εμπόριο από την εποχή της κρίσης. Ηλεκτρονική έκδοση, 06/06/2019.

7. Ναυτεμπορική, Euromonitor: 12 σενάρια κρίσης για την παγκόσμια οικονομία. Ηλεκτρονική έκδοση, 19/03/2019.

8. Επιτροπή Πισσαρίδη, (2020). Σχέδιο ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Τελική έκθεση.

9. Ημερησία (ένθετο στην εφημερίδα Έθνος της Κυριακής), Αμίτσης, Γ., Αναγκαία η Εθνική Στρατηγική για την Οικογένεια. 08/12/2019.

10. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων/Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ-ΥΠΕΣ), (2019). Ετήσια Έκθεση 2019. Η πρόοδος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων. Η εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

11. Αμίτσης, Γ., (2020). Γιατί πρέπει να συζητήσουμε σοβαρά την ίδρυση Υπουρ-

τα ενός ενεργητικού κοινωνικού κράτους που θα εξασφαλίσει την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την εθνική ταυτότητα. Έτσι, το 2021 η Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (πρώην ΓΓΙΦ) μετονομάζεται εκ νέου σε Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων, αναδεικνύοντας το ζήτημα του αρνητικού ισοζυγίου γεννήσεων - θανάτων ως βασική οικογενειακή πολιτική του ελληνικού κράτους.

Βέβαια, το ενδιαφέρον ενός κράτους για τις γεννήσεις δεν έχει να κάνει με την ευαισθησία για την ανθρώπινη ζωή και τα γλυκά βρέφη. Δημογραφικό σημαίνει εξασφάλιση ότι οι γυναίκες θα συνεχίσουν να γεννούν και να αναθρέφουν - σε ικανοποιητικό βαθμό - τη μελλοντική ντόπια εργατική τάξη για τα αφεντικά, για την υπεράσπιση της εθνικής ασφάλειας και για τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, στη βάση των υποτιθέμενων κοινών εθνικών συμφερόντων. Σε αυτή τη γραμμή κινούνται διάφορες πολιτικές, όπως το επίδομα γέννησης και τα διάφορα επιδόματα διαβίωσης που δίνονται τα τελευταία χρόνια, οι φοροελαφρύνσεις και τα κοινωνικά τιμολόγια με βάση τα οικογενειακά κριτήρια, το πρόσφατο πρόγραμμα "Σπίτι μου" που δίνει χαμηλότοκα στεγαστικά δάνεια σε χαμηλόμισθες, καθώς και η εντεινόμενη κρατική οργάνωση της φροντίδας εξαρτώμενων μελών της οικογένειας με το πρόγραμμα "Νταντάδες της γειτονιάς", με το άνοιγμα νέων βρεφονηπιακών σταθμών, κ.α.

ΕΝ ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΙ... ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Είναι, λοιπόν, ξεκάθαρο πως οι γυναίκες της εργατικής τάξης βρίσκονται διαχρονικά στο επίκεντρο άσκησης κοινωνικής πολιτικής τόσο ως εργάτριες που είναι απαραίτητες για την οικονομική ευημερία των αφεντικών όσο και ως δομικό κομμάτι της οικογένειας που αναπαράγει και αναθρέφει το εργατικό δυναμικό της χώρας. Γιατί το κράτος δεν ασχολείται έτσι γενικά και αόριστα με το θεσμό της οικογένειας. Ασχολείται με την αναπαραγωγική εργασία των γυναικών εντός της και τη συνέχιση της εθνικής ταυτότητας που εξυπηρετεί η ελληνική οικογένεια. Αυτό που επιτυγχάνεται από τη Μεταπολίτευση και έπειτα με την επίφαση της ισότητας των φύλων, είναι να ανασυγκροτείται διαρκώς - και με τρόπο ανάλογο των απαιτήσεων της εκάστοτε συγκυρίας - το μοντέλο αναπαραγωγικής και παραγωγικής εργασιακής πειθαρχίας των γυναικών. Με τα λόγια του Antifa Negative: "Η θεσμική ισότητα των φύλων υπήρξε τελικά ως μια ασφαλής και αταξική μέθοδος να ωθηθούν περισσότερες γυναίκες στην εργασία."¹²

Όπως είδαμε στις οικονομικά κρίσιμες περιόδους των τελευταίων πενήντα χρόνων, την ώρα δηλαδή που οι ανάγκες της εθνικής οικονομίας επιβάλλουν αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας, οι γυναίκες, η εργασία τους και ο ρόλος τους στην οικογένεια μπαίνουν στο στόχαστρο και προγραμματίζονται εκ νέου¹³.

Ένα ίδιο σκηνικό στήνεται τα τελευταία χρόνια, στη σκιά της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης και της προετοιμασίας των κρατών για πόλεμο. Το ελληνικό κράτος, όχι μόνο ενισχύει τον στρατιωτικο εξοπλισμό του και τις αμυντικές συμφωνίες του με άλλα κράτη, όχι μόνο εκπαιδεύεται στη στρατιωτική διαχείριση του πληθυσμού με απαγορεύσεις και συνεχόμενα σχέδια έκτακτης ανάγκης, αλλά εφευρίσκει και εφαρμόζει περισσότερους τρόπους εντατικοποίησης της εργασίας της εργατικής τάξης. Κάπως πρέπει να τη βγάλουν καθαρή και τα αφεντικά. Άλλωστε, οι νέες απαιτήσεις της εποχής απαιτούν νέες μορφές πειθαρχήσης. Και οι γυναίκες της εργατικής τάξης βρίσκονται και αυτές, αν μη τι άλλο, στο στόχαστρο.

Κάπως έτσι, βγάζει νόημα η πρόσφατη σύσταση του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, στο οποίο εμπεριέχεται η - για άλλη μια φορά μετονομασμένη - Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ως ένας συγκεντρωτικός μηχανισμός εξουσίας για την αποτελεσματικότερη κρατική οργάνωση της εκμετάλλευσης της γυναικείας εργασίας, εντός και εκτός της οικογένειας, με σκοπό την κοινωνική συνοχή, την εθνική ασφάλεια και το οικονομικό ξελάσπημα των αφεντικών.

γείου Οικογένειας. Περιοδικό Δίκαιο της Κοινωνικής Ασφάλισης, τ. 1, Αθήνα: Εκδόσεις Σακκούλα Α.Ε., σελ. 175-178.

12. Antifa Negative, (2023). Μεταπολίτευση: το ελληνικό κράτος, η αριστερά κι εμείς. Αθήνα: Antifa Negative, σελ. 17.

13. Μπορείτε να δείτε περισσότερα σχετικά με αυτό το θέμα στο: Μιγάδα, Εκδήλωση: Από τις "φεμινιστικές νίκες" στην προετοιμασία για πόλεμο. Περιοδικό Μιγάδα, τ. 29, Καλοκαίρι - Φθινόπωρο 2022.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗ ΝΑΖΙΣΤΙΚΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Όταν οι ναζί ανέλαβαν τα ηνία του γερμανικού κράτους το 1933, χρησιμοποίησαν προπαγάνδα, οικονομικά κίνητρα, αλλά και στεγαστικές πολιτικές για την "αναγέννηση του έθνους". Πριμοδοτούσαν ενεργά τις υπάρχουσες πολύτεκνες οικογένειες και στιγμάτιζαν ταυτόχρονα τους άγαμους, τα άτεκνα ζευγάρια και τα ζευγάρια με μόνο ένα ή δύο παιδιά. Ένας οργανισμός που προϋπήρχε της ναζιστικής εξουσίας, η Εθνική Ένωση Πολύτεκνων Οικογενειών (Reichsbund der Kinderreichen) έγινε σημαντικό εργαλείο χάραξης οικογενειακής πολιτικής. Έτσι, πριν την κατασκευή του Volkswagen (του "λαϊκού αυτοκινήτου" για τον μέσο Γερμανό) και των αυτοκινητοδρόμων, το ναζιστικό κράτος ασχολήθηκε πρωτίστως με το ζήτημα της στέγασης των οικογενειών. Χαρακτηριστικό είναι ότι τα πρώτα χρόνια της ναζιστικής διακυβέρνησης δόθηκε έμφαση στην έλλειψη κατοικιών για πολύτεκνες οικογένειες.

"Μεταξύ 1ης Ιουλίου 1933 και 30ης Ιουνίου 1934, χτίστηκαν περίπου 1.500 διαμερίσματα για οικογένειες [...]. Η οικοδόμηση χιλίων κατοικιών για χαμηλόμισθες οικογένειες με παιδιά είχε προγραμματιστεί στη Βρέμη, ωστόσο μόνο 499 από αυτά κατασκευάστηκαν πραγματικά. [...] Προκειμένου να βελτιωθεί η έλλειψη στέγης για 'υγιείς και τέλειες πολύτεκνες οικογένειες', πέρασαν μια σειρά μέτρων [...] Αργότερα αυτά τα μέτρα επεκτάθηκαν και στις οικογένειες με ένα ή δύο παιδιά. [...] Αντίστοιχα, στο Βερολίνο, το 1934 ιδρύθηκε μια 'αποικία' για πολύτεκνες οικογένειες [...]. Υπήρχαν επίσης σχέδια, ώστε το ζήτημα σχετικά με τη στέγαση πολύτεκνων οικογενειών να αντιμετωπιστεί συνολικά 'μετά τον πόλεμο', και να οριστεί εκ νέου ο αριθμός των δωματίων και το μέγεθος της κατοικίας που αντιστοιχεί στα μέλη της κάθε οικογένειας."¹

1. Pine, L., (1996). The Family in the Third Reich, 1933 - 1945. Λονδίνο: University of London, σελ. 154-166.

Ο ΦΑΣΙΣΜΟΣ (ΧΩΡΙΣ ΣΒΑΣΤΙΚΑ)

ΚΑΙ Η ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΟ ΣΤΑ ΔΥΤΙΚΑ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΤΟ ΛΕΝΕ “ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ”

Τον Ιούνιο που μας πέρασε το antifa selanik διοργάνωσε μια εκδήλωση με τίτλο “Antifa - Η μάχη για τις γειτονιές μας”. Όσο και να προσπαθήσαμε να το κάνουμε πιασάρικο, φίλες και φίλοι, το έργο μας ήταν πολύ δύσκολο! Θυμηθείτε: η χώρα βρισκόταν μεταξύ δύο εκλογικών αναμετρήσεων· όλες οι επαναστατικές δυνάμεις έσκουζαν για τα ποσοστά της ΝΔ· οι “φασίστες-που-είχαν-ηττηθεί” ξανασήκωναν κεφάλι μέσα από τις κάλπες· μόλις ξεκινούσε το “κίνημα” ενάντια στο έγκλημα στην Πύλο, που φάνταζε πως θα απορροφήσει την δυναμική του μεγαλειώδους “κινήματος” ενάντια στο έγκλημα στα Τέμπη. Βρήκαμε κι εμείς τη στιγμή να μιλήσουμε για τον κρατικό φασισμό στις γειτονιές μας, αντί να κατέβουμε στην Καμάρα...

Να σας εξηγήσουμε πρώτα γιατί κάναμε αυτή την “ανεπίκαιρη” εκδήλωση. Έχουμε την άποψη πως αυτό που ονομάζεται “επικαιρότητα” δεν είναι ολόκληρη η πραγματικότητα του κόσμου μας. Η “επικαιρότητα” είναι κάποιες εικόνες, δηλ. κάποιες παγωμένες στιγμές, αποκομμένες από τον ιστορικό χωροχρόνο, που αν τις βάλεις δίπλα - δίπλα σου δίνουν μια ψευδαίσθηση της πραγματικότητας. Η ψευδαίσθηση αυτή είναι τόσο μεροληπτική, όσο αυτός που επέλεξε τις εικόνες. Με απλά λόγια, η σχέση της “επικαιρότητας” με την πραγματικότητα είναι αυτή που έχει ένα άλμπουμ με φωτογραφίες με την ίδια τη ζωή του φωτογραφιζόμενου. Μόνο που οι αρμόδιοι για να συνθέσουν το άλμπουμ “επικαιρότητα” είναι το κράτος και οι δημοσιογράφοι, και η διάρκεια ζωής αυτών των εικόνων είναι κατά μέσο όρο δύο εβδομάδες, όσο και των “κινήματων” που εγείρονται από αυτές.

Όπως έλεγε ένας συμπαθητικός μαρξιστής που το έριξε στα ξύδια για να αντέξει την ματαιότητα της θεαματικής κοινωνίας μας, “δεν είναι ένα σύνολο εικόνων, αλλά μια κοινωνική σχέση ατόμων διαμεσολαβούμενη από εικόνες”¹. Το να ακολουθείς την “επικαιρότητα”, λοιπόν, σημαίνει να ακολουθείς τη σχέση που έχει ο προπαγανδιστής του κράτους με τον υπήκοο που τον εμπιστεύεται. Κάποτε μέσω ραδιοφώνου, πλέον μέσω των social media.

Έτσι, αποφασίσαμε ότι μια εκδήλωση για την δημόσια τάξη και τον αντιφασισμό στις γειτονιές μας είναι πραγματικά επίκαιρη και χρήσιμη. Μάλλον το ίδιο σκέφτηκαν και όσες ανταποκρίθηκαν. Στην τελική, αν είναι να το ρίξουμε κι εμείς στα ξύδια, ας μην γίνει από απόγνωση ρε αδερφέ!

1. Debord, G., (1986). Η κοινωνία του θεάματος. Αθήνα: Ελεύθερος Τύπος, σελ. 24.

Ο ΦΑΣΙΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΣΒΑΣΤΙΚΑ²

Στην εκδήλωση αυτή θυμηθήκαμε την περίοδο που στηθήκαμε σαν antifa, την περίοδο ανόδου της Χρυσής Αυγής, τότε που οι σβάστικες ήταν συχνό φαινόμενο στους δρόμους και ακόμα συχνότερο στις οθόνες. Γνωρίσαμε τον φασισμό εμπειρικά, μέσα από την συλλογική εμπειρία μας που τότε ήταν στα σπάργανα. Χρησιμοποιήσαμε σαν εργαλεία μας την οργανωμένη συζήτηση, την καχυποψία στις εύκολες εξηγήσεις και τη μάχη για το δημόσιο χώρο ενάντια στους φασίστες. Κι έτσι, δεν αποδεχτήκαμε πως ο φασισμός είναι μερικοί ατρόμητοι ναζί, οι οποίοι κυριαρχούν ξαφνικά στη χώρα και απειλούν την δημοκρατία.

Από το 2012 - και σίγουρα πολύ πιο ολοκληρωμένα σήμερα - αποφασίσαμε ότι οι φωτογραφίες με τους μπράβους του Μιχαηλιάκου έτοιμους για νταηλίκια δεν μας βοηθούν να καταλάβουμε τον φασισμό. Για την ακρίβεια, κάνουν σκόπιμα το ακριβώς αντίθετο. Αντ’ αυτού, κοιτάξαμε γύρω μας.

Είδαμε μια συνταρακτική καπιταλιστική κρίση να κλονίζει τους συσχετισμούς ισχύος μεταξύ των κρατών, και ειδικότερα, να οδηγεί το ελληνικό κράτος στην ελεγχόμενη χρεοκοπία. Το ίδιο κράτος είχε την ατυχία, λίγο νωρίτερα, να έρθει αντιμέτωπο με την ηχηρή εξέγερση του Δεκέμβρη, η οποία έθεσε στο τραπέζι υπαρκτά ερωτήματα για τα ελληνικά αφεντικά, δεδομένου ότι η φάση θα πήγαινε κατά διαόλου τα επόμενα χρόνια. Το ελληνικό κράτος είχε ως μοναδική επιλογή να αυξήσει την πειθαρχία και την υποτίμηση στο εσωτερικό του, δηλαδή στην εργατική τάξη, και να αυξήσει την επιθετικότητα στο εξωτερικό του, δηλαδή στα άλλα κράτη. Για εμάς αυτό μεταφράστηκε σε μισούς μισθούς, ουρές στον ΟΑΕΔ και προγράμματα voucher για να επιβιώσουμε.

Κομβικό κομμάτι αυτής της μεθόδου αναβολής της κρίσης και πολεμικής προετοιμασίας ήταν οι πολιτικές δημόσιας τάξης. Ο κρατικός μηχανισμός έστησε ένα σχέδιο ανακατάληψης των πόλεων, δηλαδή ένα σχέδιο διάχυσης της πειθαρχίας στα βάθη των γειτονιών και των σχέσεων μας, με υλικότατους τρόπους. Στήθηκαν νέα σώματα μπάτσων (ΔΙΑΣ, ΔΕΛΤΑ), ειδικά σχεδιασμένα για την επίθεση σε μετανάστες και μαυροντυμένους νεαρούς προλετάρους. Ξεκίνησαν αστυνομικές επιχειρήσεις που κατέληξαν στον μαζικό εγκλεισμό των μεταναστριών σε στρατόπεδα συγκέντρωσης (Ξένιος Δίας) και

2. Κομβική προσούρα που μας βοήθησε να κατανοήσουμε τον φασισμό με αυτό τον τρόπο είναι η εξής: Autonome Antifa, (2013). Ο φασισμός χωρίς σβάστικα, Αθήνα: Antifa Scripta.

Αυτή είναι η αφίσα της εκδήλωσης, η οποία κολλήθηκε από το Φάληρο μέχρι τον Εύοσμο. Ίσως γι' αυτό δεν βρήκαμε τον χρόνο να συμμετέχουμε στα μεγαλειώδη κινήματα, δηλ. στις εβδομαδιαίες συγκεντρώσεις στην Καμάρα δια πάσαν νόσον. Λάθος προτεραιότητες, σύντροφοι!

Εύοσμος: Αστυνομικές περιπολίες μετά τις συμπλοκές ανηλίκων – «Πάνθηρες» χτενίζουν την περιοχή όλο το 24ωρο

Εδώ βλέπουμε μόνο ένα ενδεικτικό παράδειγμα τέτοιων άρθρων. Αλλά αν παρακολουθείς καθημερινά τον τοπικό τύπο, χωρίς κριτική ματιά, θα πιστέψεις ότι έχεις επιβιώσει κατά τύχη από την σκληρότητα των συμμοριών. Έτσι είναι οι δυτικοί κάγκουρες, τύφλα να 'χει ο Ελ Τσάπο!

το μαζικό φακέλωμα χρηστών τοξικών ουσιών, με μπόνους καταναγκαστικές ιατρικές εξετάσεις (Θέτις). Η ελληνική κοινωνία έκανε ταχύρρυθμα μαθήματα επιβίωσης σε εμπόλεμη κατάσταση, μαθήματα που συνεχίζει μέχρι σήμερα. Παράλληλα, το ελληνικό κράτος εξήγγειλε ένα νέο γύρο επιθετικότητας στην Αν. Μεσόγειο με επίκεντρο το Καστελόριζο και την οριοθέτηση ΑΟΖ.

Συνεπώς, βάζοντας όλα αυτά δίπλα - δίπλα, βγάζει περισσότερο νόημα η άνοδος της Χρυσής Αυγής εκείνη την περίοδο, ως ένα κομμάτι του κρατικού σχεδίου δημόσιας τάξης (μάλιστα όχι το πιο φονικό). Εμφανίστηκε με κρατικό αβαντάρισμα για να συμπληρωθεί το σχέδιο του απόλυτου κρατικού ελέγχου στις γειτονίες μας. Το οποίο ήταν και το ζητούμενο της όλης υπόθεσης.

Όλα τα παραπάνω μας βοήθησαν να μην καταπιούμε πως ο φασισμός είναι ένας τρελός δικτάτορας ή χίλιοι αιμοσταγείς νεοναζί, ούτε πως ο φασισμός είναι μια παραφωνία της καπιταλιστικής ιστορίας. Αντίθετα, τον αντιληφθήκαμε σαν κρατικό σχέδιο, σαν μορφή οργάνωσης των κρατών και των κοινωνιών τους σε καιρούς κρίσης και παγκοσμίου πολέμου. Ως εκ τούτου, φοράει μόνο περιστασιακά το περιβραχιόνιο με τη σβάστικα. Τις περισσότερες φορές του αρκεί το εθνόσημο. Αν ξεκινήσουμε από αυτό, και όχι από τους ναζί, θα δούμε πολλά πράγματα που να κουμπώνουν σε αυτόν τον ορισμό του φασισμού.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΣΤΑ ΔΥΤΙΚΑ

Με προίκα αυτή την αντίληψη για τον φασισμό χωρίς σβάστικα, κάναμε στην άκρη τα ποσοστά του Μητσοτάκη και του Κασιδιάρη, και αναζητήσαμε τα κρατικά σχέδια ελέγχου του δημόσιου χώρου στο παρόν, στους δύσκολους καιρούς που ζούμε. Επιλέξαμε σαν case study τις δυτικές γειτονίες της Θεσσαλονίκης, όπου τα τελευταία χρόνια δραστηριοποιείται ο πυρήνας antifa mid-west, συνεπώς η εμπειρία μας δεν προέρχεται μόνο από τις εφημερίδες.

i. Ειδική ζώνη αστυνόμευσης νο1: Πλατεία Ευόσμου

Το πρώτο παράδειγμα αφορά τον Εύοσμο. Ο Εύοσμος έχει μια ιδιαιτερότητα. Από τη μία πλευρά, είναι μια γειτονιά των δυτικών όπως οι υπόλοιπες: κατοικείται σε μεγάλο βαθμό από την εργατική τάξη της πόλης, δηλαδή από όσους και όσες δεν χωράνε στα εθνικά σχέδια.

Άρα λοιπόν, ο Εύοσμος κατοικείται από αυτό το κοινωνικό υποκείμενο που το κράτος αντιλαμβάνεται ως εν δυνάμει «πρόβλημα». Από την άλλη πλευρά, ο Εύοσμος είναι η μοναδική γειτονιά των δυτικών συνοικιών που έχει μια αξιοσημείωτη αγορά, με επίκεντρο την πλατεία Ευόσμου³. Έχει δηλαδή μια ζώνη στην οποία, σύμφωνα με τα σχέδια του κράτους, δεν πρέπει να κουνιέται φύλλο ώστε να πηγαίνουν καλά οι business.

Τα τελευταία χρόνια έχει ξεκινήσει μια καμπάνια “ενάντια στην εγκληματικότητα” στην περιοχή, με μπροστάρηδες τον Εμπορικό Σύλλογο, το Δήμο και το τοπικό Αστυνομικό Τμήμα. Αν αναρωτιέστε για ποια εγκληματικότητα μιλάνε και περιγράφουν τον Εύοσμο σαν τη Gotham City, πρόκειται για την πολυδιαφημισμένη “νεανική παραβατικότητα”⁴: τις συμπλοκές μεταξύ ανηλίκων⁵ και τις φθορές σε δημόσια κτίρια⁶. Πρόκειται δηλαδή για τετριμμένα περιστατικά - σφαλιάρες, σπασμένα τζάμια και βαμμένοι τοίχοι - που παρουσιάζονται σαν πρωτοφανή και επικίνδυνα. Έτσι, γίνονται στιγμιότυπα της “επικαιρότητας”, με τον τρόπο που το περιγράψαμε προηγουμένως.

Οι στόχοι αυτής της καμπάνιας δεν είναι και ιδιαίτερα κρυφοί. Κοινό αίτημα του δημάρχου, των μπάτσων και των ντόπιων αφεντικών είναι να αυξηθεί το δυναμικό του ΑΤ και ο εξοπλισμός του, ώστε να μπορέσουν να αυξήσουν τον έλεγχο στην περιοχή⁷. Ζήτησαν (και έλαβαν!)

3. Μακεδονία, Έσπασε ταμεία η γιορτή αγοράς στον Εύοσμο - Ασύλληπτοι τζίροι με τα καταστήματα να ξεμένουν και από νερό. Ηλεκτρονική έκδοση, 20/09/2023.

4. Αυτό δεν χρησιμοποιείται μόνο στον Εύοσμο σαν πρόσχημα. Τα ΜΜΕ όλης της χώρας μιλάνε συνεχόμενα για “συμμορίες”, για “ανεξέλεγκτη κατάσταση στα ΕΠΑΛ” και άλλα τέτοια. Ο ίδιος ο Ν. Μηταράκης (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη), κατά την ομιλία στο πλαίσιο της ορκωμοσίας του, έθεσε ως προτεραιότητα του Υπουργείου την “εγκληματικότητα των ανηλίκων”.

5. Τα Νέα, Εύοσμος: Αστυνομικές περιπολίες μετά τις συμπλοκές ανηλίκων. Ηλεκτρονική έκδοση, 27/04/2022.

6. ditika.gr, Περιπολίες για να συλληφθούν οι δράστες που προκαλούν φθορές στο 24ο δημοτικό σχολείο Ευόσμου. Διαδικτυακή εφημερίδα, 22/04/2023.

7. ditika.gr, Η εγκληματικότητα Νο1 πρόβλημα για τους επαγγελματίες Ευόσμου - Κορδελιού. Διαδικτυακή εφημερίδα, 14/11/2022.

μόνιμες περιπολίες από ΟΠΚΕ και Μαύρους Πάνθηρες. Να σημειώσουμε εδώ ότι αυτοί οι τύποι κυκλοφορούν μέρα-μεσημέρι με γεμάτα αυτόματα όπλα στην Πλατεία Ευόσμου.

Είναι λίγο αστείο αυτό, αλλά και λίγο τρομακτικό. Εμείς δεν πιστεύουμε ότι το κράτος είναι τόσο χαζό, ώστε να αμολάει αστακούς με αυτόματα όπλα να κυνηγάνε μαθητές που κάνουν ζημιές μερικών εκατοντάδων ευρώ. Το κράτος, με πρόσχημα όλα αυτά, φροντίζει να μετατρέψει την περιοχή της Πλατείας Ευόσμου σε ένα εύθυμο στρατόπεδο όπου ο έλεγχος θα βαράει κόκκινο. Όπως είπαμε, ζούμε σε δύσκολους καιρούς, κι έρχονται δυσκολότεροι.

ii. Ειδική ζώνη αστυνόμευσης νο2: ΕΠΑΛ Ευόσμου

Πέρα από την κυριλή ζώνη εμπορίου στην πλατεία Ευόσμου, φαίνεται ότι επιδιώκουν να φτιάξουν κι άλλες ειδικές ζώνες αστυνόμευσης στην περιοχή. Μία από αυτές είναι το ΕΠΑΛ Ευόσμου. Δηλαδή το σχολείο στο οποίο πηγαίνει σχεδόν αποκλειστικά η εργατική νεολαία των δυτικών, αυτοί και αυτές που πρόκειται να κάνουν τις πιο κακοπληρωμένες δουλειές και να φάνε τα περισσότερα σκατά της κρίσης.

Τα τοπικά ΜΜΕ είναι λαλίστατα και σ' αυτό το θέμα, και τα δημοσιεύματα στοχοποίησης των μαθητών του σχολείου δίνουν και παίρνουν. Ενδεικτικά αναφέρουμε την είδηση πως κάποιος εξωσχολικός τραυμάτισαν μια υποδιευθύντρια⁸ (οι ρουφιάνοι δημοσιογράφοι δεν παρέλειψαν να γράψουν ότι οι δράστες ήταν Ρομά). Ας δούμε τι λέει με αφορμή αυτό το σκηνικό ο αντιδήμαρχος Παιδείας του Δήμου Ευόσμου - Κορδελιού Γιώργος Σταυρίδης:

«Στο συγκρότημα των ΕΠΑΛ στο Δήμο μας φοιτούν περίπου 2.000 μαθητές για αυτό και εμείς ενισχύσαμε με δύο φύλακες. Όμως υπάρχει πρόβλημα, έχουμε καθημερινά παραβατικές συμπεριφορές και αυτό που θέλουμε είναι να ενισχυθεί ο δήμος μας με περισσότερη αστυνόμευση», τονίζει ο κ. Σταυρίδης, σημειώνοντας ότι θα πρέπει να γίνουν περιπολίες από την ΕΛ.ΑΣ. στον εξωτερικό χώρο.

8. ditika.gr, Έτσι μπήκαν εξωσχολικοί και τραυμάτισαν καθηγήτρια στο ΕΠΑΛ Ευόσμου. Διαδικτυακή εφημερίδα, 31/03/2023.

ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΚΑΓΚΟΥΡΕΣ ΚΑΙ ΦΑΣΙΣΜΟΣ

Τον Σεπτέμβριο του 2021 κάποιοι φοιτητές μιας ακροαριστερής οργάνωσης, η οποία δεν έχει την παραμικρή δράση στα δυτικά, πήγε να μοιράσει φυλλάδια στο ΕΠΑΛ Σταυρούπολης. Εκεί, έφαγε τρέξιμο από κάποιους φασίστες μαθητές. Κλασικές στιγμές πολιτικού ανταγωνισμού θα έλεγε κανείς. Ειδικά αν κάνεις μπαμ πως δεν έχεις σχέση με την περιοχή, το αποτέλεσμα ήταν κάπως αναμενόμενο. Αν δεν ακολουθούσαν όσα συνέβησαν μετά, το σκηνικό θα μπορούσε να περάσει αθόρυβα σαν μια στιγμιαία αποτυχία. Θα αρκούσε η πληροφορία ότι στο ΕΠΑΛ Σταυρούπολης υπάρχει ένα παρεάκι φασιστών, οπότε ο αντιφασισμός θέλει προσοχή και σχέδιο. Σιγά την πληροφορία, αν μας ρωτάτε: όλα τα σχολεία έχουν φασίστες μαθητές, και σίγουρα ακόμα περισσότερο έχουν αντιφασίστες. Αν δεν περνάς όλη σου τη μέρα μέσα στο ΑΠΘ, το γνωρίζεις αυτό καλά.

Οι αριστεροί όμως επέστρεψαν με οργανωμένο σχέδιο να φάνε κυνήγι, αφού πρώτα στοχοποιήσουν το σύνολο των μαθητών ως φασίστες. Οι δημοσιογράφοι πήγαν να τραβήξουν τους αριστερούς να τρώνε κυνήγι, για να αναρωτηθούν μετά στα πάνελ “Που είναι η αστυνομία;”. Η αστυνομία πήγε... για να μην αναρωτιούνται οι δημοσιογράφοι. Απλά έμεινε για δύο εβδομάδες, έξω απ’ όλα τα ΕΠΑΛ των δυτικών. Έκανε εξακρίβωση στους μαθητές που πήγαιναν σχολείο και οδήγησε στο κρατητήριο μερικούς από αυτούς που ψήθηκαν για αντιπατασικό μπάχαλα στο ΕΠΑΛ Ευόσμου. Να θυμίσουμε εδώ ότι τα σχολεία αυτά προορίζονται για ειδικές ζώνες αστυνομικού ελέγχου.

Ειδικό δρομολόγιο των ΟΠΚΕ, λοιπόν, γύρω από ένα σχολείο. Μόνο που αυτή η ειδική ζώνη αστυνόμευσης δεν θα περικλείει αστραφτερές βιτρίνες, αλλά την νεολαία της εργατικής τάξης. Αν σας έρχεται στο μυαλό η λέξη “γκέτο” αλλά αδυνατείτε να εντοπίσετε τις σβάστικες, έρχεστε στα λόγια μας!

iii. Δημοτόμπατσοι, κάμερες και φώτα παντού

Αυτό το νέο σχέδιο αστυνόμευσης δεν αφορά φυσικά μόνο τον Ευόσμο. Θα μπορούσαμε να πούμε αντίστοιχα παραδείγματα για όλους τους Δήμους της πόλης, αλλά δεν μας φτάνει ο χώρος. Τα επόμενα παραδείγματα που θα δούμε, παρόλα αυτά, αφορούν όλες τις δυτικές συνοικίες.

Η Δημοτική Αστυνομία επανασυστήνεται σε όσους Δήμους των δυτικών είχε καταργηθεί, και όπου υπήρχε ενισχύεται σε προσωπικό⁹. Επίσης, εξαγγέλθηκε η επιχειρησιακή της αναβάθμιση, ώστε να μπορούν οι δημοτόμπατσοι να συμμετέχουν και σε συλλήψεις. Οι περικοπές που συνέβησαν πριν καμιά δεκαετία στο budget της, φαίνεται πως αξιολογήθηκαν ως λανθασμένες.

Παράλληλα, έχει ξεκινήσει μια εκστρατεία για την τοποθέτηση καμερών¹⁰ και φωτισμού¹¹ σε σχολεία και άλλους δημοτικούς χώρους (π.χ. κολυμβητήρια), με αφορμή πάλι την “νεανική παραβατικότητα”. Βρίσκουν δηλαδή τεχνολογικά και πολεοδομικά εργαλεία που κάνουν το έργο των μπάτσων πιο εύκολο. Για την ιστορία, το σχέδιο τοποθέτησης καμερών στα σχολεία υποστηρίζεται από όλους - έναν προς έναν - τους Δήμους των δυτικών. Ακόμα και ο αριστερό-πασόκος Σίμος Δανιηλίδης, δήμαρχος Νεάπολης - Συκεών και πρωτεργάτης του κοινωνικού κράτους, γουστάρει κάμερες!

9. voria.gr, Σε ποιους δήμους της Θεσσαλονίκης επανασυστήνεται η Δημοτική Αστυνομία. Διαδικτυακή εφημερίδα, 11/01/2023.

10. Μακεδονία, Κάμερες στα σχολεία: Ο νόμος «μπλοκάρεται» από γονείς και εκπαιδευτικούς. Ηλεκτρονική έκδοση, 14/11/2022.

11. ditika.gr, Έπεσε ...φως σε αυλή Γυμνασίου της Πολίχνης για την αποτροπή βανδαλισμών. Διαδικτυακή εφημερίδα, 21/02/2023.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΑΣ ΓΙΑ ΜΑΣ

Αν βάλουμε στην άκρη τα προεκλογικά καυγάκια μεταξύ των κομμάτων, δηλαδή τον ανταγωνισμό για το ποιος θα βρεθεί στο τιμόνι του ελληνικού κράτους, πρέπει να καταλάβουμε πως το ελληνικό κράτος είναι ενιαίο και έχει πολύ οργανωμένα σχέδια. Ακριβώς γιατί το ελληνικό κράτος είναι το κόμμα των ελληνικών αφεντικών, ο προσωρισμός του είναι να εξυπηρετεί τα συλλογικά τους συμφέροντα και δεν είναι τσιφλίκι κανενός (ούτε της οικογένειας Μητσοτάκη, ό,τι κι αν λένε αυτοί που έχασαν τις εκλογές). Το ελληνικό κράτος λοιπόν, με την μορφή των Υπουργείων, των Δήμων, των Περιφερειών και των Αστυνομικών Τμημάτων, έχει καταστρώσει ένα σχέδιο ανακατάληψης των πόλεων, αντάξιο της εποχής που ζούμε. Σχεδιάζει δηλαδή να μας φιμώσει, να μας ελέγξει και γενικότερα να μας προετοιμάσει για συμμετοχή στα εθνικά σχέδια αντιμετώπισης της κρίσης. Σε αυτό συνεργάζονται όλες οι πλευρές του κρατικού μηχανισμού, είτε έχουν αριστερό είτε δεξιό επικεφαλής.

Αφού καταλάβουμε το πρώτο, πως το ελληνικό κράτος είναι ενιαίο, το δεύτερο βασικό είναι να καταλάβουμε πως αυτό ισχύει και για τις πολιτικές δημόσιας τάξης. Από τις βυθισμένες βάρκες στο Αιγαίο μέχρι τις κάμερες στις γειτονίες μας, κι από τους Μαύρους Πάνθηρες στην Πλατεία Ευόσμου μέχρι τη δολοφονία του Κ. Φραγκούλη, το σχέδιο είναι ένα και ενιαίο. Μπορεί να μην έχει σε κάθε του καρέ εικόνες φρίκης, υπάρχει όμως ένα νήμα που συνδέει το ρουφιάνο που ζητάει περισσότερες περιπολίες με τον μπάτσο που πατάει τη σκανδάλη.

Αρκεί να σκεφτούμε ότι οι μηχανισμοί (βλ. μπάτσοι) που κάνουν τις περιπολίες και τις εξακριβώσεις, που δένουν πιτσιρίκια για ένα τσιγάρο, είναι οι ίδιοι που σκοτώνουν εν ψυχρώ. Και υπάγονται στους ίδιους ανώτερους μηχανισμούς του κράτους (βλ. Υπουργεία) που φροντίζουν να ανέβουν οι τιμές στο θεό, που αγοράζουν φρεγάτες και rafale, κλπ. Οι κάμερες στα σχολεία των δυτικών, οι δολοφονημένοι ρομά και μετανάστες, η γενική αφραγκία και οι φρεγάτες είναι εικόνες του ίδιου σχεδίου: του σχεδίου του ελληνικού κράτους να βγει από την κρίση του, πάση θυσία. Η θυσία αυτή ανατίθεται σε εμάς.

Όπως βλέπουμε, αυτά τα σχέδια δεν περιλαμβάνουν μέχρι στιγμής πολλές σβάστικες. Περιλαμβάνουν βέβαια σκληρή υποτίμηση, σκληρό έλεγχο, ενίοτε και θάνατο, αλλά οι σβάστικες δεν πρωταγωνιστούν. Τουλάχιστον, δεν μπορεί να συγκριθεί η παρουσία τους με την περίοδο 2011-2014. Εδώ και μερικά χρόνια, ίσως είναι αμφίβολη η χρησιμότητα του να αμοληθούν στους δρόμους οι φασιστικές συμμορίες. Προς το παρόν παραμένουν διασπασμένοι, υπό επιτήρηση και χωρίς πολύ κρατικό χαρτζιλίκι. Δυστυχώς, όμως, πιστεύουμε ότι αυτό δεν θα συνεχιστεί για πάντα. Αργά ή γρήγορα, το χαρτζιλίκι θα πέσει, και οι ναζί θα ξαναεμφανιστούν.

Όταν οι σβάστικες κάνουν την εμφάνισή τους, είναι σημαντικό να ανακαλέσουμε την συλλογική μνήμη της προηγούμενης δεκαετίας και να θυμηθούμε ότι οι φασίστες είναι μόνο ένα κομμάτι του κρατικού σχεδίου εναντίον μας. Όσο σημαντικό είναι να τους κόβουμε τον αέρα, άλλο τόσο σημαντικό είναι να δίνουμε μάχη στις γειτονίες μας ενάντια στα σχέδια δημόσιας τάξης στο σύνολο τους. Δηλαδή ενάντια στο κράτος, τους μικροαστούς, το Δήμο, τους μπάτσους. Να θυμηθούμε πως ο αντιφασισμός ούτε αρχίζει ούτε τελειώνει με τις φάπες στους ναζί.

Να θυμόμαστε, επίσης, ότι σε καμία περίπτωση το ελληνικό κράτος δεν μπορεί να γίνει σύμμαχος μας απέναντι στις φασιστικές συμμορίες, ούτε να εισακούσει τα αιτήματά μας. Το ελληνικό κράτος αβαντάρει ή βάζει φυλακή τους ναζί ανάλογα με το πως πηγαίνουν τα σχέδια του. Σε καμία περίπτωση δεν το κάνει επειδή επικρατούν στο εσωτερικό του οι “δημοκρατικές δυνάμεις”. Αυτές οι τελευταίες, δηλαδή οι διάφορες παραλλαγές της αριστεράς, είναι ένα αναπόσπαστο κομμάτι αυτού του κράτους.

Τελευταίο συμπέρασμα που κρατάμε είναι να είμαστε καχύποπτοι απέναντι σε μύθους που θέλουν τους ναζί κυρίαρχους στις εργατικές γειτονίες. Γιατί αυτοί οι μύθοι υπονοούν ότι η εργατική τάξη ευθύνεται για το φασισμό. Υπονοούν ότι ο φασισμός είναι απλά μια αρρωστημένη ιδεολογία που φωλιάζει στα μυαλά των φτωχών, και πως η κρατική παρέμβαση είναι η λύση στο πρόβλημα. Έτσι καταλήγουν να παρουσιάζουν τις πολυεθνικές παρέες που αποτελούνται από προλετάριους κάγκουρες ως φασιστικές συμμορίες.

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΚΑΙ Η ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ

Στην αρχή περιγράψαμε το φασισμό ως κρατική επίθεση εναντίον μας, και μιλήσαμε για το φασισμό χωρίς σβάστικα. Στην συνέχεια περιγράψαμε διάφορα κομμάτια του σχεδίου ανακατάληψης των πόλεων, δηλαδή φίμωσης και πειθάρχησης της εργατικής τάξης. Είπαμε ότι αυτή η κρατική επίθεση συμβαίνει στο δημόσιο χώρο, στις γειτονιές μας. Τώρα θα εξηγήσουμε πως αυτό το πράγμα δεν είναι μονομερώς μια κρατική επίθεση, αλλά είναι μία μάχη, γιατί το κράτος δεν παίζει χωρίς αντίπαλο. Αντίπαλος του είναι, συνειδητά ή ασυνείδητα, οι διάφορες φιγούρες που αποτελούν την εργατική τάξη.

Θα πάρουμε ως σημείο αναφοράς την περίοδο της καραντίνας, αφενός γιατί τότε συνέβησαν οι πιο εκτεταμένες επιχειρήσεις μαζικού εγκλεισμού και ελέγχου του πληθυσμού, αφετέρου γιατί αυτός ο εγκλεισμός συνάντησε πάρα πολλούς εχθρούς. Ήταν μια περίοδος με μπόλικο φασισμό και ελάχιστες σβάστικες. Το κράτος πήρε πολλά μαθήματα για εμάς, αλλά κι εμείς το ίδιο. Μπορέσαμε να δούμε πιο καθαρά την απειθαρχία στα κρατικά μέτρα να εκφράζεται με πολλούς τρόπους, από πολλούς ανθρώπους. Κυρίως εκφράστηκε ενστικτωδώς, μοριακά, σε μικρό επίπεδο. Όμως έστω κι έτσι, αμφισβήτησε την κρατική παντοδυναμία.

Όσον αφορά το κράτος, η απειθαρχία στην καραντίνα αποτελεί το υλικό στο οποίο βασίζονται τα νέα σχέδια δημόσιας τάξης. Παρατηρήστε πως όσοι και όσες είναι στο στόχαστρο σήμερα ήταν και πριν 2 χρόνια με άλλες αφορμές - δεν είναι καθόλου τυχαίο. Όσον αφορά εμάς, ως antifa, η απειθαρχία αυτή μας επιβεβαίωσε προς τα που πρέπει να έχουμε στραμμένο το βλέμμα.

Ποιοι δεν τα πήγαν καλά με την πειθαρχία; Καταρχήν, οι συνήθεις ύποπτοι, αυτοί που ζουν

σε ειδικές συνθήκες εκμετάλλευσης και ελέγχου από πάντα: οι μετανάστες και οι ρομά. Είδαμε πως υποδεχτήκαν τα μέτρα "προστασίας της υγείας": με αμφισβήτηση, με διαμαρτυρίες, χωρίς αποστάσεις και μάσκες - την ώρα που οι επαγγελματίες της αμφισβήτησης μετέφεραν τις κομματικές τους δραστηριότητες στο internet (βλ. "Μένουμε ενεργοί").

Βέβαια, η ιδιαιτερότητα σχετικά με την καραντίνα ήταν ότι πλέον το σκληρό πρόσωπο της δημόσιας τάξης αφορούσε το σύνολο της εργατικής τάξης, και όχι μόνο τα χαμηλότερα στρώματα της. Είδαμε λοιπόν την απειθαρχία να εκφράζεται από την εργατική νεολαία, που διατηρούσε την πόλη ζωντανή, και τις κοινωνικές τις σχέσεις ζωντανές, στα πάρκα και τις πλατείες. Είδαμε οπαδούς (δηλαδή κατά βάση προλετάριους κάγκουρες που λέγαμε πιο πριν) να κάνουν πορείες ενάντια στο λοκντάουν, την ώρα που οι επαγγελματίες διαδηλωτές της αριστεράς σαπούνιζαν τα χέρια τους. Δεν είδαμε, φυσικά, μόνο φιγούρες αλήτικες με την στερεοτυπική έννοια. Είδαμε π.χ. μονάδες να παίρνουν τα καρότσια και τα παιδιά τους και να πηγαίνουν να πάρουν ανάσες στα κοντινά πάρκα.

Όλοι και όλες αυτοί, και άλλες τόσες που δεν μας φτάνει ο χώρος να αναφέρουμε, είπαν σε διάφορες φάσεις ένα "όχι" στις κρατικές διαταγές, άλλοτε ηχηρό κι άλλοτε ψιθυριστό. Και οι αιτίες που τους οδήγησαν να το πουν, είναι μπόλικες.

Δεν πιστεύουμε ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι αψηφήσαμε τις κρατικές διαταγές από άποψη. Ορισμένοι μπορεί να το έκαναν κι έτσι. Αλλά κατά βάση δεν πρόκειται για συνειδητή πράξη αντίστασης, όσο για πράξεις που προκύπτουν από ανάγκη. Γιατί όταν δεν χωράμε στα εθνικά σχέδια, όταν η τσέπη είναι άδεια, δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς. Όσες συγκρούσεις να υπάρχουν στο εσωτερικό μας, όσες προβληματικές ιδεολογίες και πρακτικές αυτοκαταστροφής να κυκλοφορούν ανάμεσα μας, η εργατική

τάξη έχει μια εγγενή τάση για απειθαρχία.

Αυτό καλείται να αντιμετωπίσει το ελληνικό κράτος. Το ενδεχόμενο όλοι αυτοί οι "ανεύθυνοι" της καραντίνας να συμπεριφερθούν αντίστοιχα "ανεύθυνα" σήμερα. Ακόμα χειρότερα, να συμπεριφερθούν "ανεύθυνα" αν κάποια στιγμή τα σούπερ μάρκετ αδειάσουν ή αν κάποια στιγμή οι βόμβες έρθουν και προς την χώρα μας.

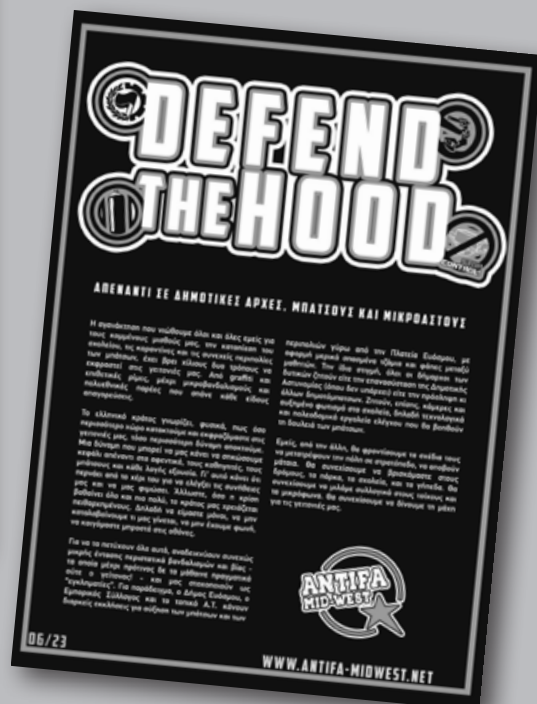
Η απειθαρχία αυτή είναι το ιστορικό υλικό από το οποίο θα προκύψουν τα σχέδια καταστροφής μας στο μέλλον. Όμως αποτελεί και το ιστορικό υλικό από το οποίο προκύπτει η εμπειρία μας. Και αν δεν αφήσουμε το πράγμα να κυλάει μόνο αυθόρμητα, μπορεί να αποτελέσει το υλικό στο οποίο θα βασιστεί η οργάνωσή μας.

Αυτό που συνέβαινε στην καραντίνα - αυτό που συμβαίνει σήμερα και πάντα - είναι η ταξική μάχη για τις γειτονιές μας. Οι αντίφα ομάδες είναι μια οργανωμένη δύναμη που συμμετέχει στην μάχη αυτή, προσπαθώντας να χτίσει μια συλλογική μνήμη και ένα συλλογικό σχεδιασμό. Σ' αυτή την προσπάθεια αφιερώνεται ο χρόνος και ο κόπος τόσων ανθρώπων. Οι φάπες στους ναζί, ακόμα κι αν κατά περιόδους τις χρειάζονται απλόχερα, είναι πραγματικά ένα μικρό κομμάτι αυτής της διαδικασίας. Έτσι, καταλήγουμε να πιστεύουμε ότι τα σπρέι, οι αφίσες, οι ρίμες, οι διαδηλώσεις, και ότι άλλο εργαλείο χρησιμοποιούμε, δεν είναι απλά μερικές καλές απόψεις που εκφράζουν κάποιοι τύποι και τύπισσες. Αφορούν κάτι αρκετά μεγαλύτερο από το διαμέτρημα μας, αφορούν όλους και όλες αυτές για τους οποίους μιλήσαμε παραπάνω.

Όλους και όλες εμάς που δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς, παρά να απειθαρχήσουμε στα κρατικά σχέδια. Και που αν θέλουμε αυτή η απειθαρχία να έχει την παραμικρή ελπίδα, δεν μπορούμε παρά να οργανωθούμε.

Την ώρα που το antifa selanik ετοίμαζε αυτή την εκδήλωση, το antifa mid-west έκανε πράξη την μάχη στις δυτικές γειτονιές ενάντια σε μπάτσους, δημόρχους και φασίστες. Το μήνυμα ήταν "DEFEND THE HOOD", σε εκατοντάδες αφίσες κι ένα roller graffiti. Που χρόνος για Καμάρα μετά!

ΤΑ ΑΣΧΗΜΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΟΜΟΡΦΑ ΚΑΙΓΟΝΤΑΙ

Η “ΕΙΔΗΣΗ”

Η όλη συζήτηση για το κείμενο ξεκίνησε κάπως αθώα: εδώ και χρόνια κυκλοφορούν ειδήσεις πως πέριξ της Θεσσαλονίκης πιάνουν τακτικά φωτιά τα εργοστάσια ανακυκλώσιμων¹. Οπότε η συντακτική ομάδα του περιοδικού που κρατάτε στα χέρια σας, ξεκίνησε μια μικρή αναζήτηση για τις φωτιές που παίζουν σε διάφορα, αντίστοιχου τύπου, μαγαζιά σε όλο το μήκος και το πλάτος της ελληνικής επικράτειας. Και όπως συνήθως το πολύ ψάξιμο έβγαλε λαβράκι.

Για την ακρίβεια από το 2018 έχουν παίξει στις ειδήσεις δεκάδες τέτοιου τύπου φωτιές, που όλως τυχαίως μπαίνουν πάντα το βράδυ, όταν δηλαδή οι εν λόγω επιχειρήσεις είναι κλειστές. Το “φυσικό φαινόμενο” των πυρκαγιών σε εργοστάσια ανακύκλωσης τα τελευταία χρόνια δεν περιορίζεται στην Ελλάδα, αλλά καταγράφεται αύξηση του αριθμού τους σε όλο το δυτικό κόσμο. Στις ΗΠΑ, για παράδειγμα, το δωδεκάμηνο πριν από τον Ιούλιο του 2018, εκτιμάται ότι περίπου στο 40% των εγκαταστάσεων απορριμμάτων και ανακύκλωσης προέκυψαν περιστατικά πυρκαγιών². Οπότε προέκυψε το δίλημμα: είναι οι πυρκαγιές αποτέλεσμα της κλιματικής κρίσης, των ανύπαρκτων μέτρων προστασίας, και της έλλειψης κρατικών μηχανισμών; Ή συμβαίνει κάτι άλλο; Προφανώς ακολουθήσαμε το δεύτερο δρόμο. Με αφορμή τις φωτιές στα εργοστάσια ανακύκλωσης καταλήξαμε σε μια καχύποπτη θέση που μπλέκει τις πυρκαγιές αυτού του τύπου με τον εμπορικό πόλεμο και την εξέλιξή του, την αλλαγή των τεχνικών για την παραγωγή ενέργειας και την πολιτική διαχείρισης της εργασίας και της εργατικής τάξης.

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ

Πίσω στα 90's, ο κόσμος του παγκόσμιου εμπορίου έμοιαζε με ελ ντοράντο. Με τη διάλυση του ανατολικού μπλοκ, νέες αγορές δημιουργήθηκαν για τη διάθεση εμπορευμάτων, που πάντα έπρεπε να συνοδεύονται από τις αντίστοιχες εμπορικές συμφωνίες. Επομένως, τα κράτη διαγκωνίζονταν για το ποιος πουλάει τι, από που εισάγει και που εξαγεί. Την ίδια στιγμή, άλλες εμπορικές σχέσεις που μέχρι τότε έμοιαζαν να δουλεύουν ρολόι, άρχισαν να δοκιμάζονται. Ένας τέτοιος κλάδος του παγκόσμιου εμπορίου που πέρασε από σαράντα κύματα, ήταν αυτός των ανακυκλώσιμων υλικών. Χαρτί, πλαστικό, σίδηρο και ατσάλι που κανονικά πήγαιναν στις χωματερές του δυτικού κόσμου, πωλούνταν ως εμπόρευμα σε άλλες χώρες με σκοπό την επαναχρησιμοποίηση. Τα κράτη που καλούνταν να

κάνουν τη βρωμοδουλειά της εισαγωγής και επαναχρησιμοποίησης σκουπιδιών, έπρεπε να τηρούν αυστηρά δύο κριτήρια: να έχουν μια εργατική τάξη που δουλεύει “τζάμπα” και χαλαρά περιβαλλοντικά μέτρα για τη βιομηχανία τους. Ποιο κράτος θα μπορούσε να το κάνει καλύτερα από την Κίνα; Για την ακρίβεια, και δια στόματος δυτικού αφεντικού: “Όλοι έστελναν τα υλικά τους στην Κίνα, επειδή το πρότυπο ρύπανσης ήταν χαμηλό και οι τιμές τους ανταγωνιστικές.”³

Το κινεζικό κράτος τη δεκαετία του 1990 διαπίστωσε ότι τα ανακυκλώσιμα υλικά μπορούσαν να εισαχθούν και να χρησιμοποιηθούν κερδοφόρα για την κατασκευή περισσότερων εμπορευμάτων προς εξαγωγή. Τα φορτηγά πλοία (και του ελληνικού εφοπλιστικού κεφαλαίου) που μετέφεραν ανά την υφήλιο τεράστιες ποσότητες κινέζικων εμπορευμάτων, δεν θα επέστρεφαν άδεια πια στην αφετηρία τους, αλλά φορτωμένα με υλικά προς ανακύκλωση από τις ευρωπαϊκές χώρες και τις ΗΠΑ⁴. Μεταξύ 1992 και 2016, η Κίνα εισήγαγε πάνω από τα μισά εμπορεύσιμα απόβλητα⁵. Το 95% των πλαστικών που συλλέγονταν για ανακύκλωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση πωλούνταν και αποστέλλονταν σε κινέζους μεταποιητές⁶. Επομένως, το ανακυκλωμένο πλαστικό μεταφερόταν σε στοίβες στην Κίνα κι επέστρεφε στη δύση ως εμπορεύματα made in China.

3. Yale Environment 360, Piling Up: How China's Ban on Importing Waste Has Stalled Global Recycling. Διαδικτυακή σελίδα, 07/03/2019.

4. Ό.π.

5. Brooks, A., L., Wang, S., Jambeck, J., R., (2018). The Chinese Import Ban and Its Impact on Global Plastic Waste Trade. Περιοδικό Science Advances, τόμος 4, τ. 6, σελ. 1-31.

6. Ό.π.

Ενώ τα δυτικά κράτη ήταν αναγκασμένα να διεξάγουν μεταξύ τους εμπορικό πόλεμο με πρόσχημα το περιβάλλον και την πράσινη ανάπτυξη, το “αγκάθι” της διαχείρισης των σκουπιδιών λυνόταν από τη μεταφορά τους στην Κίνα, αποτρέποντας το πέταγμα σε χωματερές. Κάπως έτσι, η αυξανόμενη ζήτηση ανακυκλώσιμων υλικών από την Κίνα τα προηγούμενα χρόνια έδωσε ώθηση στην ανακύκλωση στο δυτικό κόσμο, που αναδείχθηκε σε κερδοφόρα επιχείρηση και στηρίχτηκε πολύμορφα από το κράτος. Χαρακτηριστικό είναι το προμοτάρισμα της ανακύκλωσης και στο ελληνικό κράτος, με την εργολαβία των δήμων και των περιφερειών. Οι μπλε κάδοι που βλέπουμε γύρω μας πήγαιναν πακέτο με ευρωπαϊκές επιδοτήσεις (τα λεγόμενα κοινοτικά πλαίσια στήριξης) για την κατασκευή εργοστασίων ανακύκλωσης⁷ που είχαν γραμμένη την ανακύκλωση, αλλά επωφελούνταν από το σπρώξιμο των ανακυκλώσιμων στην Κίνα και τα γύρω κράτη.

Ο ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΚΟΥΠΙΔΟΠΟΛΕΜΟΣ

Αυτή η ευφορία δεν μπορούσε να συνεχίζεται για πάντα. Όσο η Κίνα ισχυροποιούνταν στον παγκόσμιο καταμερισμό, τόσο βρισκόταν εκτεθειμένη σε ευρωπαϊκούς και αμερικανικούς περιβαλλοντικούς δασμούς εις βάρος των εξαγόμενων εμπορευμάτων της. Ο διακρατικός ανταγωνισμός έπρεπε πια να έχει και αντίμετρα, με ένα από αυτά να αφορά τα σκουπίδια. Το κινεζικό κράτος άρχισε να εφαρμόζει όλο και

7. Ενδεικτικά τέτοια εργοστάσια είναι τα ΕΜΑΚ Άνω Λιουσίων, HELENCO και ΑΕΙΦΟΡΟΣ (ΣΙΔΕΝΟΡ). Η επιδότηση τους συνεχίστηκε εντατικά μετά την πρώτη φάση της καραντίνας. Δες εδώ: ΑΛΦΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ, Περιβαλλοντικές υποδομές: Ενίσχυση εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων. Διαδικτυακή σελίδα, 29/01/2021.

Ο κύκλος απεικονίζει την πορεία των εμπορευμάτων που μπορεί να ανακυκλωθούν, όπως την φαντάζονται οι σχεδιαστές της κυκλικής οικονομίας. Το βελάκι με τη λέξη “εξαγωγές” (που προσθέσαμε εμείς) έκανε για χρόνια κερδοφόρο τον κύκλο για τα δυτικά αφεντικά. Τώρα αυτή η περίπτωση πρέπει να χρησιμοποιηθεί παραγωγικά εντός του δυτικού κόσμου.

1. Για παράδειγμα δείτε εδώ: GRTimes, Φωτιά σε ανακυκλώσιμα υλικά στη Θεσσαλονίκη: Και χωματουργικά μηχανήματα στο έργο της κατάσβεσης (ΦΩΤΟ-VIDEO). Διαδικτυακή σελίδα, 27/07/2023.

2. Time, Why Recycling Plants Keep Catching on Fire. Διαδικτυακή εφημερίδα, 16/04/2023.

πιο αυστηρές πολιτικές εισαγωγής αποβλήτων, ήδη από το 2010⁸. Το 2013 εισήγαγε προσωρινό περιορισμό στις εισαγωγές αποβλήτων, με βασικό αίτημα να αυξηθεί η καθαρότητα των αποβλήτων που λάμβανε και παράλληλα να μειωθεί το λαθρεμπόριο τους⁹. Αν και το δεύτερο ακούγεται λες και το είπε η Greenpeace, τα στοιχεία που αφορούν το λαθρεμπόριο ανακυκλώσιμων, δείχνουν πως είναι μόνο ένα ποσοστό των συνολικών σκουπιδιών που εμπορεύονται νόμιμα¹⁰. Είχε εξάλλου προηγηθεί η επιβολή περιβαλλοντικών δασμών από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις ΗΠΑ στα κινέζικα ηλιακά πάνελ που προορίζονται για φωτοβολταϊκά..

Και φτάνουμε στο 2017, όταν η Κίνα ανακοίνωσε πως απαγορεύει μόνιμα την εισαγωγή μη βιομηχανικών πλαστικών αποβλήτων. Από τις αρχές του 2018 κι έπειτα, η Κίνα αρχικά, με την πολιτική που ονομάστηκε “Εθνικό Ξίφος”¹¹, αλλά εν συνεχεία και άλλες χώρες της Ασίας (Χονγκ-Κονγκ, Ταϊλάνδη, Βιετνάμ, Μαλαισία, Φιλιππίνες) επέβαλαν περιορισμούς στην εισαγωγή πλαστικών αποβλήτων¹². Ένας από

τους βασικούς λόγους της επιβολής αυτών των στρατηγικών είναι ότι στις παραπάνω χώρες κατέληγαν είτε χαμηλής ποιότητας πλαστικά, είτε πλαστικά που η ανακύκλωση τους ήταν εξαιρετικά δύσκολη και δαπανηρή. Κατ’ επέκταση, σημαντικοί όγκοι (κυρίως πλαστικών) αποβλήτων κατέληγαν είτε στην καύση ή στη χωματερή. Επομένως, το κινεζικό κράτος εξαναγκαζόταν από τη μία να πληρώνει για σκουπίδια που έμεναν άχρηστα, και από την άλλη να μην μπορεί να τηρεί τα περιβαλλοντικά όρια που επέβαλαν σταδιακά τα δυτικά κράτη.

Η Κίνα πλέον διέκοψε τις εισαγωγές όλων των υλικών επιβάλλοντας ένα πρότυπο καθαρότητας 99,5%, το οποίο οι περισσότεροι εξαγωγείς ήταν σχεδόν αδύνατο να ικανοποιήσουν¹³. Επειδή το κινεζικό κράτος ήταν σχεδόν μονοπώλιο στις εισαγωγές ανακυκλώσιμων, μόλις μειώθηκαν οι εισαγωγές κατά 99%¹⁴, οι τιμές τους στις αγορές της δύσης έπεσαν στα τάρταρα¹⁵. Οι εμπορικές απαγορεύσεις της Κίνας έκαναν την παγκόσμια βιομηχανία ανακύκλωσης να καταρρεύσει. Τα κράτη των οποίων τα συστήματα ανακύκλωσης εξαρτώνταν από την προθυμία της Κίνας να εισάγει τα σκουπίδια

τους, δεν μπόρεσαν να βρουν (παρά τις φιλότιμες προσπάθειες¹⁶) εναλλακτικούς προορισμούς που να αντιστοιχούν στις ποσότητες του παρελθόντος. Εν τέλει, κατέληξαν με σωρούς ανακυκλώσιμων απορριμμάτων που δεν είχαν πού να τα πάνε¹⁷.

Οπότε οι πυρκαγιές στα ελληνικά εργοστάσια ανακύκλωσης, που ξεκίνησαν σταδιακά το 2014 και εντάθηκαν μετά το 2018, δεν ήταν τυχαία γεγονότα. Έμπαιναν βράδυ για να μην πάρει κανείς χαμπάρι πως ο ατέλειωτος σωρός σκουπιδιών έπρεπε να εξαφανιστεί, γιατί δεν μπορούσε να πουληθεί. Και το κράτος το έκανε γαργάρα για να μην καταλήξει να πληρώνει περιβαλλοντικά πρόστιμα στους ευρωπαίους συμμάχους του για τα αδιάθετα σκουπίδια¹⁸. Οι πυρκαγιές ήταν προϊόν διαχείρισης του εμπορικού πολέμου που διεξάγει (και) το ελληνικό κράτος. Ωστόσο αυτοί οι σωροί σκουπιδιών δε φτάνει μόνο να “κρυφτούν”, αλλά πρέπει να χρησιμοποιηθούν παραγωγικά.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ; ΚΑΜΜΕΝΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ. Η ΛΥΣΗ; ΚΑΜΜΕΝΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ

Η απαγόρευση εισαγωγής αποβλήτων της Κίνας, επανέφερε την κουβέντα σε μια πολυφορεμένη στην αριστερή ιντελιγκένσια έννοια¹⁹: την κυκλική οικονομία. Το παραμύθι λέει πως η κυκλική οικονομία μπορεί να μετατρέψει το πρόβλημα της χρήσης ενεργειακών πόρων και της διαχείρισης αποβλήτων σε λύση. Η θέση αυτή τεκμηριώθηκε από κείμενο που εξέδωσε

8. Brooks, A., L., Wang, S., Jambeck, J., R., (2018). The Chinese Import Ban and Its Impact on Global Plastic Waste Trade. *Περιοδικό Science Advances*, τόμος 4, τ. 6, σελ. 1–31.

9. Ό.π.

10. EURACTIV, Europe cracks down on illegal waste exports, eases intra-EU trade. Διαδικτυακή σελίδα, 18/11/2021.

11. earth.gr, Igini, M., What Are the Consequences of China's Import Ban on Global Plastic Waste?. Διαδικτυακή σελίδα, 07/04/2022.

12. IOBE, (2019). Ο κλάδος πλαστικών στην Ελλάδα.

Αθήνας: IOBE, σελ.101.

13. Yale 360, Piling Up: How China's Ban on Importing Waste Has Stalled Global Recycling. Διαδικτυακή σελίδα, 07/03/2019.

14. Resource Recycling, Staub, C., China: Plastic Imports Down 99 percent, Paper Down a Third. Διαδικτυακή σελίδα, 29/01/2019.

15. University at Buffalo, UB research study reports the impact of China's National Sword policy on the U.S. landfill and plastics recycling industry. Διαδικτυακή σελίδα, 29/03/2022.

16. Τα ευρωπαϊκά κράτη προχώρησαν στη σύναψη διμερών συμφωνιών με σύμμαχα κράτη, ώστε να μπορούν, από τη μία, να εξαγάουν σκουπίδια που δε χρησιμοποιούν παραγωγικά και, από την άλλη, να εισάγουν ποσότητες από αυτά που μπορούν να εκμεταλλευτούν (όπως μέταλλα και ατσάλι). Βλ. European Council, Waste trade. Διαδικτυακή σελίδα, 2020.

17. Resource Recycling, From Green Fence to red alert: A China timeline. Διαδικτυακή σελίδα, 22/03/2022.

18. Το ελληνικό κράτος, όπως και όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, είναι υποχρεωμένα να παρουσιάζουν κάποιο “έργο” ως προς την ανακύκλωση των απορριμμάτων που παράγουν. Ο στόχος είναι η ανακύκλωση του 50% των παραγόμενων σκουπιδιών. Υπολογίζεται ότι από τα 100 εκατ. ευρώ το χρόνο που αφορούν περιβαλλοντικά πρόστιμα του ελληνικού κράτους, τα μισά έχουν να κάνουν με τη διαχείριση των απορριμμάτων.

19. Οι φωστήρες (και οι ακροαριστεροί) των αγανακτισμένων το 2011, φλυαρούσαν για τα “ανατρεπτικά σχέδια” της αποανάπτυξης και της κυκλικής οικονομίας. Αργότερα οι θεωρίες τους μεταβολίστηκαν σε αριστερή πρόταση για τα κρατικά σχέδια διαχείρισης της πανδημίας. Βλ. τη βιβλιοπαρουσίαση του Τερζόπουλος, Π., (2020). Κλιματική κρίση: Αποανάπτυξη-Κυκλική Οικονομία. Πολλαπλές όψεις του μέλλοντος που είναι ήδη εδώ λόγω πανδημίας. Αθήνα: Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς. Βλ. επίσης το Σωτηρόπουλος, Α., (2019). Κυκλική Οικονομία: ένα μοντέλο για βιώσιμη ανάπτυξη και ευημερία. Αθήνα: Ινστιτούτο ΕΝΑ.

Οι χώρες προέλευσης των εισαγόμενων ανακυκλώσιμων της Κίνας. Μετά τις απαγορεύσεις εισαγωγών που επιβλήθηκαν, το μονοπώλιο της Κίνας κατέληξε κομματάκι προβληματικό για τα δυτικά αφεντικά.

ΟΙ ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΟΙ ΜΑΓΑΖΑΤΟΡΕΣ

Η Θεσσαλονίκη μας, η Βαρκελώνη του Θερμαϊκού, δε γίνεται να είναι καμιά δευτεράντζα στην ανακύκλωση και τη διαχείριση της. Καθώς ψάχναμε στη γνωστή μηχανή αναζήτησης, συνειδητοποιήσαμε πως οι φωτιές στα εργοστάσια ανακύκλωσης που προέκυπταν κάθε τόσο στην πόλη μας, αφορούσαν όλες τα μαγαζιά συγκεκριμένων αφεντικών.

Τα εν λόγω μαγαζιά διαχειρίζονται ανακυκλώσιμα και ανταλλακτικά από μεταχειρισμένα σίδερα και υλικά, σε περιοχές από αυτές που οι μπάτσοι και τα μήντια χαρακτηρίζουν ως υψηλής εγκληματικότητας και κάθε τόσο το κράτος επισκέπτεται με ειδικές αστυνομικές επιχειρήσεις. Παρά τις αντιξοές συνθήκες στα ανακυκλώσιμα, τα συγκεκριμένα αφεντικά το 2019 είχαν την πρώτη θέση στον τομέα της επεξεργασίας σκραπ και ανακυκλώσιμων στην Ελλάδα.

Κάποια πιο πονηρεμένη από εμάς θα έλεγε πως δεν είναι τυχαίο πως ο τομέας την ανακύκλωσης είναι δίπλα σε περιοχές που οι άνθρωποι ασχολούνται με τον "ανεπίσημο τομέα ανακύκλωσης", τη ρακοσυλλογή. Σας κάνουμε την αποκάλυψη: οι ρακοσυλλέκτες δεν πάνε τα σκουπίδια σπίτι τους ή στο δήμο. Καταλύτες, παλιές συσκευές, μπετόβεργες και λοιπά μέταλλα συγκεντρώνονται από όλη την πόλη από ρακοσυλλέκτες και τη συγκομιδή τους την αξιοποιούν εταιρείες ανακύκλωσης^{1,2} της περιοχής.

Υποστηρίζουμε πως οι σφαίρες στους ρομά (μία από τις βασικές δραστηριότητες των οποίων είναι η ρακοσυλλογή) στη Δυτική Θεσσαλονίκη δεν είναι κάποιο άρρωστο ναζιστικό σχέδιο μιας ανεξέλεγκτης αστυνομικής δύναμης. Είναι κρατικός σχεδιασμός. Από τη μία, είναι εμπέδωση πως οι ρακοσυλλέκτες πρέπει να βρίσκονται στον ταξικό πάτο και να πειθαρχούν ακόμη και με σφαίρες. Από την άλλη, τα αφεντικά της ανακύκλωσης μπορούν να επωφεληθούν από τον καταμερισμό της εργασίας με τις πλάτες του κράτους. Τα μαγαζιά ανακύκλωσης στη δυτική Θεσσαλονίκη είναι τα σημεία που συγκλίνουν αρμονικά τα τοπικά συμφέροντα με τα αστυνομικά σχέδια διαχείρισης των πόλεων, τη μαφία και το ρατσισμό της ελληνικής κοινωνίας.

1. Καθημερινή, Η φωτιά στον Ασπρόπυργο ξεκίνησε από τη... Βουλγαρία, 14/06/2015.
2. Καθημερινή, Ανακυκλώνονται αυτά που ανακυκλώνουμε, 16/03/2015

η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2017²⁰, που μέσες άκρες λέει πως η παραγωγή θερμότητας ή άλλης μορφής ενέργειας από σκουπίδια δεν είναι αντίθετη στις αρχές για τη διαχείριση των απορριμμάτων και μπορεί να επιδοτηθεί. Αυτό σήμαινε πως μπορούσαν να δημιουργηθούν - με ευρωπαϊκά χρήματα - μονάδες επεξεργασίας ανακυκλώσιμων υλικών που είτε καίγονταν για να ηλεκτροδοτήσουν την βιομηχανία, είτε καίγονταν για να παράγουν ενέργεια για το ηλεκτρικό δίκτυο.

Το ελληνικό κράτος, που για χρόνια πλήρωνε πρόστιμα επειδή δεν μπορούσε να φτάσει στα όρια ανακύκλωσης που είχαν βάλει άλλα ευρωπαϊκά κράτη, είχε την αναγκαία πρώτη ύλη για αυτή τη μετάβαση. Οπότε η ευκαιρία ήταν προφανής. Αρχικά, η καλή μας κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την τσιμεντοβιομηχανία, ώστε να μεταφέρονται εκεί δωρεάν τα σκουπίδια και να χρησιμοποιούνται ως καύσιμο²¹. Η επόμενη κυβέρνηση προχώρησε στην ιδέα των μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων²², όπου τα σκουπίδια θα συγκεντρώνονται, αφού διαχωριστούν, και μέσω επεξεργασίας θα καταλήγουν σε καύσιμο για την παραγωγή ενέργειας.

Οι επενδύσεις σε αυτή τη μετάβαση, ως γνωστόν, απαιτούν χρήματα τα οποία δε θα δίνονται αποκλειστικά από ευρωπαϊκές επιδοτήσεις. Απαιτείται να έρθουν καινούργια μηχανήματα σε παλιές εγκαταστάσεις και άλλες να κατασκευαστούν από το μηδέν. Επίσης απαιτείται το υλικό που θα φτάνει σε αυτές τις μονάδες να είναι όσο πιο καθαρό και διαχωρισμένο γίνεται, ώστε να μη χρειάζεται ώρες εργασίας για διαχωρισμό ή στη χειρότερη πέταμα. Απαιτεί, λοιπόν, από την εργατική τάξη τα εξής: πειθαρχία και συνεργασία.

20. European Commission, The role of waste-to-energy in the circular economy. Διαδικτυακή σελίδα, 26/01/2017.

21. Καθημερινή, Στο τραπέζι η καύση απορριμμάτων. 10/02/2022.

22. Καθημερινή, Προωθείται η καύση απορριμμάτων, 04/11/2022.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

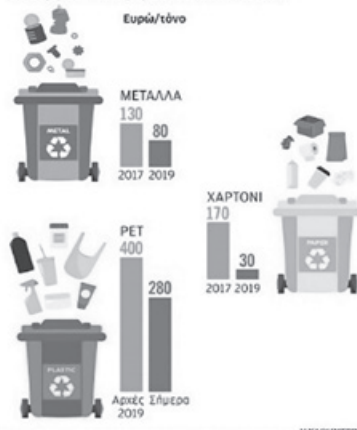
Πέραν των τεχνικών αλλαγών που απαιτούνται για να γίνει πρόσφορη αυτή η ενεργειακή πηγή, απαιτείται η δουλειά της κοινωνικής μηχανικής. Πρώτα και κύρια, οι καινοτομίες στη διαχείριση των σκουπιδιών απαιτούν αλλαγές στη συμπεριφορά μας που τα άτομα πρέπει να τις αποδεχθούν και να τις κατανοήσουν.

Σε μία έρευνα κάποιων γκουρού της περιβαλλοντικής ψυχολογίας²³ που μελέτησε παλιές εργασίες σχετικά με την περιβαλλοντική συμπεριφορά, προέκυψε το εξής χρήσιμο συμπέρασμα: η ποιότητα του περιβάλλοντος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα πρότυπα ανθρώπινης συμπεριφοράς. Η έρευνα έβγαλε και έναν πίνακα που προσπαθούσε να κωδικοποιήσει τα βασικά ζητήματα στην αλλαγή της περιβαλλοντικής μας συμπεριφοράς.

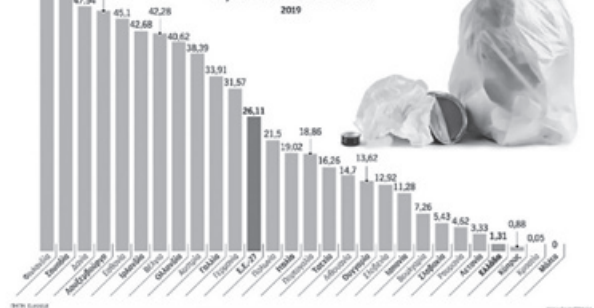
Η σειρά λέει πως 1) πρώτα πρέπει να γίνει ο προσδιορισμός της συμπεριφοράς που πρέπει να αλλάξει και των κοινωνικών ομάδων που πρέπει να αλλάξουν συμπεριφορά, 2) να εξεταστούν κομμάτι - κομμάτι οι συμπεριφορές αυτές που είναι πρόβλημα, 3) από τα αποτελέσματα της εξέτασης να σχεδιαστούν εκστρατείες πειθούς και οικονομικών μέτρων (φόροι, επιδοτήσεις, πρόστιμα) για την επίτευξη της αλλαγής συμπεριφοράς, και τέλος 4) να αξιολογηθεί η επιτυχία των παρεμβάσεων. Τώρα είναι εύκολο να αναγνωριστούν πολλά πράγματα της καθημερινότητας μας που μπορεί να τοποθετηθούν κάπου μέσα στον πίνακα: η καλοκάγαθη Γκρέτα που τα βάζει με τον Τραμπ, οι διαφημίσεις για την ανακύκλωση, τα κουτιά ανακύκλωσης στους δρόμους που παρέχουν εκτεταμένες οδηγίες για το πως ανακυκλώνουμε, οι πράσινες επιδοτήσεις, το χάρτινο καλαμάκι και πόσα ακόμη. Ο φαινομενικά αθώος πίνακας ενοποιεί τις τεχνικές για να πειθαρχήσει και να οργανωθεί το κομμάτι του εργοστασίου της καθημερινής μας ζωής, αυτού που είναι εκτός δουλειάς.

23. Steg L. and Vlek C. (2009). Encouraging pro-environmental behaviour: An integrative review and research agenda. Journal of environmental psychology, 29(3), 309-317.

Η ΠΤΩΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ στην αγορά των δευτερογενών υλικών στην Ελλάδα

Ποσοστά σύμμεικτων αστικών αποβλήτων που οδηγήθηκαν σε ενεργειακή αξιοποίηση στην Ε.Ε.

Τα περισσευούμενα σκουπίδια είναι πολλά και οι τιμές τους χαμηλές. Οι μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων που σχεδιάζει το ελληνικό κράτος απαντάνε στα εμπορικά του προβλήματα για την παραγωγική χρήση υλικών και την ενεργειακή ασφάλεια.

I. Ποιες συμπεριφορές πρέπει να αλλάξουν για να βελτιωθεί η ποιότητα του περιβάλλοντος;
1. Επιλογή συμπεριφορών που έχουν αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις
2. Αξιολόγηση σκοπιμότητας των αλλαγών συμπεριφοράς
3. Αξιολόγηση των νέων αποδεκτών συμπεριφορών
4. Προσδιορισμός των ομάδων που πρέπει να αποτελέσουν στόχο
II. Ποιοι παράγοντες καθορίζουν τη συμπεριφορά;
1. Κόστος και οφέλη
2. Ηθικές/ιδεολογικές ανησυχίες
3. Επιπτώσεις της αλλαγής συμπεριφοράς
4. Συναφείς παράγοντες
5. Συνήθειες
III. Ποιες παρεμβάσεις θα μπορούσαν να εφαρμοστούν καλύτερα για την ενθάρρυνση της φιλοπεριβαλλοντικής συμπεριφοράς;
1. Στρατηγικές ενημέρωσης (πληροφόρηση, πειθώς, κοινωνική στήριξη και πρότυπα, συμμετοχή του κοινού)
2. Διαρθρωτικές στρατηγικές (φιλοπεριβαλλοντικά προϊόντα και υπηρεσίες, νομικές αλλαγές, οικονομικά μέτρα)
IV. Ποια είναι τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων;
1. Αλλαγές στους παράγοντες της συμπεριφοράς
2. Αλλαγές στις συμπεριφορές
3. Αλλαγές στην ποιότητα του περιβάλλοντος
4. Αλλαγές στην ποιότητα ζωής των ατόμων

Τέσσερα βασικά ζητήματα για την ενθάρρυνση φιλοπεριβαλλοντικής συμπεριφοράς.

Από τη μία, πρέπει η καταναλωτική μας συμπεριφορά να ορθολογικοποιηθεί βάσει των περιβαλλοντικών μέτρων. Όπως το φανταζόταν ο Taylor στην οργάνωση της βιομηχανίας, έτσι και εδώ στόχος είναι η καταναλωτική μας συμπεριφορά να σπάσει σε κομμάτια που να είναι απλά και επεξεργάσιμα από τα αφεντικά, ώστε μετά οι πράσινες παραινέσεις να μας εκπαιδεύσουν κατάλληλα για το τι πρέπει να αγοράζουμε ή όχι.

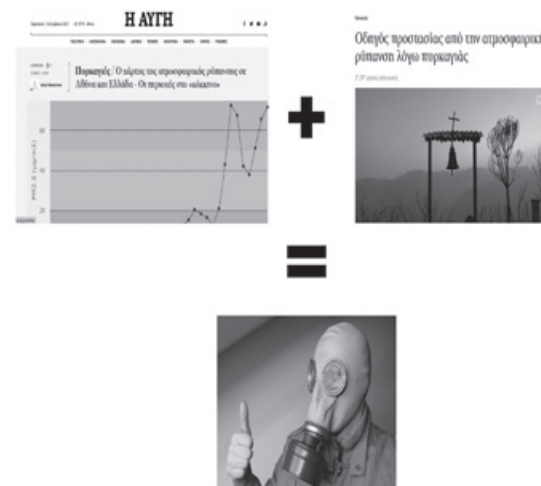
Από την άλλη, πλάι στην επιστημονική οργάνωση της καταναλωτικής ζήτησης, πρέπει να οργανωθεί η εργασία μας εκτός δουλειάς, η οικιακή εργασία, που δεν είναι καθόλου εκτός των υπολογισμών των αφεντικών. Οι εκστρατείες πληροφόρησης για να μάθουμε να κάνουμε σωστή ανακύκλωση, πληροφορούν πως πρέπει να οργανώνουμε εμείς τα σκουπίδια σε σακούλες και σακουλάκια, να πλένουμε πεισματικά τα υπολείμματα από τα πλαστικά και να τα πετάμε τακτικά σε χωριστούς κάδους. Σταδιακά θα αξιολογούμαστε (όπως και στην Ευρώπη) για τη συμπεριφορά μας, αφού ο δήμος θα ελέγχει κατά πόσο κάναμε σωστά τη διαδικασία ανακύκλωσης. Εν τέλει, απαιτείται να προσφέρουμε εθελοντικά την εργασία μας,

οργανωμένη από τα αφεντικά και το κράτος, ώστε τα εργοστάσια ανακύκλωσης ή καψίματος σκουπιδιών να έχουν μικρότερο κόστος παραγωγής.

Στο δια ταύτα: χωρίς να πούμε λέξη για κλιματική κρίση και διοξείδια του άνθρακα, καταλάβαμε πως οι φωτιές στα εργοστάσια ανακύκλωσης είναι φόλα. Βλέποντας τα πρόσφατα ταξίδια των σκουπιδιών στον παγκόσμιο χάρτη, συμπεράναμε πως οι στρατηγικές διαχείρισης των σκουπιδιών εντός του ελληνικού κράτους είναι τμήμα ενός διακρατικού πολέμου χαμηλής έντασης. Και τέλος, υποστηρίξαμε πως η πράσινη μορφή της παγκόσμιας σύγκρουσης (που μετράει ήδη δεκαετίες) είναι κρατικοί (ή παρακρατικοί) μηχανισμοί που δρουν μασκαρεμένοι. Πίσω από τις πράσινες ταμπέλες των εμπορευμάτων και τις καρικατούρες ακτιβιστών που χαϊδεύουν έργα τέχνης διαμαρτυρόμενοι για το κλίμα, τα πράσινα σχέδια διαχείρισης της κρίσης είναι πόλεμος. Και η επιτυχία τους θα κριθεί από τη δική μας (α)πειθαρχία. Όπως και να το κάνουμε, αυτό το συμπέρασμα δεν είναι για τα μπάζα.

Χαρούμενα παιδιά εκπαιδεύονται στην ανακύκλωση με ανταποδοτικό χαρτζιλίκι. Το νόημα σαφές: δεν έχει καμία σημασία να καταλάβεις το που, το πως και το γιατί. Φτάνει να σπρώχνεις τα πλαστικά με τις πρέπουσες "πράσινες" οδηγίες και θα ανταμειφθείς αναλόγως(!). Σαν να λέμε εργασιακή πειθαρχία σε συσκευασία καραμέλας.

Η ΕΙΔΗΣΗ ΠΟΥ ΤΕΛΙΚΑ ΕΧΕΙ ΖΟΥΜΙ

Στο προηγούμενο τεύχος η είδηση "Μετά το κορονο-μετρο... το νεφρο-μετρο!" μπήκε με την ψυχή στο στόμα, για να κλείσει η ύλη. Εκεί κλείναμε το μάτι στην ιδέα της περιβαλλοντικής καραντίνας με κριτήριο τους ρύπους και το νέφος. Μετά τις πυρκαγιές και τα αλληπάλληλα 112 πειστήκαμε να δώσουμε λίγη παραπάνω σημασία στο γεγονός και στο παρελθόν του. Εξάλλου, συνήθως οι ειδήσεις για φωτιές σε εργοστάσια ανακύκλωσης πηγαίνουν παρεούλα με ρεπορτάζ για την συνεπαγόμενη ατμοσφαιρική ρύπανση και φυσικά τις ανάλογες οδηγίες συμπεριφοράς για να μην εκτεθούμε στους κινδύνους που ενέχει.

Όπως περιγράψαμε και στο πρώτο τεύχος του περιοδικού, σε ολόκληρο τον βιομηχανικό κόσμο, οι δεκαετίες μεταξύ του 1950 και του 1970, ήταν μια περίοδος ενεργειακής μετάβασης. Ήταν μια διαδικασία όπου έπρεπε να μετασχηματιστεί ένα ολόκληρο σύστημα ενεργειακού εφοδιασμού. Αυτή η αλλαγή στην διάθεση της ενέργειας δεν ήταν μια απλή αλλαγή στα καύσιμα, αλλά μια σύνθετη μετάβαση. Έπρεπε από τη μία να γίνει ικανή η αλλαγή ενεργειακής προσφοράς, που σήμαινε έναν τριακονταετή διακρατικό ανταγωνισμό για τον έλεγχο των πηγών ενέργειας και τη διατήρηση της (εμπορικής) ισχύος των κρατών. Από την άλλη, έπρεπε να αλλάξει η κατανάλωση ενέργειας στους τομείς των μεταφορών, της θέρμανσης, της βιομηχανίας και της ηλεκτροπαραγωγής. Απαιτούνταν ένα νέο ενεργειακό δίκτυο σε ολόκληρες πόλεις που έπρεπε να χρησιμοποιείται πια ευρέως.

Από τα 50s, τα "μηχανάκια" μέτρησης μικρογραμμάριων ρύπων ήταν το εργαλείο πειθάρχησης σε αυτή τη μετάβαση!. Οι μηχανές αυτές εγκαταστάθηκαν σε μεγάλες βιομηχανικές πόλεις όπως το Λονδίνο και οι επιπρόσθετες έθεσαν τις ανεκτές τιμές ρύπων για την υγεία. Επίσης θεσπίστηκαν κανονισμοί για τις εκπομπές ρύπων, που προωθούσαν τη χρήση υδρογονανθράκων μασκαρεμένες ως "περιβαλλοντικούς στόχους". Τα κράτη παρέα με επιστήμονες, ΜΜΕ, εθελοντές και αφεντικά οργάνωσαν μια εκστρατεία πειθούς για την ανάγκη μείωσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Εν τέλει τα μηχανάκια ελέγχου ρύπων δεν μετρούσαν μόνο μικρογραμμάρια. Ήταν η μονάδα μέτρησης της εκπαίδευσης της εργατικής τάξης για την συστράτευση με τα συμφέροντα του κράτους τους, που περνούσε μέσα από την αλλαγή στην κατανάλωση ενέργειας.

Η αναλογία με το σήμερα βγάζει μάτι, έτσι; Τώρα μια ακόμη ενεργειακή μετάβαση είναι στα σκαριά. Η χρήση εισαγόμενων υδρογονανθράκων πρέπει να αντικατασταθεί με άλλες πηγές ενέργειας, αν χρειαστεί και καμένα σκουπίδια. Επιπλέον, η περίοδος της υγειονομικής φρενοβλάβειας μας δίδαξε πως τα σκληρά μέτρα διαχείρισης της κρίσης και του εμπορικού πολέμου μπορεί να αφορούν απαγορεύσεις και πειθαρχήσεις με αφορμή γεγονότα διαφορετικά από την οικονομία, όπως η δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Άρα; Άρα πρέπει να βλέπουμε τις καμπύλες ρύπων και τα φιλοπεριβαλλοντικά μέτρα το ίδιο ύποπτα με τις ανακοινώσεις του γιατρού Τσιόδρα και του μπάτσου Χαρδαλιά.

1. Odinn M. and Pallua I. (2018). The Historical Transition from Coal to Hydrocarbons: Previous Explanations and the Need for an Integrative Perspective, Canadian Journal of History, 53(3), 395-422.

Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΩΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ (ΜΕΡΟΣ 1^ο): 2000-2015

Όσα θα πούμε παρακάτω ξεκινούν από τη θέση ότι η μεταναστευτική πολιτική που ακολουθεί το ελληνικό κράτος είναι στην ουσία της πολιτικής διαχείρισης ενός μέρους της εργατικής τάξης που βρίσκεται ή περνά από την επικράτειά του, άρα υπάγεται μόνιμα ή στιγμιαία στους σχεδιασμούς του. Το πεδίο άσκησης αυτής της πολιτικής, είναι ανεξάντλητο και έχει στη βάση του την ανακήρυξη της ύπαρξης, της κίνησης και της εργασίας των μεταναστών σε παράνομες, άρα την παράδοσή τους στους μηχανισμούς της Δημόσιας Τάξης.¹ Από αυτή τη θέση, βλέπουμε τον ρατσισμό, τις επιχειρήσεις-σκούπα, τους πνιγμούς, τις επαναπροωθήσεις και τα κέντρα κράτησης ως το απαραίτητο στάδιο από το οποίο οι μετανάστες και οι μετανάστριες πρέπει να περάσουν ώστε να μετατραπούν σε εργάτες και εργάτριες φθηνές, διαθέσιμες και πειθαρχημένες. Ή και να ξαναπεράσουν αν τα αφεντικά κρίνουν ότι δεν είναι επαρκώς υποτιμημένες ή απαραίτητες.² Παρ' όλα αυτά, μέσα από μια σειρά δύο κειμένων θα υποστηρίξουμε ότι η μεταναστευτική πολιτική και τα μέσα που πλέον διαθέτει, έχουν και μια άλλη γενική χρησιμότητα για το ελληνικό κράτος.

Για αυτό το σκοπό, θα ανατρέξουμε στην ιστορία της αστυνομικής/στρατιωτικής πλευράς της μεταναστευτικής πολιτικής από το 2000 έως σήμερα, δηλαδή των «ανοικτών» και κανονικών στρατοπέδων συγκέντρωσης μεταναστών, των μηχανισμών επιτήρησης που στήθηκαν στις πόλεις και τα σύνορα και της ανάλογης αναβάθμισης των εμπλεκόμενων σωμάτων ασφαλείας. Θα τοποθετήσουμε αυτήν την ανασκόπηση δίπλα στο πολιτικό και γεωπολιτικό της περιβάλλον για να απαντήσουμε στα εξής δύο ερωτήματα: Τι σημαίνει για τις γενικές κατασταλτικές δυνατότητες του ελληνικού κράτους η επί δεκαετίες οργάνωση και χρηματοδότηση ενός συστήματος αστυνόμευσης, καταγραφής και φυλάκισης για ένα μέρος της εργατικής τάξης; Έχει κάποια σχέση η κατανομή αυτού του συστήματος στο χώρο, με την διαχείριση της καπιταλιστικής κρίσης και την συμμετοχή του ελληνικού κράτους στην εξελισσόμενη διακρατική σύγκρουση;

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

Στις αρχές του 2000, το ελληνικό κράτος είχε ξεπερδέψει με όποια πιθανά διλήμματα σχετικά με την «ένταξη» των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία. Από το 1991 είχε φροντίσει σχεδόν το σύνολο των αρμοδιοτήτων που αφορούσαν την είσοδο, την παραμονή και την εργασία τους να περάσει και τυπικά στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης³. Την δεκαετία του '90, κέντρα κράτησης με την σημερινή τους μορφή, δεν υπήρχαν στην Ελλάδα, εξάλλου η απέλαση προς τα Βαλκάνια ήταν εύκολη υπόθεση. Όσοι μετανάστες και μετανάστριες συλλαμβάνονταν χωρίς χαρτιά, αν δεν επαναπροωθούνταν ή παραδίδονταν στα μαφιόζικα δίκτυα, φυλακίζονταν για χρονικό διάστημα που κυμαινόταν από ημέρες μέχρι μήνες ανάλογα με τις αποφάσεις των κατά τόπους αστυνομικών αρχών. Την λειτουργία αυτή στέγαζαν κατά κανόνα αστυνομικά τμήματα στα κέντρα των πόλεων (σαν το Α.Τ. Ομόνοιας), τοπικές Διευθύνσεις Αλλοδαπών (σαν αυτήν της Πέτρους Ράλλης), τμήματα συνοριακής φύλαξης, κέντρα μεταγωγών, εγκαταστάσεις της Ακτοφυλακής (σαν της Μυτιλήνης) καθώς και «Κέντρα Προσωρινής Διαμονής Αλλοδαπών»⁴.

Η εγκατάσταση αυτών των τελευταίων, που ήταν ό,τι πιο κοντινό στα σημερινά κέντρα κράτησης, περιλαμβάνονταν σε δύο απόρρητα σχέδια που

Στις 11 Σεπτεμβρίου 2001, με την επίθεση στους δίδυμους πύργους ξεκινάει επίσημα ο «Πόλεμος ενάντια στην τρομοκρατία» που στο επίκεντρο είχε τη διάλυση της Μέσης Ανατολής. Στην αργκό των διακρατικών σχέσεων αυτό σήμαινε επιχειρήσεις εκδημοκρατισμού στο Αφγανιστάν (2001) και το Ιράκ (2003) που κράτησαν μία εικοσαετία.

Τα αντιπολεμικά/αντιαμερικανικά συλλαλητήρια στις ελληνικές πόλεις είχαν την αποδοχή (αριστερή και δεξιά) όλου του κοινοβουλευτικού κόσμου. Όχι τυχαία...

Στην, υπό την ελληνική προεδρεία και σχεδιασμό, σύνοδο της ΕΕ στη Θεσσαλονίκη, το μεγαλύτερο μέρος των αποφάσεων αφορούν τις στρατηγικές διαχείρισης της μετανάστευσης. Δηλαδή τρόπους φύλαξης συνόρων, διαχείρισης της εργασίας και χρηματοδοτήσεις για τη φυλάκιση τους. Εν ολίγοις, τον πραγματικό λόγο, της ελληνικής συμμετοχής στον πόλεμο που διεξαγόταν στη Μέση Ανατολή. Την ίδια στιγμή η αριστερά (και οι μαχητικοί φίλοι της) έκαναν γυμναστικές επιδείξεις/μπάχαλα εναντίον στην παγκοσμιοποίηση...

είχε κατάρτισε το ελληνικό κράτος για την καλύτερη αστυνόμευση των παραμεθόριων περιοχών.⁵ Τα δύο αυτά σχέδια είχαν τις κωδικές ονομασίες «Ποσειδώνιο» και «Βαλκάνιο»⁶ και προέβλεπαν την δημιουργία, «προσωρινών κέντρων περιορισμού της ελευθερίας σε σχολεία, αποθήκες ή άλλα δημόσια κτίρια»⁷ αν κριθεί απαραίτητο. Τα «Κέντρα Προσωρινής Διαμονής» λειτουργούσαν με ευθύνη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, υπεύθυνοι να εξασφαλίσουν την χρηματοδότησή τους ήταν τα υπουργεία Εσωτερικών και Υγείας, ενώ η ΕΛ.ΑΣ αναλάμβανε την εξωτερική φύλαξη, την τήρηση της τάξης, την μεταφορά και καταγραφή των μεταναστών, την δακτυλοσκόπηση, την εξέταση των αιτήσεων ασύλου και λοιπές γραφειοκρατίες.

Το 2001 ψηφίστηκε ο πρώτος νόμος⁸ που προέβλεπε ρητά την ίδρυση «Ειδικών Χώρων Κράτησης Αλλοδαπών» στους οποίους θα οδηγούνταν όσοι μετανάστες και μετανάστριες δεν είχαν χαρτιά και πληρούσαν έστω ένα από μια σειρά κριτηρίων μεταξύ των οποίων «ότι η παρουσία τους στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για την δημόσια τάξη, ή ασφάλεια της χώρας ή για τη δημόσια υγεία» σύμφωνα με την γνώμη του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή. Το καθεστώς λειτουργίας και φύλαξης των νέων «Ειδικών Χώρων Κράτησης» θα ήταν ίδιο με αυτό των «Κέντρων Προσωρινής Διαμονής». Έτσι, στην Παγανή της Λέσβου (2003), στη Βέννα (2001) και τον Πέπλο της Ροδόπης, «αγρο-βιομηχανικά κτιριακά συμπλέγματα με κάποιες μεταρρυθμίσεις μετατράπηκαν σε κέντρα κράτησης»⁹, ενώ στη Χίο (2003) το «προσωρινό κέντρο υποδοχής μεταναστών αποτελούνταν από δέκα λυόμενες κατασκευές στην μέση ενός λόφου, με θέα προς την Τουρκία».

Από το 2005¹⁰, όσα κέντρα κράτησης υπήρχαν και όσα κατασκευάστηκαν εκ των υστέρων, όπως αυτό στο Βαθύ της Σάμου (2007) και στο Φυλάκιο του Έβρου (2007), θα αποκαλούνται επίσημα «Ειδικό Χώρο Παραμονής Αλλοδαπών - ΕΧΠΑ», διατηρώντας και αυτοί το ίδιο καθεστώς με τους προκατόχους τους, μια συνθήκη που θα συνεχιστεί μέχρι και το τέλος της δεκαετίας. Μέσα στην δεκαετία 2000-2010 τα κέντρα κράτησης μεταναστών απέκτησαν υποτυπώδη νομική υπόσταση και άλλαξαν πολλά ονόματα, ενδεικτικό του τρόπου με τον οποίο το ελληνικό κράτος ασχολούταν με το ζήτημα. Από τη μια, τα κέντρα κράτησης έκαναν την δου-

5. Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, Έκθεση για την Ελλάδα. 12/12/2006.
6. ό.π. Για τα σχέδια αυτά ήταν δύσκολο να βρούμε κάτι παραπάνω, αλλά άμα βρείτε θα χαρούμε να μας καταποτίσετε.
7. ό.π.
8. Ν.2910/2001 «Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις».
9. Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Έκθεση 2006.
10. Ν.3386/2005 «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια».

Κοντέινερ-κέντρο κράτησης στη Χίο κάπου στα μέσα της δεκαετίας

1. Οφείλουμε αυτή τη γνώμη στην δουλειά που έριξαν κάποιες αυτόνομες ομάδες πριν μια δεκαετία και βάλε η οποία κατέληξε στην παρακάτω μπροσούρα: Antifa Scripta, (2013). Σχεδόν άορατοι. Αθήνα: Antifa Scripta, Β' έκδοση.

2. Antifa Scripta, Κέντρα Κράτησης: Οι χώροι Buffer της παρανομοποιημένης εργατικής δύναμης. Περιοδικό Antifa, τ.31, 05/2012.

3. Ν.1975/1991 «Είσοδος-έξοδος, παραμονή, εργασία, απέλαση αλλοδαπών, διαδικασία αναγνώρισης προσφύγων και άλλες διατάξεις».

4. Φυσικά όσοι είχαν καταδικασθεί για κάποιο «κανονικό» αδίκημα, ήταν δηλαδή υπό δικαστική κράτηση, κρατούνταν σε διακριτούς χώρους στα σωφρονιστικά ιδρύματα της χώρας. Το 2000 το 45% των περίπου 8.300 κρατούμενων ήταν μετανάστες.

Μια σειρά βομβιστικών επιθέσεων στη Μόσχα (2002), τη Μαδρίτη (2004) και το Λονδίνο (2005) ήταν ο τρόπος που η κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης και τα συνακόλουθα σχέδια αστυνόμευσης εισέβαλαν στη ρουτίνα των δυτικών μητροπόλεων. Αυτή η στραμμένη προς τα μέσα εκδοχή του «Πολέμου ενάντια στην τρομοκρατία» έσπερνε τον φόβο τιγκάρωντας τις πόλεις με στρατιώτες, στη συνέχεια έβαζε μίντια και ανθρωπολόγους να μας λένε ότι όποια φοράει μαντίλα και όποιος μοιάζει με Άραβας είναι μάλλον σε αποστολή αυτοκτονίας και στο τέλος κατέληγε στην δέουσα αντιμετώπισή τους από τους μπάτσους.

λειά της υποτίμησης των μεταναστών εργατών, όταν λειτουργούσαν μακριά από νόμους και επισημότητες. Από την άλλη, τέτοια μπουντρούμια δεν ήταν ακριβώς εντός των ευρωπαϊκών προτύπων. Που σήμαινε ότι η χρηματοδότησή τους ήταν πιο πιθανή, αν παρουσιάζονταν ως λύση «έκτακτης ανάγκης» παρά ως προϊόν σχεδιασμού.

ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΛΕΙΠΕΙ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ

Το βασικό πρόβλημα για το ελληνικό κράτος ήταν η απουσία συστήματος καταγραφής και διαλογής των μεταναστών χωρίς χαρτιά. Πλήθος εκθέσεων φιλανθρωπικών οργανώσεων και κρατικών επιτροπών που είχαν αντικείμενο το σεβασμό των δικαιωμάτων, κατέληγαν στο γεγονός ότι αν γίνονταν βήματα πάνω σε αυτή την κατεύθυνση, όσοι προστατεύονταν θα προστατεύονταν δίκαια, όσοι φυλακίζονταν θα φυλακίζονταν δίκαια και όσοι απελαύνονταν θα απελαύνονταν δίκαια χωρίς αδιάκριτη μεταχείριση και άσκοπη χρήση πόρων.

Την σχετική πρωτοβουλία ανέλαβε το Υπουργείο Προ.Πο στα μέσα του 2009 ζητώντας από Ομάδα Εργασίας αποτελούμενη από εκπροσώπους των συναρμόδιων Υπουργείων, της Αστυνομίας και «των πλέον αρμόδιων στο αντικείμενο αυτό, Διεθνών Οργανισμών και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων», όπως η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, ο Ερυθρός Σταυρός, η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα κ.α., «την εκπόνηση porismaτος για τη μετατροπή των υπάρχοντων δομών παραμονής σε πρότυπα κέντρα καταγραφής και διαχείρισης των μη νομίμως εισερχομένων αλλοδαπών»¹¹.

Η ομάδα εργασίας αφού «εργάστηκε με ζήλο επί τρεις μήνες» παρέδωσε τον Απρίλιο του 2010 το πόρισμά της το οποίο πρότεινε «τη δημιουργία μίας συγκεντρωμένης διαδικασίας πρώτης υποδοχής στο επίκεντρο της οποίας βρίσκονται τα Κέντρα Πρώτης Υποδοχής - Κε.Π.Υ., (...) στις περιοχές της επικράτειας που εντοπίζεται πρόβλημα αυξημένων μεταναστευτικών ροών, δηλαδή κυρίως στα νησιά και στον Έβρο. Στα Κέντρα αυτά, οι μετανάστες θα καταγράφονται, θα ταυτοποιούνται, θα εξετάζονται ιατρικά και στη συνέχεια θα διακρίνονται σε κατηγορίες και θα προωθούνται αναλόγως στην ενδοχώρα»¹².

Το σχέδιο υποσχόταν, όπως και έγινε, ότι «η κατασκευή, ανακατασκευή και μίσθωση των εγκαταστάσεων καταγραφής και διαχείρισης θα χρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων» ενώ «για τις λειτουργικές δαπάνες αναζητούνται πόροι από Ευρωπαϊκά Ταμεία, όπως το Ταμείο Προσφύγων και άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα».¹³

Το 2011 το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ίδρυσε την Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής (Υ.Π.Υ) με σκοπό να φέρει εις πέρας το παραπάνω σχέδιο. Όσοι μετανάστες συλλαμβάνονταν θα οδηγούνταν στα Κέντρα Πρώτης Υποδοχής με σκοπό να περάσουν τις προβλεπόμενες διαδικασίες εξα-

Στις 18 Αυγούστου του 2007, μπάτσοι, υπερασπιστές των πνευματικών δικαιωμάτων κυνηγάνε τον νιγηριανό μικροπωλητή Tony Onuoha που πουλούσε cd, μέχρι αυτός να πηδήξει στο κενό από τον 1ο όροφο καφετέριας στην Καλαμαριά και να σκοτωθεί. Η κατάληξη ήταν να στηθούν οδοφράγματα και να πετροβοληθεί το τοπικό αστυνομικό τμήμα.

Στις 21 Μαΐου του 2009, ένας άλλος «τυπικός αστυνομικός έλεγχος» σε παρέα μεταναστών στα Κάτω Πατήσια, κατέληξε στο σκίσιμο, από τα όργανα της τάξης, μερικών σελίδων του Κορανίου που κουβαλούσαν μαζί τους. Το αποτέλεσμα ήταν χιλιάδες μετανάστες εργάτες που ήταν μουσουλμάνοι (και όχι άθεοι και απάτριδες) να κάνουν μπάχαλα μπροστά στο Σύνταγμα. Εκτός του όλου ταρακούλου που έπαθε η ελληνική κοινωνία μπροστά στη θέα των εξεγερμένων μεταναστών, τα μπάχαλα αποκήρυξε και ο πρόεδρος της Μουσουλμανικής Ένωσης. Για το ελληνικό κράτος οι μετανάστες (ανεξαρτήτως θρησκευματος) έπρεπε πάση θυσία να παραμείνουν απαγορευμένοι. Δεν ξεχνούσε (είμαστε σίγουροι) ότι τον περασμένο Δεκέμβρη (του 2008) χιλιάδες προλετάριοι διάφορων θρησκειών και εθνικοτήτων λεηλατούσαν για κάποιες μέρες τα κέντρα των μεγάλων πόλεων.

κρίβωσης και καταγραφής¹⁴. «Οι υποκείμενοι σε αυτές θα τελούσαν υπό καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας τους εντός των Κε.Π.Υ. ή άλλων κατάλληλων εγκαταστάσεων»¹⁵, την εξωτερική φύλαξη των οποίων θα αναλάμβανε η αρμόδια αστυνομική αρχή εξ ολοκλήρου ή σε συνεργασία με κάποια «εξειδικευμένη εταιρεία παροχής υπηρεσιών ασφαλείας»¹⁶. Ακριβώς δηλαδή όπως είχε προτείνει η «επιτροπή των ειδικών».

Τα νέα κέντρα καταγραφής-διαλογής και οι νέες εγκαταστάσεις κράτησης θα στεγάζονταν σε χώρους που λειτουργούσαν ήδη ως κέντρα κράτησης, των οποίων η υποδομή και λειτουργία θα περνούσε στη δικαιοδοσία του Υπ. Προ.Πο.. Ακόμα, θα φτιάχνονταν καινούργια σε πρώην στρατόπεδα «με μίσθωμα, στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή άνευ ανταλλάγματος και κατά παρέκκλιση των διατάξεων πολεοδομικού σχεδιασμού κάθε επιπέδου»¹⁷.

Μετά το πέρας της διαλογής στα Κε.Π.Υ., ο διαχωρισμός θα γινόταν σε δύο βασικές κατηγορίες. Όσοι δεν κατάφερναν να υποβάλουν αίτηση ασύλου ή αυτή κρινόταν अपαράδεκτη, θεωρούνταν δηλαδή «οικονομικοί μετανάστες» θα φυλακίζονταν μέχρι να απελαθούν¹⁸. Όσων η αίτηση γινόταν δεκτή, έμοιαζαν δηλαδή με πρόσφυγες, ανήκαν σε «ευάλωτες ομάδες» ή αποδέχονταν να αποχωρήσουν οικειοθελώς θα οδηγούνταν σε «Δομές Φιλοξενίας», που θα δημιουργούνταν με ευθύνη της Υ.Π.Υ. και «θα μπορούσαν να χρηματοδοτούνται από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης»¹⁹. Περισσότερα όμως για αυτές θα πούμε στο επόμενο τεύχος.

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ

Έως το 2015, το σχέδιο των Κε.Π.Υ. θα έμενε περισσότερο στο στάδιο της προπαρασκευής και της αναζήτησης πόρων. Βέβαια, όπως μας υπενθυμίζει το πιο πάνω ένθετο, το πρόβλημα της πειθαρχήσεως του προλεταριάτου στα κέντρα των πόλεων τιθόταν επιτακτικά για το ελληνικό κράτος. Τον Μάρτιο του 2011 ο υπουργός Χρυσόχοιδης εξήγγειλε την κατασκευή 30 νέων κέντρων κράτησης σε πόλεις και νησιά, χωρίς όμως να καταφέρει να πείσει τις τοπικές αρχές. Ένα χρόνο αργότερα, τον Απρίλιο του 2012, με «κονδύλι ομάδας εφοπλιστών» και 52 κοντέινερ της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (από τον σεισμό του 1999), κατασκευάστηκε σε εγκαταστάσεις της ΕΛ.ΑΣ στην Αμυγδαλέζα, το πρώτο

14. Από το 2015 η καταγραφή θα περιλάμβανε την λήψη των δακτυλικών αποτυπωμάτων όλων των μεταναστών άνω των 14 ετών και την καταχώρησή τους στην βιομετρική βάση δεδομένων της ΕΕ γνώστη και ως Eurodac, βάσει του σχετικού κανονισμού που ψηφίστηκε το 2013 με σκοπό υποτίθεται να διευκολύνει την εφαρμογή του Κανονισμού Δουβλίνο III που όριζε (μεταξύ άλλων) ότι κάθε κράτος ήταν υπεύθυνο για την εξέταση των αιτήσεων ασύλου όσων μεταναστών καταγράφηκαν για πρώτη φορά από τις αρχές του.

15. Ν.3907/2011 «Ίδρυση Υπηρεσίας Ασύλου και Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ και λοιπές διατάξεις», αρ.13, παρ.2.

16. ό.π.

17. Ν.4249/2014, αρ.6, παρ.14.

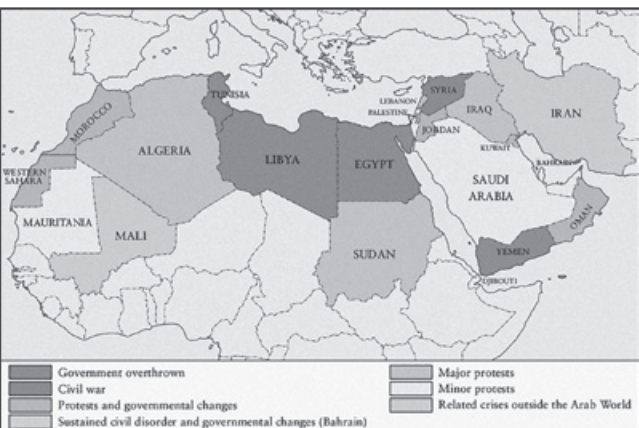
18. Αν δεν χωρούσαν στα κέντρα κράτησης, ή αν κρίνονταν ακίνδυνοι θα αφήνονταν «ελεύθεροι» να αποχωρήσουν οικειοθελώς από τη χώρα εντός 30 ημερών.

19. Ν.3907/2011, αρ.8Α, παρ.1. όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4172/2013, αρ. 110, παρ.3.

11. Ομιλία του υφυπουργού Σπύρου Βούγια εν όψει της παραλαβής - παράδοσης του πορίσματος για τα Κέντρα Πρώτης Υποδοχής των μη νομίμως εισερχομένων αλλοδαπών, 14/04/2010.

12. 5η και 6η Περιοδική Έκθεση της Ελλάδας βάσει αρ.19 της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Τρόπων Σκληρής Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας των Ηνωμένων Εθνών, 2010.

13. ό.π.

Το «οπισθοδρομικό» αραβικό προλεταριάτο δεν απαντούσε με βόμβες στο ψαχνό, όπως φανταζόταν η αντιμουσουλμανική ρατσιστική προπαγάνδα, αλλά με αντιμπατσικό μίσος διαρκείας, σε μια περίοδο που έμεινε γνωστή ως «αραβική άνοιξη». Η μετατροπή του ταξικού πολέμου σε ιμπεριαλιστικές συγκρούσεις, με τη συμμετοχή των δυτικών κρατών, σήμαινε τη μαζική φυγή μέρους του αραβικού προλεταριάτου στη Δύση. Το ελληνικό κράτος συμμετείχε με μεγάλο ενδιαφέρον στις εξελίξεις, γνωρίζοντας τα πολλαπλά οφέλη που θα προέκυπταν από την «ορθή» διαχείριση αυτής της φυγής. Όπως δείχνει ο χάρτης, τα κράτη από τα οποία «πέρασε» η «αραβική άνοιξη» το διάστημα το 2011-2014 καλύπτουν μια μεγάλη ζώνη στην οποία το ελληνικό κράτος δεδηλωμένα θεωρεί ότι πρέπει να έχει λόγο.

02/2012 Ο υπουργός Παπουτσής κηρύσσει την έναρξη των εργασιών του φράχτη στο χωριό Καστανιές. Εντάξει δεν το λες και εντυπωσιακό αλλά το ζήτημα τότε ήταν να γίνει η αρχή.

κέντρο κράτησης «νέου» τύπου».²⁰ Η όψη του ήταν κανονικού στρατοπέδου, είχε αγκαθωτή περίφραξη εξωτερικά, περιελάμβανε τρεις τομείς αποκλεισμένους μεταξύ τους και η χωρητικότητά του προβλεπόταν να φτάσει τα 2000 άτομα. Με εξαίρεση την ταυτοποίηση-ανάκριση και τη φύλαξη όλες οι υπόλοιπες υπηρεσίες ανατέθηκαν σε ΜΚΟ και ιδιωτικές εταιρείες.

Μέσα στο 2012, άλλα τέσσερα τέτοια κατασκευάστηκαν στην Κόρινθο, την Ξάνθη, την Κομοτηνή και το Παρανέστι. Δράμας σε εγκαταστάσεις τους στρατού και της ΕΛ.ΑΣ.. Δημόσια, τα κέντρα κράτησης συνέχιζαν να αποκαλούνται με διάφορους τρόπους με επικρατέστερους τους ΕΧΠΑ, «Κέντρα Κλειστής Φιλοξενίας» και «Προαναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης». Το σημαντικό είναι ότι, όπως και να λέγονταν, την περίοδο 2012-2015 τα κέντρα κράτησης αρχίζουν να λαμβάνουν μεγαλύτερες χρηματοδοτήσεις, πλησιάζουν περισσότερο τα κέντρα των πόλεων και συγκεντρώνουν γύρω τους πλήθος επαγγελματιών δραστηριοτήτων από κατασκευαστικές εταιρείες, προμηθευτές catering και υπηρεσίες καθαριότητας, μέχρι ΜΚΟ που ασχολούνται με την ψυχολογική και την νομική στήριξη των εγκλειστών.

Μία πτυχή αυτής της νέας λειτουργίας περιέγραφε ο δήμαρχος Δεσκάτης που ήταν και ο μόνος που έδε θετικά την πρόταση Χρυσόχοιδη όταν έλεγε ότι: «Το γεγονός ότι θα δημιουργηθούν τουλάχιστον 600 νέες θέσεις εργασίας, από αστυφύλακες, άτομα για φύλαξη, καθαριότητα και συντήρηση, είναι κάτι που δεν μπορούμε να παραβλέψουμε, αφού θα αποτελέσει σημαντική οικονομική ένεση για την περιοχή μας».²¹

Τελικά το πρώτο Κε.Π.Υ. ξεκίνησε να λειτουργεί στο Φυλάκιο του Έβρου, στις αρχές του 2013, με την συνεργασία του Υπουργείου Προ.Πο. της Υπατης Αρμοστείας και του Δ.Ο.Μ.. Η ΜΚΟ «ΜΕΤΑΔραση» ανέλαβε να παρέχει τη διερμηνεία, ενώ οι «Γιατροί του Κόσμου» μαζί με την «Ιατρική Παρέμβαση» ανέλαβαν τη διενέργεια των ιατρικών ελέγχων.²² Στα μέσα του 2014 ξεκίνησε να λειτουργεί και το Κε.Π.Υ. στην Μόρια της Λέσβου σε εγκαταστάσεις του στρατοπέδου Παραδέλλη και ήταν το τελευταίο για την περίοδο που εξετάζουμε.

ΓΕΜΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΕΘΟΡΙΟ ΜΕ ΟΠΛΑ

Παράλληλα με το χτίσιμο και την κοινωνική ένταξη των στρατοπέδων συγκέντρωσης, ένα άλλο μεγάλο μέρος ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων και εθνικών πόρων κατευθυνόταν στην εγκατάσταση υποδομών, οπλικών συστημάτων και ένστολου προσωπικού κατά μήκος των ανατολικών συνόρων του ελληνικού κράτους με δηλωμένο στόχο την «ανάσχεση των μεταναστευτικών ροών». Από το 2008 οι περιπολίες του λιμενικού και του στρατού στα ελληνοτουρκικά σύνορα αντλούσαν πόρους και κάλυψη από την κοινή ευρωπαϊκή επιχείρηση «Ποσειδώνας» που διεξαγόταν περιστασιακά υπό τον συντονισμό της FRONTEX έχοντας περισσότερο πιλοτικό χαρακτήρα.

Τον Οκτώβριο του 2010, το ελληνικό κράτος επικαλέστηκε αδυναμία να ελέγξει τα σύνορά του και ζήτησε την παρέμβαση των Ομάδων Ταχείας Επέμβασης στα Σύνορα (RABITs), ενός σώματος αξιωματικών της FRONTEX²³ που είχαν αποστολή να βοηθήσουν τους Έλληνες μπάτσους και συνοριοφύλακες στον εντοπισμό πλαστών εγγράφων, στον έλεγχο κλεμμένων οχημάτων, στον χειρισμό σκύλων, στις ανακρίσεις και στις διαδικασίες ταυτοποίησης μεταναστών. Η εκπαίδευση κράτησε ως το Μάρτιο του 2011 και κόστισε 4,4 εκατ. € τα οποία καλύφθηκαν από πόρους της FRONTEX.

20. Καθημερινή, Στον «αέρα» η Αμυγδαλέζα. Ηλεκτρονική Έκδοση, 26/05/2012.

21. Τα Νέα, Επεισόδια στην Αμυγδαλέζα για το κέντρο κράτησης μεταναστών. Ηλεκτρονική Έκδοση, 04/04/2012.

22. Παρατηρήσεις της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες σχετικά με την παρούσα κατάσταση του ασύλου στην Ελλάδα. 12/2014.

23. Η Frontex ή Οργανισμός Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής είναι υπεύθυνη για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών συνοριοφυλάκων και των συνοριοφυλάκων των κρατών μελών της Περιοχής Σένγκεν.

Μετά τη λήξη αυτή της σύντομης περιόδου έκτακτης ανάγκης, η επιχείρηση «Ποσειδώνας» θα αποκτήσει τακτικό χαρακτήρα και θα καλύπτει πλέον το σύνολο δραστηριοτήτων της επιτήρησης των συνόρων, σε μια ζώνη ξηράς και θάλασσας που εκτεινόταν από τα ελληνοβουλγαρικά και ελληνοτουρκικά σύνορα στον Έβρο ως τα ανατολικά της Κρήτης. Στο εξής, περιπολίες, επεμβάσεις αποτροπής/διάσωσης, ανακρίσεις και απελάσεις θα διεξάγονταν υπό τις διαταγές των Ελλήνων αξιωματικών. Ελικόπτερα, σκάφη εξοπλισμένα με θερμικές κάμερες και ραντάρ θα τίθονταν στην διάθεση του ελληνικού στρατού και του λιμενικού. Μια σταθερή ροή χρηματοδότησης θα επέτρεπε στις ελληνικές αρχές να προμηθευτούν νέα πληροφοριακά συστήματα, θερμικές κάμερες, αστυνομικούς σκύλους, διόπτρες νυχτερινής όρασης, X-ray βαν, 4x4, βάρκες εντοπισμού κ.α.²⁴ Το κόστος των επιχειρήσεων, σύμφωνα με τη σχετική έρευνα του ινστιτούτου ΕΛ.Ι.Α.Μ.Ε.Π., ξεπέρασε ως το 2014 τα 80 εκατ. €, δηλαδή απορρόφησε το 25% του συνολικού προϋπολογισμού της FRONTEX της περιόδου 2008-2013.

Όπου βέβαια τα ευρωπαϊκά κονδύλια δεν ήταν διαθέσιμα, αυτό δεν στεκόταν εμπόδιο για το ελληνικό κράτος. Παρά την άρνηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να τον χρηματοδοτήσει επικαλούμενη την αναποτελεσματικότητα του²⁵, το ελληνικό κράτος ξεκίνησε τον 10/2011, στηριζόμενο σε εθνικούς πόρους την κατασκευή του πρώτου τμήματος του φράχτη στον Έβρο, στο χερσαίο τμήμα των συνόρων κοντά στο χωριό Καστανιές. Η τεχνική εταιρεία «ΔΑΓΡΕΣ ΑΤΕ» από την Ορεστιάδα, ανέλαβε έναντι 3,2 εκατ. € να ρίξει περίπου 6000 κυβικά μέτρα σκυρόδεμα, να τοποθετήσει 700 τόνους χάλυβα και να απλώσει 20.000 μέτρα συμρατοπλέγματος υπό την επίβλεψη των μηχανικών της ΕΛ.ΑΣ.. Το έργο που ολοκληρώθηκε τον 12/2012 αποτελούταν από 10 χλμ εσωτερικής και άλλα τόσα εξωτερικής περιφράξης, ανάμεσα στις οποίες τοποθετήθηκε λεπιδόφορο συμρατόπλεγμα που έφτανε σε ύψος τα 4 μέτρα. Κατά μήκος του φράχτη ένας πλατύς χωματόδρομος επέτρεπε την απρόσκοπτη κίνηση της περιπόλου ενώ το αυτοματοποιημένο σύστημα καμερών, κατόπτευε το τουρκικό έδαφος και μετέφερε την εικόνα στο Επιχειρησιακό Κέντρο Επιτήρησης στη Νέα Βύσσα²⁶.

ΓΕΜΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΜΕ ΜΠΑΤΣΟΥΣ

Είπαμε πριν ότι το εσωτερικό μέτωπο δεν άφηνε πολλά περιθώρια στο ελληνικό κράτος για κωλυσιεργία. Το 2012, με πόρους του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων και του Ταμείου Προσφύγων της ΕΕ, η ΕΛ.ΑΣ. εκπόνησε δυο ειδικά σχέδια που αφορούσαν την διεξαγωγή μεγάλης κλίμακας επιχειρήσεων για την «πάταξη της παράνομης μετανάστευσης» δηλαδή για το οργανωμένο πείσιμο στους μετανάστες που έμεναν ή προσπαθούσαν να μπουν στην Ελλάδα.

Στις 3 Αυγούστου του 2012 ξεκίνησε στο κέντρο της Αθήνας, στην Πάτρα, την Κόρινθο και άλλες πόλεις το σχέδιο «Ξένιος Δίας» με απώτερο σκοπό την «αποκατάσταση του αισθήματος ασφάλειας» και την «αναβάθμιση των κέντρων των πόλεων». Την κατάσταση περιγράφει ωραία ένα ρεπορτάζ της εποχής: «Η Αστυνομία άπλωνε τις δυνάμεις της σε μια ακτίνα από το Μεταξουργείο έως τον Σταθμό Λαρίσης. Αστυνομικοί περιπολούσαν σε ομάδες των τεσσάρων. Σταματούσαν διερχόμενους μετανάστες, τους έβγαζαν από κομμωτήρια, τους κατέβαζαν από τα λεωφορεία της γραμμής. Με κλούβες και λεωφορεία οδηγούσαν όσους δεν είχαν χαρτιά στο Αλλοδαπών με τελικό προορισμό το Κέντρο Κράτησης Αμυγδαλέζας»²⁷.

24. ΕΛ.Ι.Α.Μ.Ε.Π., Αξιολογώντας τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των πολιτικών ελέγχου της παράτυπης μετανάστευσης στην Ελλάδα. 10/2014.

25. Συμπεριλαμβανόταν στην γραπτή απάντηση της επιτροπής εσωτερικών υποθέσεων Σεσίλια Μάλστρομ σε ερώτηση νεοδημοκράτη ευρωβουλευτή σχετικά με την χρηματοδότησή του φράχτη.

26. Υπ.Προ.Πο., Απάντηση του υπουργού Ν. Δένδια σε ερώτηση με θέμα: Κατασκευή τεχνητού αποτρεπτικού εμποδίου (φράχτη) στον Έβρο. 16/11/2012.

27. Τα Νέα, Τι έφερε ο «Ξένιος Ζευς» στα σύνορα και στις γειτονιές. Ηλεκτρονική Έκδοση, 12/08/2013.

ΛΕΦΤΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ

Στο δεύτερο μισό της περιόδου που εξετάσαμε (που τυπικά αντιστοιχεί στην προγραμματική περίοδο 2007-2013) το ελληνικό «Σχέδιο Δράσης για τη Διαχείριση του Ασύλου και της Μετανάστευσης» εισέπραξε 200 εκατ. € από το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων της ΕΕ, 26 εκατ.€ απευθείας από την FRONTEX και περίπου άλλα 88 εκατ. €. Που μοιράστηκε με τα υπόλοιπα κράτη που συμμετείχαν στις κοινές επιχειρήσεις, 135 εκατ.€ από το Ταμείο Επιστροφών, 55 εκατ. € από το Ταμείο Προσφύγων και 15 εκατ. € από το Πρόγραμμα ΕΟΧ 2009-2014.

Από τα 200 εκατ. του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων που αργότερα θα μετονομαστεί σε Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, η Ελληνική Αστυνομία, είχε απορροφήσει ως το 2011 περί τα 40 εκατ. € για την προμήθεια εξοπλισμού και την αναβάθμιση υποδομών. Ενδεικτικά, αγοράστηκε 1 ελικόπτερο, 446 επιβατικά οχήματα, 219 τζιπ, 27 οχήματα μεταφοράς κρατουμένων, 54 ζευγάρια κιάλια νυχτερινής όρασης και 20

θερμικές κάμερες. Τα περίπου 40 αστυνομικά τμήματα και τμήματα συνοριακής φύλαξης που επισκευάστηκαν απλώνονταν σε κάθε άκρη της χώρας, αφού ο κατάλογος περιλαμβάνει εγκαταστάσεις στον Αγ. Γερμανό, την Κόνιτσα, το Διδυμότειχο, τον Αγ. Ευστράτιο, την Ικαρία, το Αγαθονήσι, την Νίσυρο, την Ψέριμο και το Καστελόριζο.

Τα 135 εκατ.€ του Ταμείου Επιστροφών ήταν η βασική πηγή χρηματοδότησης των κέντρων κράτησης που λειτουργούσαν έξω από αστυνομικά τμήματα, δηλαδή ως ΕΧΠΑ, «Προαναχωρησιακά κέντρα κράτησης» ή «ειδικές εγκαταστάσεις» γύρω από τα Κε.Π.Υ.. Σύμφωνα με το Αναθεωρημένο Σχέδιο Δράσης του 2013 η κατασκευή των κέντρων κράτησης που χτίστηκαν ή θα χτίζονταν την περίοδο 2012-2015 κόστιζε 38 εκατ.€ και η λειτουργία τους άλλα 58 εκατ.€ το χρόνο. Η ΕΛ.ΑΣ. που ήταν υπεύθυνη για την ανάθεση των επιμέρους υπηρεσιών σε ιδιώτες και ΜΚΟ είχε υπολογίσει τις ημερήσιες ανάγκες για την κράτηση ενός ανθρώπου στα 16 €/ημέρα από τα οποία τα 5,87€ προορίζονταν για την σίτιση ενώ τα υπόλοιπα

για φύλαξη, καθαριότητα, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, διερμηνεία κ.λπ.

Τα υπόλοιπα 70 εκατ.€ του ταμείου Προσφύγων και του Προγράμματος ΕΟΧ κατευθύνθηκαν στα γνωστά ευαγή ιδρύματα του ΔΟΜ και της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ και σε ΜΚΟ για την υποστήριξη των διαδικασιών ταυτοποίησης, την διαχείριση αιτήσεων ασύλου, τις απελάσεις κ.λπ. Σε μια περίοδο που το ελληνικό κράτος, βρισκόταν στα πρόθυρα της χρεοκοπίας, πάνω από 500 εκατ. € κατέληγαν στους αρμόδιους της Δημόσιας Τάξης, της Εθνικής Άμυνας και της Κοινωνικής Πρόνοιας και κάποια από αυτά συνέχιζαν την διαδρομή τους προς χαμηλότερα κλιμάκια, άλλες ΜΚΟ, επιχειρηματίες και δημοτικές αρχές. Αυτό το διόλου ευκαταρρόνητο ποσό μαζί με ό,τι εξοικονομούσε το ελληνικό κράτος από τους κομμένους μισθούς μας, έγιναν μισθοί ένστολων, οπλικών συστημάτων, συρματοπλέγματα, κάμερες, κέντρα κράτησης, προσλήψεις διερμηνέων, γιατρών, ψυχολόγων και λοιπών υπαλλήλων για τους σκοπούς της ακραίας πειθάρχησης των μεταναστών.

Μέχρι τον Αύγουστο του 2013, περίπου 2500 αστυνομικοί είχαν απασχοληθεί στην επιχείρηση, κάνοντας πάνω από 85.000 εξακριβώσεις και 5.500 συλλήψεις.

Την ίδια δουλειά, αλλά αυτή τη φορά μακριά από τις πόλεις, θα έφερνε εις πέρας, η επιχείρηση «ΑΣΠΙΔΑ», η οποία προέβλεπε την απόσπαση 1881 συνοριοφυλάκων προς ενίσχυση των αστυνομικών διευθύνσεων Έβρου, Ξάνθης και Ροδόπης, με αποστολή τον εντοπισμό, τη σύλληψη και την καταγραφή μεταναστών. Τους περίπου 2100 μπάτσους που τελικά θα συμμετείχαν στην επιχείρηση συνέδραμαν το Υπουργείο Άμυνας με 50 ειδικά εκπαιδευμένους σκύλους αλλά και ένας ιδιώτης-επιχειρηματίας διαθέτοντας 26 φουσκωτά σκάφη²⁸. Η επιχείρηση, που με διαλείμματα συνεχίζεται μέχρι σήμερα, κόστισε τον πρώτο χρόνο περίπου 24 εκατ. €, από τα οποία το ελληνικό κράτος πλήρωσε το 25% για τους μισθούς των μπάτσων που απασχόλησε, ενώ είχε φροντίσει να εξασφαλίσει το 75% από το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων της ΕΕ για οχήματα, φορτηγά, καύσιμα, στολές, ειδικές σκηνές και καμουφλάζ, τα οποία βέβαια θα του έμεναν προίκα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όσο ρατσιστικά κι αν είναι όσα περιγράψαμε, έχουμε τη γνώμη ότι δεν αφορούν αποκλειστικά τους μετανάστες και τις μετανάστριες αφήνοντας όλους τους υπόλοιπους απ' έξω. Αν αναλογιστούμε, δηλαδή, την μεταναστευτική πολιτική ως μια πολιτική που στο τέλος στοχεύει όλη την εργατική τάξη, θα δούμε ότι στις αρχές του 2015, το ελληνικό κράτος είχε πετύχει αρκετά παραπάνω από όσα είχε επίσημα διακηρύξει. Κάπως έτσι θα αρχίσουμε να απαντάμε στα ερωτήματα που βάλαμε στην αρχή του κειμένου.

Πρώτον, το ελληνικό κράτος, με τους μπάτσους, τους караβανάδες και τις ΜΚΟ του, κατάφερε να στήσει στα πόδια του ένα δίκτυο από υποδομές, ένστολους και μη υπαλλήλους, που μπορούσε υποτυπωδώς να αποκαλείται σύστημα. Αντικείμενο αυτού του δικτύου ήταν η επιτήρηση των γειτονιών και των συνόρων, η σύλληψη των μεταναστών, ο διαχωρισμός τους σε «πρόσφυγες πολέμου», «ευάλωτες ομάδες» και «οικονομικούς μετανάστες» και η ανάλογη αντιμετώπισή τους.

Μέσα από τη λειτουργία αυτού του δικτύου τα σώματα ασφαλείας εκπαιδεύτηκαν σε ένα κάρο δραστηριότητες γενικής χρήσης που πιο πριν αγνοούσαν ή υστερούσαν. Για παράδειγμα, οι μπάτσοι έμαθαν να περιπολούν τις γειτονιές και εξασκήθηκαν στις εξακριβώσεις, οι συνοριοφύλακες έμαθαν τις όχθες του Έβρου και τον χειρισμό νέων όπλων, οι λιμενικοί προπονήθηκαν στον εντοπισμό εχθρικών σκαφών και στην εφαρμογή πρωτοκόλλων διάσωσης και μετακίνησης άμαχου πληθυσμού.

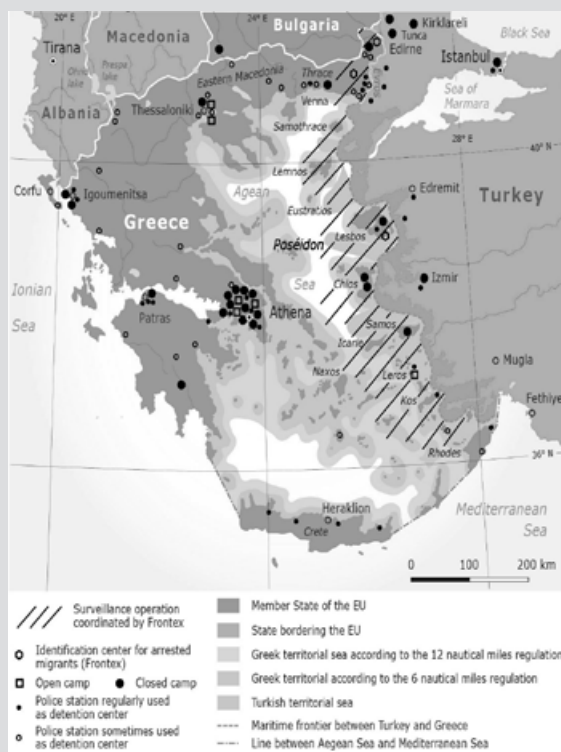
Η νέα λειτουργία που παρεμβλήθηκε ανάμεσα στο κυνηγητό και την φυλάκιση των μεταναστών, δεν είναι καθόλου ειρηνική και καθόλου καινούρια σαν ιδέα. Το στάδιο της ταυτοποίησης – καταγραφής – διαλογής κατέχει σταθερά περίοπτη θέση στα κρατικά εγχειρίδια. Εκεί γίνεται η απαραίτητη μετατροπή της εργατικής δύναμης σε νούμερα και κατηγορίες, πριν την ορθολογική αξιολόγησή και τελικά την υπολογισμένη υποτίμησή της. Αυτά είχαν κατά νου το ελληνικό κράτος και οι ανθρωπιστές εμπειρογνώμονές του το μακρινό 2009, όταν οραματίζονταν το νέο σχέδιο των κέντρων υποδοχής-ταυτοποίησης.

Δεύτερον, την περίοδο 2000-2015, το ελληνικό κράτος έβαλε τις βάσεις ώστε το έργο της επιτήρησης και της φυλάκισης μιας σημαντικής μερίδας της εργατικής τάξης να γίνει κοινωνική υπόθεση. Τα κέντρα κράτησης δημιούργησαν γύρω τους μια οικονομία που είναι στην ουσία μπατασική άσχετα με το αν κατασκευάζει κελιά ή αν μοιράζει γεύματα. Συμμετέχοντας σε ένα σύστημα υλικών σχέσεων και προσόδων, η ελληνική κοινωνία είτε δήλωνε ρατσιστική είτε φιλόδοξη, θα πειθόταν ότι το να ζει από τις δουλειές της αστυνομίας και του στρατού δεν είναι τελι-

κά τόσο κακό. Καθόλου τυχαία όλα αυτά συνέβαιναν σε μια περίοδο που το ελληνικό κράτος είχε βάλει μπρος το σχέδιο «ξύλο και μισοί μισθοί» που ύπουλα παρουσιαζόταν από δεξιούς και αριστερούς ως «κρίση δημοσίου χρέους».

Τρίτον, όλα τα παραπάνω τοποθετήθηκαν επιμελώς στα δύο πεδία μάχης στα οποία δοκιμάζεται η επιβίωσή του ελληνικού κράτους, στους τόπους αναπαραγωγής της εργατικής τάξης και στους τόπους αμφισβήτησης της γεωπολιτικής του ισχύος. Στις πολυεθνικές γειτονιές, τα νέα σώματα ένστολων δεν είχαν σκοπό την «μείωση του αριθμού των λαθρομεταναστών» αλλά την επιτυχία του σχεδίου ανακατάληψης των πόλεων που εφάρμοζε η ΕΛ.ΑΣ. από το 2009. Με τον ίδιο τρόπο, κατά μήκος των ελληνοτουρκικών συνόρων, στον Έβρο, στα αποστρατιωτικοποιημένα κατά τα άλλα νησιά και στα ανοιχτά της Κρήτης, το πρόβλημα δεν ήταν οι «ροές» αλλά η παρουσία με κάθε πιθανή αφορμή του ελληνικού στρατού και λιμενικού εκεί όπου τα ελληνικά κουμάντα στο Αιγαίο και τα περάσματά του, απειλούνται.

Στο επόμενο τεύχος, θα δούμε πως εξελίχθηκε το αστυνομικό/στρατιωτικό σκέλος της ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής από το 2015 μέχρι σήμερα, πως συνέχισε να μεταβάλλει την ελληνική κοινωνία και πως συνέεισέφερε στο γενικό κρατικό σχέδιο υπό την αιγίδα του οποίου αποκτούν αξία όλες οι επιμέρους πολιτικές: τον ασφυκτικό έλεγχο της εργατικής τάξης και την μάχη για επικράτηση στη διακρατική σύγκρουση.

Κέντρα κράτησης κάθε είδους, αστυνομικά τμήματα που κρατούνται μετανάστες και ζώνες επιτήρησης συνόρων σε λειτουργία το 2014. Οι συντάκτες του χάρτη που είναι κάποιοι ερευνητές κάποιων ΜΚΟ που είναι πολλές για να τι αναφέρομε, δεν παρέλειψαν να συμπεριλάβουν και την ελληνοτουρκική διένεξη για το εύρος των χωρικών υδάτων.

28. Η Καθημερινή, Επιχείρηση «Ξένιος Ζευς». Ηλεκτρονική Έκδοση, 05/08/2012.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

ΜΕ ΦΟΝΤΟ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ

Τη στιγμή που θα διαβάσετε αυτό το άρθρο θα έχουν ήδη διεξαχθεί με “τεράστια επιτυχία”, είμαστε σίγουροι, οι δημοτικές και περιφερειακές εκλογές στη χώρα που καταλαμβάνει το νότιο άκρο της Βαλκανικής χερσονήσου. Εδώ όμως θα ασχοληθούμε με κάποιες άλλες εκλογές ανάδειξης τοπικών αρχόντων, λίγο πιο βόρεια και συγκεκριμένα στην Αλβανία. Στις 14 Μαΐου του 2023 διεξήχθησαν δημοτικές εκλογές στο δήμο Χιμάρας της νότιας Αλβανίας, στις οποίες κέρδισε ένα όχι και τόσο άγνωστο πρόσωπο στο ελληνικό κράτος (και παρακράτος): ο Φρέντι Μπελέρης. Δύο ημέρες πριν τις εκλογές, οι αλβανικές αρχές συνέλαβαν τον Μπελέρη με την κατηγορία ότι εξαγόρασε ψήφους. Κρίθηκε προφυλακιστέος και βρίσκεται μέχρι τώρα στη φυλακή, με αποτέλεσμα να μην είναι ξεκάθαρο αν θα γίνει δήμαρχος ή αν θα γίνουν ξανά εκλογές. Αυτό δεν έμεινε αναπάντητο από το ελληνικό κράτος, το οποίο απείλησε την γείτονα χώρα με διάφορα μέσα, με βασικότερο (από αυτά που καταλαβαίνουμε διαβάζοντας τη σχετική ειδησεογραφία) ότι θαβάλει φρένο στην ένταξή της στην ΕΕ με ό,τι συνεπάγεται αυτό για την πορεία της οικονομίας της. Επίσης έστειλε μια σειρά από σημαντικά στελέχη του να επισκεφτούν τα Τίρανα¹, τα χωριά της Χιμάρας, μέχρι και τον προφυλακιστέο παραλίγο δήμαρχο². Στο μεταξύ, στην Ελλάδα ο Μπελέρης έχει ανακηρυχθεί σε κάτι σαν ήρωα που αντιστέκεται στους “κακούς Αλβανούς” που θέλουν να εξαφανίσουν τους Έλληνες από την “Βόρεια Ήπειρο”. Η υπόθεση Μπελέρη μας απασχόλησε ως αντιφασιστικό περιοδικό ακριβώς γιατί αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα του πώς λειτουργεί ο ελληνικός ιμπεριαλισμός.

ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΕ ΚΑΡΕΚΛΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Ο Μπελέρης είναι γνωστός και στο ελληνικό και στο αλβανικό κράτος, καθώς είναι ένα αρκετά δραστήριο μέλος της ελληνικής μειονότητας της Αλβανίας. Το 1991 με το άνοιγμα των ελληνοαλβανικών συνόρων ήρθε στην Ελλάδα και το 1994 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Στο βιογραφικό του που δημοσιοποιεί η Νεολαία Βορειοηπειρωτών διαβάζουμε τα παρακάτω:

“Το 2005 εισήχθη στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών στο τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών

Σπουδών. Την ίδια εποχή παράλληλα δραστηριοποιήθηκε και στο ‘Βορειοηπειρωτικό Φόρουμ’ του οποίου διετέλεσε αντιπρόεδρος έως την αναστολή της λειτουργίας του. Από το 2006 έως το 2008 υπήρξε γενικός γραμματέας της Ένωσης Χιμαριωτών και από το 2008 έως το 2011 πρόεδρος, με έντονη δράση για την υπεράσπιση των δικαιών του Ελληνισμού της Χιμάρας. [...] Από το 2009 είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της ΟΜΟΝΟΙΑΣ και τον Αύγουστο του 2014, με την επιστροφή του στη Χιμάρα, δραστηριοποιήθηκε στο Τοπικό της Παράρτημα στο οποίο και εξελέγη πρόεδρος τον Νοέμβριο, ενώ τον Φεβρουάριο του 2015 εξελέγη αντιπρόεδρος του Γενικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Ε.Ε.Μ. ΟΜΟΝΟΙΑ.”

Ωστόσο, το βιογραφικό αυτό παραλείπει να αναφέρει τις πιο περιπετειώδεις δραστηριότητές του Μπελέρη, όπως τις σχέσεις του με την παρακρατική οργάνωση ΜΑΒΗ (Μέτωπο Απελευθέρωσης Βορείου Ηπείρου). Μια ματιά στην υπόθεση ΜΑΒΗ είναι αρκετή για να καταλάβει κανείς τον μηχανισμό που στήθηκε τη δεκαετία του 90’ και στηρίχθηκε από το σύνολο σχεδόν του πολιτικού φάσματος, με στόχο την περαιτέρω αποσταθεροποίηση του αλβανικού κράτους, την οικονομική και πολιτική ηγεμονία επί αυτού και την προσάρτηση του νότιου τμήματός του στο ελληνικό (βλ. “Βόρεια Ήπειρος”). Η οργάνωση αυτή δεν έδρασε φυσικά από μόνη της, αλλά ήταν κομμάτι μίας πολιτικής έντασης των ελληνοαλβανικών σχέσεων με μπροστάρη τον τότε υπουργό εξωτερικών (και μετέπειτα πρωθυπουργό) Αντώνη Σαμαρά της κυβέρνησης Μητσοτάκη (του πατέρα)⁴.

Στις 10 Απριλίου του όχι και τόσο μακρινού 1994, η ΜΑΒΗ ανέλαβε την ευθύνη για την επίθεση στο αλβανικό στρατόπεδο της Επισκοπής στα ελληνοαλβανικά σύνορα. Η επίθεση πραγματοποιήθηκε από ομάδα ενόπλων που εισέβαλε στη χώρα, σκότωσε δύο Αλβανούς στρατιωτικούς, έκλεψε όπλα από τις αποθήκες του στρατοπέδου και επέστρεψε με αυτά πίσω στην Ελλάδα. Ένα περίπου χρόνο μετά, επτά μέλη της ΜΑΒΗ συνελήφθησαν καθώς έπεσαν σε μπλόκο των ελληνικών αρχών κοντά στα ελληνοαλβανικά σύνορα. Πάνω τους βρέθηκαν όπλα και οι ίδιοι ήταν ντυμένοι με στολές παραλλαγής. Στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων των επόμενων ημερών έγινε ξεκάθαρη η σχέση της ΜΑΒΗ με κομμάτια της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ).

Μέσω του δικαστικού συστήματος, το κράτος φρόντισε να πέσουν στα μαλακά τα στελέχη της οργάνωσης που πιάστηκαν, ένας εκ των οποίων ήταν και ο Μπελέρης. Ενώ το κατηγορητήριο αρχικά αφορούσε διάφορα κακούργηματα, τελικά ο εισαγγελέας τους απάλλαξε, καθώς δέχτηκε το άλλοθι που παρείχε ο νυν υπουργός επικρατείας και τότε πρόεδρος του Ελληνικού Μετώπου Μάκης Βορίδης. Χαρακτηριστικά ο εισαγγελέας ισχυρίστηκε στο βούλευμά του ότι η ΜΑΒΗ στην πραγματικότητα δεν υπήρχε, καθώς καμία ελληνική υπηρεσία δεν το βεβαιώνει! Τελικά παραπέμφθηκαν σε δίκη για πλημμελήματα και καταδικάστηκαν το 1999 τελεσίδικα σε 18-20 μήνες φυλάκιση⁵. Μάλιστα στο πρώτο δικαστήριο της υπόθεσης το 1997 οι συνήγοροι υπεράσπισης ανέφεραν: “Αυτούς τους νέους τους περιμένει εργασία για τα σπίτια τους και ίσως για την πατρίδα, αφού είναι γνωστά τα αισθήματα αγάπης που τρέφουν για αυτήν...”⁶. Όντως, αυτοί οι ακροδεξιοί νέοι δεν έπρεπε να πάνε χαμένοι, μιας και όντως τους περίμενε εργασία για την πατρίδα.

Αυτό το πλούσιο βιογραφικό του Μπελέρη σίγουρα δεν πέρασε απαρατήρητο στις αλβανικές αρχές, οι οποίες το τελευταίο που θα ήθελαν είναι έναν παρακρατικό από την Ελλάδα, που έχει εργαστεί ενεργά για την “αυτονόμηση της Βορείου Ηπείρου”, στη θέση του δημάρχου.

Η ΧΙΜΑΡΑ ΚΑΙ Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ

Η Χιμάρα δεν αποτελεί μέρος της επίσημα αναγνωρισμένης από το αλβανικό κράτος μειονοτικής περιοχής. Η επίσημη περιοχή της ελληνικής μειονότητας αποτελείται από 99 χωριά πολύ κοντά στα ελληνοαλβανικά σύνορα (βλ. χάρτη 1). Στην οριοθέτηση της μειονοτικής περιοχής κατά τα μεταπολεμικά χρόνια δεν συμπεριλήφθηκαν οι γειτονικές πόλεις (Άγιοι Σαράντα, Αργυρόκαστρο, Δέλβινο)⁷, ούτε τα ελληνόφωνα χωριά της Χιμάρας⁸. Η ελληνική μειονότητα είχε και συνεχίζει να έχει ιδιαίτερο πολιτικό βάρος εντός του αλβανικού κράτους, κυρίως λόγω της σχέσης της με το ελληνικό.

5. Antifa Scripta, Υπόθεση ΜΑΒΗ (μέρος δεύτερο): Εμπρός γενναίοι μου... Πίσω γενναίοι μου!. Περιοδικό Antifa, τ. 37, 07/2017, σελ. 16-20.

6. Ριζοσπάστης, Υπόθεση ΜΑΒΗ. Ηλεκτρονική έκδοση, 21/02/1997.

7. Οι πόλεις αυτές δεν κατοικούνταν κατά την περίοδο ορισμού της μειονοτικής περιοχής αποκλειστικά από κόσμο που μιλούσε ελληνικά. Με τα χρόνια ο πληθυσμός των κατοίκων που μιλούσαν ελληνικά ως μητρική γλώσσα μειώνεται.

8. Μπαλτσιώτης, Λ., (2020). Έλληνες και εν δυνάμει Έλληνες: Η μειονότητα της Αλβανίας μετά τον ψυχρό πόλεμο. Ιωάννινα: Εκδόσεις Ισνάφι, σελ. 35.

1. Καθημερινή, Επίσκεψη Οικονόμου στα Τίρανα – Συνάντηση με Μπελέρη. Ηλεκτρονική έκδοση, 13/09/2023.

2. ertnews.gr, Θερμές ευχαριστίες Μπελέρη στον Πρωθυπουργό – Εκδήλωση τη Δευτέρα για την άμεση απελευθέρωσή του. Διαδικτυακή εφημερίδα, 13/08/2023.

3. Νεολαία Βορειοηπειρωτών, Διονύσιος - Φρέντης Μπελέρης: ο υποψήφιος Δήμαρχος Χιμάρας. Διαδικτυακή σελίδα, 11/05/2015.

4. Antifa Scripta, Υπόθεση ΜΑΒΗ (μέρος πρώτο): “Έχω μια αδελφή, κουκλίτσα αληθινή...”. Περιοδικό Antifa, τ. 36, 04/2017, σελ. 16-21.

Χάρτης (1)

Όλοι οι χάρτες στην πραγματικότητα είναι πολιτικοί χάρτες. Αυτός ο χάρτης ανεβοκατέβηκε σε διάφορες εκδοχές πάνω από 10 φορές στο Wikipedia, καθώς οι συντάκτες του άρθρου για την ελληνική μειονότητα στην Αλβανία μαλώναν για το αν το γκρι των "Greeks" απλώνεται παραπάνω από όσο του αναλογεί. Εμείς επιλέξαμε να κρατήσουμε την εκδοχή με το πιο πολύ γκρι, γιατί θεωρήσαμε ότι αποτυπώνει καλύτερα τα ελληνικά ιμπεριαλιστικά σχέδια. Η μαύρη γραμμή δείχνει τα όρια της αναγνωρισμένης περιοχής της ελληνικής μειονότητας. Όπως τυχαίως η έντονη γραμμή σταματάει στα σύνορα με το ελληνικό κράτος και τη θέση της παίρνει ένα απαλό σβήσιμο, σαν να "ενώνεται".

Οι ελληνικές βλέψεις για τη "Βόρεια Ήπειρο" δεν είναι πρόσφατες. Ήδη από την ίδρυσή του το ελληνικό κράτος είχε κατά νου την "επέκταση προς βορράν" και δεν άργησε να κάνει και τις αντίστοιχες πολεμικές προσπάθειες για να την πετύχει (βλ. βαλκανικοί και παγκόσμιοι πόλεμοι). Η ιδέα αυτή δεν τελείωσε με τη λήξη του Β' παγκοσμίου πολέμου. Μάλιστα, το 1960 ο Γιώργος Παπανδρέου (ο γέρος της δημοκρατίας) είπε σε ομιλία του στη βουλή ότι:

"Εκείνο πάντως το οποίο οφείλουν όλοι οι Ελληνικοί Κυβερνήσεις να γνωρίζουν, είναι ότι το θέμα της Βορείου Ηπείρου υφίσταται. Και εκείνον το οποίον απαγορεύεται εις τον αιώνα, είναι δι οιονδήποτε λόγον η απάρνησις του ιερού αιτήματος [...] Καθ' όσον αφορά την Βόρειο Ήπειρο [...] η διεκδίκησις είναι ιερά και απαράγραπτος."

Βλ. Liberal, Κόλλια, Β., 17 Φεβρουαρίου 1914 - Μας θυμίζει κάτι;. [Διαδικτυακή εφημερίδα], 17/02/2019

Από την πλευρά του το ελληνικό κράτος διαχρονικά χρησιμοποιεί το ζήτημα της μειονότητας για να έχει λόγο στο εσωτερικό της Αλβανίας, να εξασφαλίζει οικονομικά και πολιτικά οφέλη, και σε περίπτωση πολέμου να διεκδικήσει την εδαφική του επέκταση σε αυτές τις περιοχές. Σαν να λέμε ένα "φιλειρηνικό" και "μετριοπαθές" πλάνο!

Ήδη από το 1991, με την πτώση του σοσιαλιστικού πολιτικού συστήματος στην Αλβανία, οργανώθηκαν με την βοήθεια (αν όχι την πρωτοβουλία) του υπουργείου εξωτερικών οι πολιτικές οργανώσεις "ΟΜΟΝΟΙΑ" και στη συνέχεια το "Κόμμα Ένωση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων" (ΚΕΑΔ) για την πολιτική εκπροσώπηση της μειονότητας εντός του αλβανικού κράτους. Η επιρροή του ΚΕΑΔ και οι εκλογικές του επιτυχίες βασίστηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό στις κάθε είδους παροχές του ελληνικού κράτους προς τους εν δυνάμει ψηφοφόρους⁹. Η στήριξη των οργανώσεων αυτών (άλλοτε με φανερούς και άλλοτε με μυστικούς τρόπους) σε πολιτικό, οικονομικό και υλικοτεχνικό επίπεδο ήταν και παραμένει μέρος της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής¹⁰. Κεντρικό ρόλο στην πολιτική αυτή κατέχει η αφήγηση περί "προάσπισης των δικαιωμάτων της μειονότητας" και η εντατική προσπάθεια να επεκταθούν τα όρια της ελληνικής μειονότητας γεωγραφικά και δημογραφικά.

Η διεύρυνση του πού κατοικεί η ελληνική μειονότητα και από πόσα μέλη αποτελείται είναι ένα από τα βασικά στοιχεία της στρατηγικής του ελληνικού κράτους. Μάλιστα στην επίσημη ιστοσελίδα του υπουργείου εξωτερικών, αναφέρεται ότι:

*"Πρωταρχικό μέλημα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, σε σχέση με την Αλβανία, είναι η παρακολούθηση της κατάστασης των μελών της ελληνικής μειονότητας σε ολόκληρη τη χώρα."*¹¹

Σε αυτή την "πασιφιστική" διατύπωση κρύβονται ορισμένες από τις ιμπεριαλιστικές επιδιώξεις. Η αναφορά "σε ολόκληρη τη χώρα" επιδιώκει να καταστήσει σαφές πως η ελληνική μειονότητα δεν βρίσκεται αποκλειστικά μέσα στα γεωγραφικά όρια των 99 χωριών, που αναγνώρισε επίσημα το αλβανικό κράτος ως μειονοτική ζώνη, αλλά και στις μεγάλες πόλεις του νότου, καθώς και στην περιοχή της Χιμάρας.

Ένα από τα χαρακτηριστικά παραδείγματα της προσπάθειας διεύρυνσης των ορίων της ελληνικής μειονότητας είναι η διαδικασία απόδοσης Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενών (ΕΔΤΟ). Μέσω του μηχανισμού που στήθηκε για τη χορήγηση ΕΔΤΟ, καταγράφηκαν ως ομογενείς τμήματα του πληθυσμού της νότιας Αλβανίας πολύ πέρα από τους μόνιμους κατοίκους των 99 μειονοτικών χωριών. Η απόκτηση της άδειας αυτής είχε προφανή χρησιμότητα για όσους και όσες μετανάστευαν στην Ελλάδα, με δεδομένη την άγρια εκμετάλλευση που επιφύλασσαν τα ελληνικά αφεντικά στις αλβανίδες και τους αλβανούς μετανάστες εργάτες. Δηλαδή η ΕΔΤΟ λειτούργησε πλάι στην κρατική

οργανωμένη υποτίμηση και παρανομοποίηση των μεταναστριών και μεταναστών από την Αλβανία, ενώ ταυτόχρονα στόχευε να αμφισβητήσει την αυστηρή οριοθέτηση της ελληνικής μειονοτικής ζώνης.

Η προσπάθεια του ελληνικού κράτους να γίνει δήμαρχος Χιμάρας ο Μπελέρης είναι ενταγμένη στην εξωτερική πολιτική που ακολουθεί τα τελευταία τουλάχιστον τριάντα χρόνια σε σχέση με την μειονότητα. Η δημιουργία de facto καταστάσεων (δημιουργία ελληνικού σχολείου, εκλογή δημάρχου από την ελληνική μειονότητα, κλπ) που "αποδεικνύουν" την ύπαρξη ελληνικής μειονότητας στη Χιμάρα είναι μέρος της ιμπεριαλιστικής πολιτικής του ελληνικού κράτους σε "καιρούς ειρήνης" και της προετοιμασίας του για περίπτωση πολέμου. Στο διακρατικό ανταγωνισμό "η ελληνική μειονότητα και η προάσπιση των δικαιωμάτων της" γίνεται άλλο ένα διαπραγματευτικό χαρτί για την προώθηση των συμφερόντων των ντόπιων αφεντικών. Όπως όμως μας υπενθύμισε η ερασιτεχνική μας έρευνα στην εγχώρια και διεθνή ειδησεογραφία, τα συμφέροντα των ελληνικών αφεντικών είναι συγκεκριμένα και πέρα για πέρα υλικά. Παρακάτω θα ασχοληθούμε με ορισμένα από αυτά.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΟΖ ΚΑΙ Ο ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΔΡΙΑΤΙΚΗ

Η Ελλάδα και η Αλβανία είχαν αρχικά συμφωνήσει σε μια διευθέτηση των Αποκλειστικών Οικονομικών Ζωνών (ΑΟΖ) μεταξύ τους το 2009, η οποία όμως δεν εφαρμόστηκε ποτέ, καθώς δεν την επικύρωσε το Συνταγματικό Δικαστήριο της Αλβανίας¹². Η βασική διαφωνία που τίθεται μέχρι σήμερα σχετίζεται με την απόσταση της ΑΟΖ μεταξύ της αλβανικής ακτογραμμής (τμήμα της οποίας αποτελεί και ο δήμος Χιμάρας) και των νησιών Οθωνοί και Ερεικούσα, τα οποία βρίσκονται βόρεια της Κέρκυρας. Η μέθοδος της μέσης απόστασης που υποστηρίζει το ελληνικό κράτος δεν γίνεται δεκτή από το αλβανικό, το οποίο υποστηρίζει ότι δύο τόσο μικρά νησάκια δεν μπορούν να έχουν την ίδια βαρύτητα με την αλβανική ενδοχώρα, επικαλούμενο την αρχή της ευθυδικίας. Κάτι σαν το Καστελόριζο και την Τουρκία δηλαδή, αλλά σε μικρότερη κλίμακα.

Το θέμα αυτό φαίνεται να πάγωσε, καθώς έτσι όπως τα έφερε η παλιοζωή το ελληνικό κράτος είχε κάποια οικονομικά ζητήματα να επιλύσει στο ενδιάμεσο. Στις 20/10/2020 ο τότε υπουργός εξωτερικών Νίκος Δένδιας επισκέφθηκε την Αλβανία και έθεσε το ζήτημα της παραπομπής της χάραξης ΑΟΖ στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης¹³. Στο μεταξύ το ελληνικό κράτος εξέδωσε προεδρικό διάταγμα στις 27/12/2020 και στη συνέχεια η βουλή ψήφισε το ν. 4767/2021¹⁴, με τα οποία επέκτεινε μονομερώς τα ελληνικά εγχώρια ύδατα στα 12 ναυτικά μίλια στο Ιόνιο Πέλαγος. Ωστόσο, ο νόμος δεν εφαρμόστηκε στην περίπτωση των δύο μικρών νησιών

9. ό.π., σελ. 197-198.

10. "Η εναπομείνισσα μειονότητα συνιστούσε μια κατεχόμενη επιδοτούμενη κοινότητα μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 2000. Η κοινότητα χρηματοδοτείτο τόσο άμεσα (π.χ. από τη Hellenic Aid του Υπουργείου Εξωτερικών), όσο και έμμεσα, από ένα πλήθος οργανώσεων, συνήθως με τη μορφή των Μ.Κ.Ο." Ό.π. σελ. 148.

11. Υπουργείο Εξωτερικών, Ελληνική Εθνική Μειονότητα Αλβανίας. [Διαδικτυακή σελίδα].

12. Καθημερινή, Καψάκης, Κ., ΑΟΖ: Προσπάθεια για συνυποσχετικό με την Αλβανία. Ηλεκτρονική έκδοση, 02/12/2022.

13. Μακεδονία, Δεκατρία χρόνια... φαγούρα, για την ΑΟΖ Ελλάδας - Αλβανίας. Ηλεκτρονική έκδοση, 14/12/2022.

14. Συγκεκριμένα ο νόμος έχει τίτλο "Καθορισμός του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης στη θαλάσσια περιοχή του Ιονίου και των Ιονίων Νήσων μέχρι το Ακρωτήριο Ταϊναρο της Πελοποννήσου".

Χάρτες (2) και (3)

Οι ΑΟΖ Αλβανίας-Ιταλίας και Ελλάδας-Ιταλίας με βάση τις συμφωνίες του 1992 και του 1977 και 2020 αντίστοιχα.

βόρεια της Κέρκυρας, τα οποία απέχουν 13,4 ναυτικά μίλια από τις αλβανικές ακτές¹⁵, καθώς αυτό θα σήμαινε μονομερή αλλαγή των θαλάσσιων συνόρων. Στα τέλη του 2022 η ελληνική πλευρά επανέφερε το ζήτημα παραπομπής του θέματος στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Λίγους μήνες αργότερα, έρχεται στο προσκήνιο η υπόθεση Μπελέρη και το ελληνικό κράτος ξεκινάει μία εντατική προσπάθεια διπλωματικού στριμώγματος του αλβανικού, με απειλές για παρακώλυση της ενταξιακής του πορείας στην ΕΕ.

Μια συμφωνία για την ΑΟΖ συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την οριοθέτηση των περιοχών αλιείας και την παρουσία των αντίστοιχων πλεούμενων του λιμενικού και του ναυτικού για την επιβολή της συμφωνίας. Σε περίπτωση ύπαρξης κοιτάσματος πετρελαίου ή φυσικού αερίου κάτω από τον βυθό, η συμφωνία για την ΑΟΖ ρυθμίζει τα δικαιώματα εκμετάλλευσής τους. Η εκμετάλλευση των κοιτασμάτων συνεπάγεται εγκατάσταση πλατφόρμας άντλησης, αλλά και την αντίστοιχη παρουσία του λιμενικού και του ναυτικού για να την φυλάει.

Αν σκεφτούμε, όμως, τη θάλασσά ως ένα δρόμο για τα εμπορεύματα, η οριοθέτηση της ΑΟΖ έχει ιδιαίτερο γεωπολιτικό και οικονομικό ενδιαφέρον για το ελληνικό εφοπλιστικό κεφάλαιο. Αυτό γίνεται κατανοητό, αν στους χάρτες τοποθετήσουμε και την ιταλική χερσόνησο. Το “τακούνι της μπότας”, από τη μία, και οι ακτές της Αλβανίας, από την άλλη, δημιουργούν ένα στενό πέρασμα για την είσοδο στην Αδριατική θάλασσα, τα στενά του Οτράντο. Ο έλεγχος των στενών συνεπάγεται έλεγχο της θαλάσσιας κυκλοφορίας μεταξύ Αδριατικής και της υπόλοιπης Μεσογείου. Μια συμφωνία για την ΑΟΖ και της αντίστοιχης θαλάσσιας δύναμης που την φυλάει, όπως είπαμε παραπάνω, μπορεί να φανεί πολύ χρήσιμη στο ελληνικό κράτος και τα αφεντικά του. Από τα στενά αυτά περνάει ένα μεγάλο μέρος των εμπορευμάτων (νόμιμων και παράνομων) που διέρχονται από την Ανατολική Μεσόγειο και κατ’ επέκταση τη διώρυγα του Σουέζ, για να καταλήξουν στα λιμάνια της ανατολικής και βόρειας Ιταλίας και της κεντρο-ανατολικής Ευρώπης. Η χάραξη ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας «τυχαίνει» να αγγίζει τη θαλάσσια εκείνη περιοχή, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον δυνητικό έλεγχο της κυκλοφορίας εντός της (βλ. χάρτες 2 και χάρτη 3).

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΜΠΙΖΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

Ένα ζήτημα που απασχολεί το ελληνικό κράτος-κεφάλαιο είναι η πορεία των ελληνικών επιχειρήσεων και των τραπεζών στη γείτονα χώρα. Συγκεκριμένα, η κακή πορεία τους τα τελευταία χρόνια και το πώς θα την αναστρέψει. Πώς το εμπορικό ισοζύγιο των δύο χωρών θα παραμείνει υπέρ του ελληνικού κράτους και πώς το ελληνικό κεφάλαιο που επενδύεται στην Αλβανία θα καταφέρει να κυριαρχήσει απέναντι στους διεθνείς ανταγωνιστές του (βλ. Ιταλία). Χαρακτηριστικά διαβάζουμε σε πρόσφατο άρθρο στον ηλεκτρονικό τύπο:

15. Με βάση τη Συνθήκη της Φλωρεντίας του 1925 και τη Συνθήκη “Τελική Οριοθέτηση των Συνόρων της Αλβανίας” του 1926, τα ελληνικά εγχώρια ύδατα γύρω από την νησίδα Ερείκουσα δεν προκύπτουν με το κριτήριο της μέσης γραμμής (ίσως δηλ. απόστασης από την αλβανική ακτή), το οποίο είναι το κριτήριο που καθορίστηκε για τον ορισμό θαλάσσιων ζωνών μεταξύ της Κέρκυρας και της αλβανικής ακτής.

“Σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία που ανακοίνωσε αυτές τις ημέρες το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Ελληνικής Πρεσβείας στα Τίρανα, το 2021 η Ελλάδα περιορίστηκε στην 9η θέση μεταξύ των σημαντικότερων επενδυτριών χωρών στην Αλβανία, από την 1η θέση που κατείχε έως και το 2017 και την 7η του 2020. Αξίζει να σημειωθεί ότι την περίοδο 2014 – 2021 τα επενδεδυμένα ελληνικά κεφάλαια στην Αλβανία μειώθηκαν κατά 78%. Αντίθετη είναι η πορεία σε ότι αφορά τις αλβανικές επενδύσεις στην Ελλάδα οι οποίες μπορεί να αφορούν μικρά κεφάλαια είναι όμως συνεχώς αυξανόμενες...”¹⁶

Το ζήτημα των ελληνικών τραπεζών στην Αλβανία είναι ιδιαίτερα κομβικό για τα σχέδια οικονομικής επέκτασης των ελληνικών αφεντικών. Η Ένωση Ελληνικών Επιχειρήσεων Αλβανίας, επισκεπτόμενη στα τέλη Ιουλίου του 2023 τον υφυπουργό εξωτερικών και αρμόδιο για την οικονομική διπλωματία κ. Φραγκογιάννη, τόνισε ότι “ένα από τα βασικά προβλήματα στην προσπάθειά τους είναι η παντελής πλέον απουσία ελληνικών τραπεζών στην χώρα”¹⁷. Η εγκαθίδρυση των ελληνικών τραπεζών στα βαλκάνια “[...] που με τόσους κόπους και τόσες δυσκολίες είχαν πραγματοποιήσει από τα μέσα της δεκαετίας του 90 μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 2010”¹⁸ πέρασε δύσκολα τα χρόνια της κρίσης, καθώς στο πλαίσιο δανεισμού της ελληνικής οικονομίας και των ελληνικών τραπεζών τέθηκε ως προϋπόθεση η αποχώρησή τους από τις αγορές του εξωτερικού¹⁹. Η πολιτική κατάκτησης των Βαλκανίων μέσω τραπεζών και επιχειρήσεων δεν πήγε πολύ καλά για τα ελληνικά αφεντικά μετά τις απανωτές χρεοκοπίες της δεκαετίας του 2010. Φανταζόμαστε ότι η διαπραγμάτευση για την επιστροφή τους στις αγορές αυτές δεν είναι άσχετη με την στρατηγική που ακολουθεί η εξωτερική πολιτική στις ελληνοαλβανικές σχέσεις.

ΕΝΑ ΣΥΝΤΟΜΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟ

Ως αντιφασιστικό περιοδικό εστιάζουμε στην ιμπεριαλιστική πολιτική του ελληνικού κράτους γνωρίζοντας ποια μοίρα επιφυλάσσει αυτή η πολιτική για την εργατική τάξη. Όπως μας έχει δείξει επανειλημμένα η ιστορία, τα κράτη είναι διατεθειμένα να υποτιμήσουν μέχρι το βαθμό της εξόντωσης την εργατική τους τάξη προκειμένου να προωθήσουν τα συμφέροντα των ντόπιων αφεντικών. Το λιγότερο που έχουμε να κάνουμε είναι να προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε αυτά τα σχέδια, γιατί όπως και στην περίπτωση Μπελέρη, ο πατριωτικός εθνικιστικός βούρκος που ξεχύνεται από τα χιλιάδες κρατικά μεγάφωνα, αφήνει λίγα περιθώρια αποφυγής της αποβλάκωσης και της λήθης.

16. Business Daily, Χριστοδούλου, Κ., Η μεγάλη έξοδος των ελληνικών επιχειρήσεων από την αγορά της Αλβανίας. Διαδικτυακή εφημερίδα, 19/08/2023.

17. ό.π.

18. The Power Game, Κίσσας, Χ., Οι τράπεζες αποχαιρετούν τα Βαλκάνια: Τι (δεν) κερδίζουμε και τι χάνουμε. Διαδικτυακή εφημερίδα, 23/07/2023.

19. “Τα νέα πλάνα αναδιάρθρωσης, που υπέγραψαν το 2015 Εθνική και Πειραιώς, προβλέπουν την αποπένδυσή τους από το σύνολο, σχεδόν, των διεθνών τους δραστηριοτήτων, ως αποτέλεσμα της νέας κρατικής ενίσχυσης, την οποία έλαβαν στην τελευταία ανακεφαλαιοποίηση.” Βλ. Next Deal, Κίτσιος, Χ., Βάζουν πωλητήρια στα Βαλκάνια οι ελληνικές τράπεζες. Διαδικτυακή εφημερίδα, 24/01/2017.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ (ΜΕΡΟΣ 2^ο)

Οι Εργάτες του Αρνητικού στο λυκόφως της ευημερίας (2004-2009)

Η αφήγηση μας είχε σταματήσει την προηγούμενη φορά¹ στην συγκρότηση της ομάδας Omnia Sunt Communia (OSC), το 2003. Υπενθυμίζουμε συνοπτικά: είδαμε πώς μια μικρή ομάδα καχύποπτων αντιεξουσιαστών, που αναπτύχθηκε στο περιθώριο ενός διαμεσολαβημένου από την αριστερά “χώρου”, έφτασε να οργανωθεί αυτόνομα, αφού πρώτα ήρθε σε ευθεία σύγκρουση με το πολιτικό της περιβάλλον που βρωμούσε εθνική ενότητα. Το OSC συμμετείχε στις διεργασίες για το στήσιμο της ομοσπονδίας αυτόνομων ομάδων fédération. Η προίκα που κουβαλούσε η ομάδα, βασισμένη τόσο στην κοινωνική της εμπειρία όσο και στις πολιτικές απόψεις των αυτόνομων ομάδων της Αθήνας, ήταν η εξής: ταξική ανάλυση, κριτική της αριστεράς, κριτική του ελληνικού ιμπεριαλισμού, κριτική των media, κριτική του χυμαδιού και διάθεση για οργάνωση.

Η ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΟΥ OMNIA SUNT COMMUNIA

Στο τέλος του προηγούμενου κειμένου, υπονοήσαμε πως το OSC αντιμετώπισε οργανωτικά προβλήματα και εσωστρέφεια. Μάλιστα, τα προβλήματα αυτά ήταν τόσο μεγάλα, που οδήγησαν την ομάδα στην διάλυση λίγους μήνες μετά την συγκρότησή της.

Σίγουρα, όταν μιλάμε για τέτοιου μικρού μεγέθους ομάδες, οι συγκρούσεις ατόμων και χαρακτήρων μπορεί να είναι μοιραίες. Επίσης, κατά τη ήθη και έθιμα του αντιεξουσιαστικού χώρου, η εγγύτητα ή η διάσπαση ομάδων εξαρτάται συχνά από την πορεία φιλικών σχέσεων. Όμως, εδώ δεν θα ασχοληθούμε με μεμονωμένα άτομα, δεν θα κατηγορήσουμε ούτε θα δικαιώσουμε ατομικές επιλογές. Ούτε επίσης θα αναζητήσουμε τα κίνητρα που οδήγησαν την κάθε πλευρά να πάρει την συγκεκριμένη θέση. Θα εξετάσουμε αυτές τις επιλογές ως αμιγώς πολιτικές, γιατί σε τελική ανάλυση αυτό είναι που μένει. Θα προσπαθήσουμε να περιγράψουμε την εσωτερική σύγκρουση εντός της ομάδας, με έναν τρόπο που να έχει νόημα 20 χρόνια μετά· νόημα όχι για τους εμπλεκόμενους αλλά για εμάς, δηλαδή για οργανωμένες αντιφασίστριες που - μεταξύ άλλων - δεν θέλουν να βαρέσουν διάλυση.

Το OSC, λοιπόν, είχε από την πρώτη στιγμή δύο πλευρές στο εσωτερικό του. Η μία πλευρά ήθελε να διατηρήσει ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με τον “χωρό”. Ήθελε να είναι ένα κομμάτι του “χώρου”, που μέσω της κριτικής που του ασκεί, τον οδηγεί σε εξέλιξη. Στην αναρχική slang αυτό περιγράφεται ως “μέσα και ενάντια”. Η πλευρά αυτή δεν έβλεπε με θετικό μάτι την προσπάθεια οργάνωσης ενός ευρύτερου σχήματος αυτόνομων ομάδων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, όπως η fédération, κρίνοντας την επιλογή αυτή ως “κομματική” και “ελιτίστική”. Η άλλη πλευρά ήθελε τον πλήρη διαχωρισμό από το “χώρο”, θεωρώντας ότι οι οργανωτικές και πολιτικές του διαδικασίες είναι ένας φαύλος κύκλος. Ως συνέχεια της απαγκίστρωσης από τους αναρχικούς, έβλεπε ως αναγκαία την ένταξη στο νέο σχήμα των αυτόνομων ομάδων.

Οι λεπτομέρειες για την εξέλιξη αυτής της σύγκρουσης δεν έχουν σημασία, όπως όσα θα μπορούσαν να έχουν συμβεί πιο ομαλά ή να έχουν αποφευχθεί. Γιατί αυτό που δεν θα μπορούσε να αποφευχθεί είναι η διάλυση μιας ομάδας που πατάει σε δύο βάρες. Η σύγκρουση αυτή προκύπτει από την επίπονη επιλογή του να κάνεις πολιτική ως αισχρή μειοψηφία, βασισμένος μόνο στις δικές σου δυνάμεις, και τις συνέπειες της. Αυτή είναι η καταστατική επιλογή με την οποία στήθηκε το OSC, αλλά η δυσκολία της έγινε αντιληπτή με διαφορά φάσης.

Ας κρατήσουμε τους κωδικούς “σχέση με την αναρχία” και “σχέση με την πρωτεύουσα”· θα ανανέωσουμε στο μέλλον. Η εξιστόρηση πλέον θα ακολουθήσει όσους ήθελαν να συμμετέχουν στην ομοσπονδία αυτόνομων ομάδων fédération, οι οποίοι μετά την διάλυση του OSC ονομάστηκαν Εργάτες του Αρνητικού (ETAP).

1. Το κείμενο αυτό αποτελεί συνέχεια του κειμένου: Antifa Selanik, Η ιστορία της εργατικής αυτονομίας στη Θεσσαλονίκη (μέρος 1ο): Εθνοπροδότες στα χρόνια της ισχυρής Ελλάδας και της “παγκοσμιοποίησης” (1996-2003). Περιοδικό Selanik, τ. 2, Μάιος 2023.

ΤΟ ΛΥΚΟΦΩΣ ΤΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Φυσικά, πρώτα είναι απαραίτητο να περιγράψουμε την συγκυρία στην οποία βρισκόταν η Ελλάδα, και ειδικότερα η αριστερά της, για να καταλάβουμε το πλαίσιο στο οποίο έδρασαν οι ETAP. Στο προηγούμενο μέρος περιγράψαμε την κατάσταση του κόσμου μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και την ελληνική προέλαση στα Βαλκάνια. Είδαμε επίσης πως χρησιμοποιήθηκε από τα κράτη το καρναβάλι που πήρε το όνομα “κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση”.

Εν τω μεταξύ, την περίοδο αυτή, η Ελλάδα έφτασε στο απόγειο των ρυθμών ανάπτυξης της, με χαρακτηριστική την διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Για μερικά χρόνια, ολόκληρη η χώρα ήταν ένα εργοτάξιο το οποίο πατούσε πάνω στην εργατική δύναμη και τη ζωή των μεταναστών εργατών. Παράλληλα, το ολυμπιακό πνεύμα πήγαινε πακέτο με τον “πόλεμο ενάντια στην τρομοκρατία”: η αντιτρομοκρατική νομοθεσία αναβαθμιζόταν, ο εξοπλισμός παρακολουθήσεων και υποκλοπών της ΕΛΑΣ ανανεωνόταν, οι πόλεις γέμιζαν κάμερες, και στον αθηναϊκό ουρανό εμφανίστηκε ο ιπτάμενος ρουφιάνος Zerppelin². Η δημόσια τάξη, όπως την γνωρίζαμε πριν τους Ολυμπιακούς Αγώνες, πέρασε ανεπιστρεπτή.

Όταν το εργοτάξιο ολοκλήρωσε το σκοπό του, και μόλις απομακρύνθηκαν τα φώτα της δημοσιότητας, το ελληνικό κράτος αποφάσισε να δώσει ένα σαφές μήνυμα στους εργάτες χωρίς μπλε ταυτότητα. Με αφορμή την νίκη της εθνικής ομάδας ποδοσφαίρου της Αλβανίας επί της αντίστοιχης ελληνικής και τους πανηγυρισμούς αλβανών μεταναστών για το αποτέλεσμα, στις 4 Σεπτεμβρίου 2004 εξαπολύθηκε ένα αιματηρό πογκρόμ με κεντρικό σύνθημα “Δεν θα γίνεις Έλληνας ποτέ, Αλβανέ”³. Η επίθεση στους μετανάστες προετοιμάστηκε από τα media, υλοποιήθηκε από τους χρυσαυγίτες και η ομαλή διεξαγωγή της εξασφαλίστηκε από την ΕΛΑΣ. Το πογκρόμ του 2004 έπαιξε καταλυτικό ρόλο στην δημιουργία των πρώτων antifa ομάδων στους κόλπους της Αυτονομίας στην Αθήνα⁴.

2. LIFO, Λιάκος, Α., Πώς η Αθήνα έγινε μια επιτηρούμενη πόλη όπου σε παρακολουθούν από παντού. Διαδικτυακή εφημερίδα, 08/01/2020.

3. Antifa Negative, Μεγαλώνοντας από πογκρόμ σε πογκρόμ, 2004-2011. Περιοδικό 151, τ. 27, Καλοκαίρι-Φθινόπωρο 2023.

4. Antifa Scripta, Up against the wall! Αφίσες, μνήμη και αντιφασιστική προπαγάνδα στη μητρόπολη Αθήνα (2004-2014), μέρος α' & μέρος β'. Περιοδικό Antifa, τ.46 - 47, Μάιος - Ιούλιος 2015.

Ένα παράδειγμα του πως τα media αγκάλιασαν το πογκρόμ: η αγαπημένη εφημερίδα της ΕΥΠ, η Espresso, κυκλοφορεί με συνέντευξη της “Γαλάζιας Στρατιάς”, παραμάγαζου της Χρυσής Αυγής, με τίτλο “Οι Αλβανοί θα πληρώσουν τις προκλήσεις”.

Σταδιακά, η Ελλάδα βρέθηκε αντιμέτωπη με προβλήματα στην κερδοφορία των αφεντικών της αλλά και στα δημοσιονομικά της. Τα προαιώνια αυτά προβλήματα, προϊόντα της καπιταλιστικής κρίσης, αντιμετωπίστηκαν για πάνω από μια δεκαετία με τους εξής κλασικούς τρόπους: διόγκωση του δανεισμού, δημόσιες δαπάνες (τύπου Ολυμπιακά έργα), σκληρή εκμετάλλευση των μεταναστριών, οικονομική κατάκτηση των Βαλκανίων. Λίγο αργότερα τα προβλήματα αυτά θα οδηγούσαν στην ελεγχόμενη χρεοκοπία, όμως αυτό θα το αφηγηθούμε στο επόμενο μέρος.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον έχει το τι κάνει η ελληνική αριστερά στα χρόνια που η καπιταλιστική ευημερία φτάνει στο peak της και ξεκινάει την κάθοδο. Το “κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση” ξεφούσκωσε μεν, άφησε δε πολύ χρήσιμη παρακαταθήκη στους ντόπιους εμπνευστές του.

Το επόμενο μεγάλο γεγονός που έστησε η αριστερά ήταν το 4ο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ (ΕΚΦ), που έλαβε χώρα τον Μάιο του 2006 στην Αθήνα. Αν αναρωτιέστε τι διάολο ήταν αυτό, ήταν ένα απομεινάρι της “αντιπαγκοσμιοποίησης”, που κάθε χρόνο καλούσε τους “κινηματίες” να συναντηθούν σε άλλη πόλη. Διοικούσαν από την “Συνέλευση των Κοινωνικών Κινημάτων”, που στην μεταμοντέρνα γλώσσα προσποιείται την αμεσοδημοκρατική, αλλά στην πραγματικότητα απαρτιζόταν από ηγέτες αριστερών και σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων, διευθυντές ΜΚΟ και κρατικούς υπαλλήλους. Είναι σημαντικό να θυμίσουμε πως εκείνη την εποχή κυριαρχούσαν οι ιδέες πως “δεν υπάρχει πια εργατική τάξη”, πως “τα έθνη - κράτη εξαφανίζονται” και πως “οι φασίστες είναι δέκα γραφικοί”. Οι ιδέες αυτές κυκλοφορούσαν και σε μαύρη edition: “εξεγερμένοι vs προσκηνυμένοι”, “Αντε γαμήσου εργατιά, αφού είναι επιλογή σου να ζεις μες στα σκατά”⁵.

Το ΕΚΦ πάτησε σε αυτές τις ιδέες, στην ήδη δομημένη συμμαχία αριστερών κομμάτων και ΜΚΟ με κρατικούς φορείς, και σε αυτούς που ψοφάνε για την συμβολική σύγκρουση με τους μπάτσους. Οι ανεπίσημοι καλεσμένοι του ΕΚΦ είχαν τσάντες με μολότοφ για οριοθετημένη διασκέδαση. Και η πλατιά κοινωνική συμμαχία που στήνει τα “κινήματα” μέχρι σήμερα ήταν γεγονός!

Λίγες ημέρες αργότερα, το “κίνημα ενάντια στην αναθεώρηση του άρθρου 16” ήταν κι αυτό γεγονός, αυτό που στην ΕΑΚίτικη διάλεκτο περιγράφεται ως Μαϊούνη. Τον Μαΐου του 2006, λοιπόν, η κοινωνική συμμαχία που χτίστηκε στο “κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση” και έκανε πρόβα τζενεράλε στο 4ο ΕΚΦ, έδωσε ρέστα! Στην κεφαλή της διαδήλωσης βουλευτές του νεόκοπου ΣΥΡΙΖΑ· τα ΕΑΚ καθιερώνουν την “συμβολική σύγκρουση με την αστυνομία” στα λουλουδάδικα, που αρκεί όσο τραβούν οι κάμερες· οι αναρχικοί συνεχίζουν τον κύκλο “μπάχαλα - συλλήψεις - μπάχαλα αλληλεγγύης στους συλληφθέντες - νέες συλλήψεις”· όλοι μαζί αιτούνται να έχουν αξία τα πτυχία των ανώτατων σχολών· και ο Σταύρος Θεοδωράκης παίρνει συνέντευξη από άσημους και διάσημους αντιεξουσιαστές.

5. Στίχος του τραγουδιού “Εργατική απεύθυνση”, του αναρχικού συγκροτήματος “Μεθυσμένα Ξωτικά”.

ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ ΑΡΝΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ Η ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΨΗ

Οι Εργάτες του Αρνητικού (ΕΤΑΡ) ξεκινούν την δράση τους το 2004, με τον τρόπο που περιγράψαμε νωρίτερα. Η ομάδα αφιερώνει αρκετές εργατοώρες στην μάχη για το δημόσιο χώρο, και το υλικό της (σπρέι και αφίσες) ξεπερνάει κατά πολύ τα όρια του κέντρου της πόλης. Από το 2004 έως το 2007 εκδόθηκαν πάνω από 20 τεύχη του εντύπου δρόμου “System Failure Acceleration”, το οποίο μοιραζόταν από τα ανατολικά μέχρι τα δυτικά σε χιλιάδες αντίτυπα (στο δρόμο και σε σχολεία). Η νέα ομάδα είχε εμπέδωσει πως όντας μακριά από τα “μεγαλειώδη κινήματα”, μόνο η εντατική εργασία των μελών της στο δρόμο μπορούσε να της δώσει διέξοδο.

Στα κείμενα των ΕΤΑΡ φαίνεται πως υπάρχει - για την εποχή - ένα ανεπτυγμένο επίπεδο συλλογικής σκέψης και πολιτικής συμφωνίας. Αυτό σε μεγάλο βαθμό οφειλόταν στην ανάγνωση του αθηναϊκού περιοδικού Τρίτη Γενιά, ελλείψει αντίστοιχου εγχειρήματος στην Θεσσαλονίκη. Η Τρίτη Γενιά ήταν πολύ καθοριστική, τόσο στα θετικά όσο και στα προβλήματα της Αυτονομίας⁶ σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Από την μία πλευρά, οι δεκάδες αναγνώστες της εντός των αυτόνομων ομάδων έμαθαν τι θα πει συγκροτημένη άποψη για τον κόσμο: τι θα πει αποδεκτικότητα και αποκρυπτογράφηση ειδήσεων από τα ΜΜΕ, τι θα πει βάζω τα δικά μου θέματα πέρα από αυτό που παρουσιάζεται ως “επικαιρότητα”, κλπ. Από την άλλη πλευρά, ειδικά για τους ΕΤΑΡ, η συγκροτημένη άποψη που κυκλοφορούσε με την Τρίτη Γενιά παραγόταν κάπου μακριά από τους ίδιους και τις οργανωτικές τους διαδικασίες: στην Αθήνα. Αυτό τους κρατούσε εξαρτημένους σε έναν βαθμό, να περιμένουν να έρθει η άποψη από την πρωτεύουσα.

Ακόμα κι έτσι, όμως, μέσα από την επιρροή της Τρίτης Γενιάς, μέσα από την συνειδητή αντιγραφή αυτών των απόψεων που τους έβγαζαν νόημα, μέσα από την εμπέδωση τους και την αναπαραγωγή τους στα έντυπα της ομάδας, οι ΕΤΑΡ κατέληξαν να έχουν μια συλλογική γνώμη αρκετά στιβαρή και πρωτότυπη για τα δεδομένα της Θεσσαλονίκης.

ΤΑΞΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Μία βασική πρωτοτυπία, όσο κι αν σήμερα φαίνεται περίεργο, ήταν η ταξική ανάλυση του κόσμου στον οποίο ζούμε. Όταν προσπαθούσαν να μιλήσουν για την προλεταριακή εμπειρία σε πρώτο πρόσωπο, βέβαια, κυρίως μιλούσαν για την αλλοτρίωση και την παρακμή της ζωής στον καπιταλιστικό κόσμο. Αυτό είναι χαρακτηριστικό της εποχής τους, της εποχής των παχιών αγελάδων, αφού για το κομμάτι της εργατικής τάξης που είχε μπλε ταυτότητα η κατάσταση δεν ήταν τόσο ωμή. Διαβάζουμε χαρακτηριστικά:

6. Antifa Scripta, Ένα αστέρι γεννιέται, Λόγια και έργα των αυτόνομων μες στη μακρά δεκαετία του 1990, μέρος Β' - Η περίοδος 1995-2003. Περιοδικό Antifa, τ. 85, Μάιος 2023.

Μεταξύ των διοργανωτών του 4ου ΕΚΦ στην Αθήνα ήταν και η Διεθνής Αμνηστία, οι Γιατροί του Κόσμου και η ΑΡΣΙΣ, δηλαδή οι ΜΚΟ που σε λίγα χρόνια θα συμβούλευαν το ελληνικό κράτος να φτιάξει στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών υπό την δούλεψη τους. Φαίνεται πως το νταλαβέρι τους με το ΣΥΡΙΖΑ και την άκρα αριστερά κρατούσε από το μακρινό 2006. Μάλλον γι' αυτό βολέψανε τόσους αριστερούς κοινωνικούς επιστήμονες στα στρατόπεδα. Αν και το πιο σκανδαλώδες σ' αυτή την ιστορία δεν είναι το ρουσφέτι!

“Η κοινωνία των πολιτών (στην ελληνική εκδοχή), αυτή δηλαδή που προτάσσει τη συμμετοχικότητα με σκοπό την καταξίωση (αναγνώριση) και ενσωμάτωση βρωμάει πατριωτισμό. Είναι αυτή που βάφτισε την εθελοδοουσία “εθελοντισμό”. Αυτή που παράγει χαμογελαστούς υπηκόους με όνειρα για καριέρα, οπαδούς της θυσίας, ναρκωμένους από το ολυμπιακό πνεύμα. Είναι αυτή που παράγει λείψανα. Έλα όμως που τα λείψανα έχουν συγκεκριμένο προορισμό και είναι πάντα χωρίς επιστροφή.”⁷

Μιλούσαν, δηλαδή, κυρίως για την εθελοδοουσία και την αποχαύνωση της καριέρας. Μπορεί σήμερα να μοιάζει πολύ φτωχό, αλλά δεν τα πήγαν και τόσο άσχημα αν αναλογιστούμε το περιβάλλον στο οποίο εκφράστηκαν.

Αντίθετα, όταν οι ΕΤΑΡ μιλούσαν για τον ρατσισμό και τους μετανάστες, η αλλοτρίωση την οποία περιγράφουν έχει σκληρά κυριολεκτική σημασία. Δεν είναι απλά οι “8 χαμένες ώρες”, τα σάπια όνειρα για καριέρα και ο καταθλιπτικός καταναλωτισμός. Είναι η αποξένωση ενός ανθρώπου από τον εαυτό του την στιγμή που ζει σε μια κόλαση:

“Στα τέλη Σεπτεμβρίου, ο υπουργός δικαιοσύνης ανακοίνωσε πως το ελληνικό κράτος θα χτίσει στην αλβανία μια φυλακή που θα “φιλοξενήσει” την πληθώρα μεταναστών απ’ τη χώρα αυτή, που τώρα στοιβάζονται στις ελληνικές φυλακές. Δεν θα είναι μια αλβανική φυλακή, που θα υπόκειται στους νόμους εκείνου του κράτους. Θα είναι ένας θύλακας ελληνικού νόμου μέσα στο γειτονικό κράτος. [...] Μια ελληνική κόλαση, έτοιμη προς εξαγωγή στη βαλκανική ενδοχώρα!

Ο λόγος που επικαλέστηκε ο υπουργός για τη νέα φυλακή είναι πως “εκεί πέρα κοστίζει φτηνότερα το χτίσιμο”. [...] Το “εκεί πέρα” είναι οι γυναίκες, οι άντρες, τα παιδιά, οι γονείς, οι φίλοι, οι σύντροφοι που υποχρεώθηκαν να παραδώσουν τους ανθρώπους τους στις μηχανές των ελληνικών εργασιασίων, στα κλιμακοστάσια των ελληνικών πολυκατοικιών, στα σίδερα των ελληνικών οικοδομών, στα κρεβάτια των ελληνικών μπουρδέλων. Το “εδώ πέρα” είναι κατάλληλο για προσφορά φτηνής εργασίας από τους μετανάστες κι ακόμη πιο κατάλληλο για γρήγορες κι εύκολες ποινές και φυλακίσεις, για να κρατιέται “φτηνή” η εργασία τους. [...]

Κατά τ’ άλλα, οι βέροι αντι-αμερικανοί μπορούν να συνεχίσουν τον ύπνο του αδίκου τους. Γι’ αυτούς, ο ιμπεριαλισμός είναι πάντα υπόθεση κάποιων άλλων κρατών. Ας ρίχνουν όμως κανά βλέφαρο στην οικιακή βοήθη τους. Μ’ αυτά και με τ’ άλλα, ποιος ξέρει τι θα ξημερώσει;⁸

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Μία από τις βασικές καινοτομίες των αυτόνομων ομάδων στα 00’s ήταν η σύγκρουση με την περιρρέουσα ατμόσφαιρα της εποχής του “οι Έλληνες δεν είναι ρατσιστές”. Όχι μόνο μιλούσαν για το ρατσισμό, αλλά φρόντιζαν να δείξουν τα υλικά συμφέροντα του ελληνικού κράτους και της ελληνικής κοινωνίας πίσω από την ρατσιστική ιδεολογία. Οι ΕΤΑΡ υιοθέτησαν το σχήμα “ρατσιστικό κράτος και ρατσιστική κοινωνία”⁹, που ήταν μια πρώτη προσπάθεια να εξηγηθεί τόσο η κρατική οργάνωση του ρατσισμού, όσο και η συμμετοχή των ανθρώπων της διπλανής πόρτας στα εγκλήματα. Λένε ενδεικτικά τα εξής για το πογκρόμ του 2004:

“... ότι συνέβη δεν ήταν αποτέλεσμα της δράσης των οργανωμένων φασιστών, παρόλο που ήταν καλά χωμένοι μέσα σ’ όλα αυτά τα σκατά. Ότι συνέβη, το έκαναν όλοι (κι όλες) αυτοί που τόσα χρόνια μάθανε να ζούνε (υλικά και διανοητικά) στις πλάτες των μεταναστών, αυτή η κανιβαλική ορδή κράτους και κοινωνίας που βασιλεύει στην άκρη της βαλκανικής.

[...] “Φταίνει τα media...”, “το κράτος είναι ρατσιστικό, όχι η κοινωνία...”, “η ελληνική κοινωνία δεν γίνεται να είναι ρατσιστική, γιατί κάποτε οι Έλληνες ήταν οι ίδιοι μετανάστες και ξέρουμε”. Έτσι κατάφερνε η κοινωνία να μείνει

στο απυρόβλητο· και να τρέφει μέσα της το κτήνος. [...] οι μετανάστες δεν την χρειάζονται αυτή την τζάμπα αλληλεγγύη του “αντι-ρατσισμού” που από την μία καταδικάζει τη βία και από την άλλη δίνει άφεση αμαρτιών στους πραγματικούς θύτες, δηλαδή και την ίδια την κοινωνία. Αυτή η αλληλεγγύη δεν είναι μόνο τζάμπα, είναι και επικίνδυνη. Πίσω της κρύβονται όλα τα μικρά και μεγαλύτερα αφεντικά, οι δολοφόνοι, οι βιαστές, που κάθε μέρα επαναλαμβάνουν, στην κλίμακα τους, στην 4η/9ου.”¹⁰

Ξεχωρίζουμε το εξής: ότι αυτό που περιγράφεται ως “ελληνική κοινωνία”, αυτοί που “μάθανε να ζούνε στις πλάτες των μεταναστών”, δεν είναι ούτε “παραπλανημένοι”, ούτε “δέκα γραφικοί”, αλλά είναι μία κοινωνική τάξη, είναι αφεντικά.

Ο “ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ” ΚΑΙ ΟΙ “ΑΟΡΑΤΟΙ ΕΧΘΡΟΙ”

Δεδομένης της παρακαταθήκης που έμεινε στην Ελλάδα μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, κεντρική θέση στην θεματολογία των ΕΤΑΡ έχει το νέο (τότε) σχέδιο δημόσιας τάξης και διακρατικού πολέμου που πήρε το όνομα “πόλεμος ενάντια στην τρομοκρατία”.

“Τι συνδέει όλα τα τυφλά χτυπήματα που με διαρκώς αυξανόμενη συχνότητα εκδηλώνονται σε όλα τα μήκη του πλανήτη, οδηγώντας στο μαζικό θάνατο εκατοντάδες ανυποψίαστους περαστικούς, εκατοντάδες αμάχους; Αυτό που συνδέει όλες αυτές τις κτηνωδίες που εμφανίζονται ως ενέργειες “παρανοικών τρομοκρατών” και μέρος του περιβόητου “πολέμου ενάντια στην τρομοκρατία” είναι ότι αποτελούν όλες τους προβοκάτιες των ίδιων των κρατών σε βάρος των υπηκόων τους. [...] Το φρικτό αυτό κόλπο δεν είναι καινούργιο· ονομάζεται στρατηγική της έντασης, έχει πάνω από ένα αιώνα ιστορία και τίθεται σε εφαρμογή κάθε φορά με τους ίδιους στόχους. Την πρόκληση μαζικού και “τυφλού” φόβου, την συσπείρωση

10. Εργάτες του Αρνητικού, System Failure Acceleration, τεύχος 1, Οκτώβριος 2004, σελ. 8.

Αγνό, προβοκατόρικο, αντιπατριωτικό κράξιμο από τα 00's. Μας λείπει όσο να πεις.

7. Εργάτες του Αρνητικού, System Failure Acceleration, demo version, Ιούνιος 2004, σελ. 2.

8. Εργάτες του Αρνητικού, System Failure Acceleration, τεύχος 1, Οκτώβριος 2004, σελ. 4-5.

9. Το σχήμα αυτό υποστηρίχθηκε αναλυτικά από την μπροσούρα: Text - Περί της (ανομολόγητης) καταγωγής των ρατσιστικών ιδεωδών της ελληνικής κοινωνίας και περί της (ομολογημένης) χρησιμότητάς τους, (2001). Αθήνα: Λέσχη Κατασκόπων του 21ου αιώνα.

ΑΤΟΜΙΚΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

“Ο αυθορμητισμός είναι από τα κορυφαία μοντέλα που κυκλοφορούν στις ιδεολογικές πασαρέλες του καιρού μας. Υποτίθεται ότι ο αυθορμητισμός είναι το εξεγερσιακό ξέσπασμα που προκύπτει όταν το άτομο ή η κοινωνία “απελευθερωθεί” από τα πολιτικά δεσμά που έχουν φτιαχτεί για να το/την κρατούν σε ομηρία και αδράνεια. Και υποτίθεται επίσης ότι η δράση που προκύπτει “αυθόρμητα” έχει πάντα μια ποιότητα ανώτερη από κάθε άλλη. Είναι εξαγνισμένη στην δεξαμενή των “αγνών”, “τίμιων” και “αυθεντικών” κινήτρων που δεν έχουν μολυνθεί από τον σύγχρονο πολιτισμό της σύγχυσης και της διαστρέβλωσης. Όταν το άτομο δρα αυθόρμητα πάντα κάτι θετικό θα μείνει στο τέλος. Ακόμα κι αν οδηγηθεί στην ήττα, θα υπάρχει πάντα η γλυκιά εμπειρία μιας πράξης που γεννήθηκε “σωστή” εξ αντικειμένου. Όταν η κοινωνία δρα αυθόρμητα είναι πάντα προμήνυμα για μεγαλύτερες και πιο έντονες καταστάσεις. Κι ακόμη κι αν οδηγηθεί στο αδιέξοδο, μένει στο τέλος η επίγνωση του εαυτού της χωρίς αναστολές και φόβο κι η σημασία μιας τέτοιας επίγνωσης θα φανεί οπωσδήποτε στο μέλλον. Τόσο όμορφα και τόσο φωτεινά, εκτυφλωτικά φωτεινά, ώστε να μην διακρίνεται η ιδεολογία στην άκρη της σκέψης.

[...] η αντίληψη περί κοινωνικού αυθορμητισμού δεν είναι παρά ένας φόρος τιμής στον ατομικισμό και την ακύρωση της ίδιας της κοινωνίας. Αφού η θεότητα της εποχής είναι το άτομο (η ακοινωνήτη μονάδα) τότε και η κοινωνία δεν μπορεί να υπάρχει παρά σαν ένα υπερμέγεθες άτομο, να μην υπάρχει δηλαδή. Γιατί η κοινωνία και οι διεργασίες που συμβαίνουν εντός της είναι από την ίδια τους την ύπαρξη αντι-αυθόρμητες. Δεν προκύπτουν “ξαφνικά” κι “ανεξέλεγκτα”. Είναι το κράμα ιστορικών διαδικασιών και συλλογικών δραστηριοτήτων που συνθέτουν στο πεδίο του παρόντος την πραγματικότητα. [...] Επιπλέον, δεν υπάρχει καμία εγγύηση ότι αν η κοινωνία δράσει “αυθόρμητα” θα είναι σε βάρος των δυναστών της. Πράγματι, αν υπάρχει το “κοινωνικό αυθόρμητο” τότε ευθύνεται για τις αυτοδικίες των μικροαστών σε βάρος μεταναστών, τα μαζικά ρατσιστικά ξεσπάσματα κι ένα πλήθος άλλων ωμοτήτων παρά για οτιδήποτε άλλο. Αλλά ακόμα και σ’ αυτές τις περιπτώσεις, τίποτε το “αυθόρμητο” δεν υπάρχει, άσχετα αν οι εγκληματίες το επικαλούνται για τον εαυτό τους.

[...] η πίστη στο αυθόρμητο δεν οδηγεί σε τίποτε άλλο από την ιστορική τύφλωση και την κοινωνική άγνοια. Γιατί χρειάζεται πολύ κι από τα δύο για να μην βλέπεις ότι οποιαδήποτε πολιτική δραστηριότητα, οποιαδήποτε πράξη χρωματισμένη ανταγωνιστικά στον σύγχρονο κόσμο, έχει πίσω της ένα παρελθόν πολιτικής δουλειάς. Που μπορεί να είναι μοριακή, αλλά δεν είναι τυχαία· μπορεί να είναι υπόγεια, αλλά δεν είναι ανύπαρκτη· μπορεί να είναι απρόβλεπτη (στα μάτια των αφεντικών) αλλά δεν είναι ασχεδίαστη. Το κάθε τι που συμβαίνει σήμερα μπορεί να φαίνεται στους αδαείς ότι ξεφύτρωσε μόλις χτες αλλά οι ρίζες του φτάνουν πολύ βαθιά στην ιστορία των αγώνων για την απελευθέρωση. [...]

Ο ευκολότερος τρόπος για να δράσεις - για την ακρίβεια: να αναβάλεις να δράσεις - στη μέση του ταξικού πολέμου είναι να επικαλείσαι το “αυθόρμητο”, των κοντινών ή μακρινών υποκειμένων. Από κει και πέρα δεν χρειάζεται τίποτα. Ούτε ανάλυση της πραγματικότητας, ούτε σχεδιασμός της δράσης· σε μια στιγμή ανύποπτη, μια σπίθα θα προκαλέσει την “αυθόρμητη” απάντηση κι όλα θ’ ανατραπούν. Κι αν συσσωρευτούν αυθορμητισμοί επί αυθορμητισμών, τότε θα έρθει η μεγάλη στιγμή της οριστικής ρήξης. Τελικά, όντως το αυθόρμητο δρα ανεξέλεγκτα· δεν δίνει λογαριασμό σε κανέναν και για τίποτα. Αν μη τι άλλο, μια τέτοια αντίληψη γλιτώνει από πολλά βάσανα - και πόνο. Καθόλου καινούργια ιδεολογία βέβαια. Είναι αντίστοιχη της παλιότερης πίστης στις “αντικειμενικές συνθήκες” που θα φέρνανε - πίσω από τις πλάτες των πρωταγωνιστών - την νίκη και όλα ήταν ζήτημα κατάλληλης κατανόησης του βαθμού ωρίμανσης των “συνθηκών”. Και φυσικά υπήρχαν οι στρατηγοί της επανάστασης και οι φωτισμένοι ηγέτες που κρατούσαν για τον εαυτό τους το προνόμιο της ετυμηγορίας πάνω στις “συνθήκες”.

Αλλά όπως τότε, έτσι και σήμερα, η απάντηση στις ιδεολογικές συνταγές είναι κοινή: δράση συλλογική, ανταγωνιστική κι αυτόνομη.¹¹

1. Εργάτες του Αρνητικού, System Failure Acceleration, τεύχος 7, Νοέμβριος 2005, σελ. 4-5.

του τρομοκρατημένου πλήθους πίσω από την ισχύ του κράτους και την στρατιωτικοποίηση της κοινωνίας. [...] Η απόδειξη δεν είναι άλλη από όσα ακολούθησαν κάθε τυφλό χτύπημα από τότε που ξεκίνησε ο πόλεμος, που η προπαγάνδα ονομάζει “πόλεμο ενάντια στην τρομοκρατία”, αλλά στην πραγματικότητα δεν είναι τίποτε άλλο από τον διαρκώς εντεινόμενο ενδο-καπιταλιστικό πόλεμο ανάμεσα στα κράτη. Και όπως σε κάθε πόλεμο, το πλεονέκτημα το έχει όποιος καταφέρει να έχει τους υπηκόους του σφιχτά δεμένους στα πολεμικά του σχέδια· ακόμα κι όταν αυτό απαιτεί μερικές καλά υπολογισμένες σφαγές.”¹¹

Η απομυθοποίηση του αόρατου εχθρού που λεγόταν “τρομοκρατία” ως μια κρατική δουλειά στα πλαίσια της κρίσης και του παγκόσμιου πολέμου, βοήθησε στο να ανιχνευτούν πρόωρα και άλλες μορφές “αόρατων εχθρών” προς μπατσική χρήση, όπως οι γρίπες. Σε ένα κείμενο με τον προφητικό τίτλο “Υγεία, τάξη και ασφάλεια”, αναφέρονται τα εξής:

“Ο милитаризм, η пειθαρχία, η υποταγή κινούνται στο φόντο αυτής της ιδεολογίας όσο και αν αυτή δεν είναι άμεσα ορατή: το ανώτατο στάδιο του υγιεινισμού είναι ο φασισμός.”¹²

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Όσον αφορά το επίπεδο οργάνωσης της ομάδας, υπήρχαν διάφορες πρωτοτυπίες για τα δεδομένα του αντιεξουσιαστικού χώρου που εισήγαγαν τα Μητροπολιτικά Συμβούλια Αυτόνομων, οι οποίες ίσχυαν και στους ΕΤΑΡ. Πρώτον, η αντίληψη ότι είμαστε ένα συλλογικό σώμα και όχι ένα σύνολο ατόμων. Δεύτερον, η αντίληψη πως πρέπει να λογοδοτούμε σε αυτό το σώμα. Τρίτον, η αντίληψη πως αυτό που κάνουμε είναι συλλογική εργασία που πρέπει να γίνεται με συνέπεια και αποτελεσματικότητα. Όλα τους ερχόντουσαν σε σύγκρουση με τις παραδόσεις του χώρου: τον εκθιασμό της αυτοδιάθεσης του ατόμου και του “αυθορμητισμού”.

Εν κατακλείδι, πιστεύουμε ότι αυτές οι οργανωτικές επιλογές ήταν το καθοριστικό στοιχείο στους ΕΤΑΡ αλλά και όλες εν γένει τις αυτόνομες ομάδες. Αυτή η μορφή οργάνωσης και συλλογικής ευθύνης είναι που οδήγησε στις συγκεκριμένες απόψεις για την εργασία, το ρατσισμό, τον “πόλεμο ενάντια στην τρομοκρατία”.

Και όταν αυτή η μορφή οργάνωσης κλονίστηκε σοβαρά, οι απόψεις δεν ήταν ικανές να την κρατήσουν εν ζωή. Αλλά αυτά θα τα πούμε στο επόμενο μέρος.

11. Εργάτες του Αρνητικού, System Failure Acceleration, τεύχος 8, Δεκέμβριος 2005, σελ. 2.

12. Εργάτες του Αρνητικού, System Failure Acceleration, τεύχος 9, Ιανουάριος 2006, σελ. 7.

ΑΝΤΙ*FA 031

Νέα αυτοκόλλητα από τον πυρήνα antifa mid-west, καθώς και από τον νεοσύστατο πυρήνα antifa east-coast. Βλέπετε, έχουμε επεκτατικές τάσεις! Αν γουστάρετε κι εσύ να γεμίσεις την γειτονιά σου, μην διστάσεις να μας στείλεις mail.

Προκήρυξη του antifa selanik, που μοιράστηκε το Μάιο του 2023, και μιλάει για τη μάχη στις γειτονιές μας απέναντι σε μπάτσους, αφεντικά, φασίστες και ρουφιάνους.

Υπάρχει μια αριστερή ανάμειξη στους "εργα-νιστές", τις "επιδήμιες" και τις "φασίκες κατα-στρώες". Παρουσιάζονται σαν αόρατοι αγρότες που απειλούν τις κοινωνίες μας ως σύνορα. Υπάρχει βέβαια μια πιο άμεση ομοι-ότητα ανάμεσα στην Αντιτρομακρατική και την Πολιτική Προστασία. Ισχυρίζονται και οι δύο πως ο ρόλος τους είναι να σώζουν ζωές, όμως στην πραγματικότητα υπάρχουν για να επιβάλ-λουν μέτρα πειθαρχίας και να διεξάγουν πολι-μικές ασκήσεις σε πραγματικό χρόνο. Το αν τα κάνουν αυτό με γελοίες αφορμές (π.χ. μια φιλιά) ή με σοβαρότερες (όπως με τις πλημ-μύρες στη Θεσσαλία), δεν έχει καμία σημασία.

Προσέχ! Το να φαίνεται το κράτος απροετοι-μυαστο είναι κομμάτι αυτού του σχεδίου Πρίστριν, μας κάνει να πανικοβλλόμαστε και να παρεκκλίνουμε για κρατική παρέμβαση. Δεύ-τερον, μας κάνει να ηρωοποιούμε κρατικούς υπαλλήλους, των οποίων η βασική δουλειά δεν είναι να μας φροντίζουν. Το είδαμε με τους γιατρούς, τώρα τα βλέπουμε και με τους πυρο-αβίστες. Τρίτον, μας προκαλεί ταχική τυφλώ-ση. Δεν βλέπουμε ότι τα αφεντικά (διοικήτικοι, ανήρωτες, κτηνοτρόφοι, μοναχάτορες) θα απο-ζημιωθούν, και μάλιστα με τέτοιο τρόπο ώστε να εκσυγχρονίσουν τις παραγωγικές τους δι-νατότητες. Δεν βλέπουμε ότι οι μόνοι που θα

πάμε άκαλφοι είμαστε εμείς, η εργατική τάξη.

Όλα αυτά στήνουν την εθνική ενότητα με έναν ιδιόμορφο τρόπο: όλοι βρούμε το κράτος την ίδια στιγμή που όλοι παραδινόμαστε σ' αυτό. Οι σοορί κονσέρβες και οι αναφορές στο "λαό" ελπιματούν τον ίδιο σκοπό, αλλά με αριστε-ρή αισθητική. Η δεξιά αισθητική έχει πεζονού-τες στη λάσπη με γιογιόδες στην πλάτη.

Είναι αλήθεια ότι το κράτος δεν νοιάζεται για τις ζωές της εργατικής τάξης, κι αυτό δεν αλ-λάζει με κανένο φίλημα. Το αίτημα για προ-αλήψεις, τηλεδιόκληση, αντιπλημμυρικά έργα κ.ο.κ. δείχνουν πως δεν έχουμε καταλάβει τι είναι και τι κάνει το ελληνικό κράτος. Είναι ένα κράτος σε (ήμια προς το παρόν) πόλεμο.

Εν κατακλείδι, το πρόβλημα με την Πολιτική Προστασία δεν είναι ότι "δεν λειτουργεί", αλλά ότι έχει άλλους στόχους από τους διακηρυγμέ-νους. Τρία χρόνια τώρα αυτό που κάνει είναι απανόρεση κυκλοφορίας και εκκενώσεις πε-ριοχών. Δεν θα πρέπει να ξεφύσσουμε αν μια μέρα μετονομαστεί σε Πολιτική Άμυνα, εφαρ-μόζοντας το ίδιο ακριβές μέτρο.

Το ζήτημα είναι, όμως, να καταλάβουμε νωρί-τερο το ελίζ:

ΔΥΣΤΥΧΩΣ, ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΟΥΛΕΥΕΙ ΡΟΛΟΪ

Κι αν θέλουμε να δούμε διατηρ μέρα, πρέπει να κάνουμε το δικό μας κομμάτι. Συλλογικά, οργανωμένα, ταχικά.

antifa*selanik
www.antifaselanik.net

Αφίσα του antifa selanik, που κολλήθηκε στις αρχές Οκτωβρίου, από τον Εύοσμο μέχρι το Φάληρο.

Το τελευταίο διάστημα διοργανώσαμε τρεις πολιτικές εκδηλώσεις. Η πρώτη, με τίτλο "Antifa - Η μάχη για τις γειτονιές μας", έγινε στο στέκι μας. Μιλούσε για τον φασισμό ως κρατικό σχέδιο και για την ταξική σύγκρουση στο δημόσιο χώρο. Η δεύτερη, με τίτλο "Ποιός θα πληρώ-σει τη ύψη;", έγινε στο Πολυτεχνείο (ΑΠΘ) από το antifa negative με την υποστήριξη του antifa selanik. Αφορούσε την έμφυλη διάσταση της Μεταπολίτευσης και, πιο συγκεκριμένα, τη σημασία της προίκας και της κατάργησής της για τον ελληνικό καπιταλισμό, το κράτος και τις έμφυλες σχέσεις. Η τρίτη, με τίτλο "Πως φτάσαμε στην αύξηση των τιμών της ενέργειας;", έγινε στο Άλσος - των εξαιρετικά φιλόξενων - Ιωαννίνων, στα πλαίσια του 7ου Ελευθεριακού Φεστιβάλ Βιβλίου. Παρουσίασε τον πληθωρισμό ως οργανωμένη κρατική μεθόδευση, η οποία καταλήγει σε σκληρά μέτρα πειθαρχίας της εργατικής τάξης.

Τι δεν είχαν αυτές οι εκδηλώσεις; Δεν είχαν έτοιμες γνώμες ακαδημαϊ-κών και δημοσιογράφων, φορεμένες ως δικές μας. Δεν είχαν ούτε φαγ-μένη θεωρητική αργκό, ούτε αόριστες επικλήσεις στην επανάσταση.

Τι ήταν, τελικά; Ήταν ο απαραίτητος κόπος που πρέπει να καταβάλου-με, συχνά - πυκνά, προκειμένου να καταλαβαίνουμε από κοινού τον κόσμο που ζούμε. Κι έτσι, η πολιτική μας δουλειά να πατάει πραγμα-τικά στα πόδια της.

φωτιές στους δρόμους μια έκρηξη αφρολατινικής ενεργητικότητας
μια λαμπαδηφορία προς το αριστοκρατικό Broadway
η μουσική πνίγηκε από τα ουρλιαχτά των σειρήνων και τον ήχο των
σπασμένων τζαμιών
για τη μεγάλη πλειοψηφία είναι μια γιορτή μια νύχτα Χριστουγέννων
και μια πρωτοχρονιά τον Ιούλιο
μέσα σε λίγα λεπτά η νύχτα φωτίστηκε από τις πυρκαγιές εισέβαλαν
στους δρόμους λεηλατώντας
οι τιμές εκτοξεύτηκαν τώρα δεν θα υπάρχουν πια τιμές όταν
τελειώσουμε το Broadway δε θα υπάρχει
μια γυναίκα μου τηλεφώνησε και είπε ότι ανεβαίνουν την Bushwick
Avenue οι βίσωνες

Νάνι Μπαλεστρίνι, Blackout, εκδ. Κόκκινο Νήμα, 2019

Χρήσιμες ιδέες -ενώ προετοιμαζόμαστε για τις ελλείψεις ενέργειας και
τη νέα αύξηση τιμών- από το μπλακ άουτ στη Νέα Υόρκη το 1977